

**NİKONYA'DAN ÇORUM'A
(ÇORUM'UN FETHİ)
ROMAN**

ETHEM ERKOÇ

ÇORUM
2020

2. Baskı

Eylül 2020

Baskı Cilt

ERS Matbaa San. ve Tic. Ltd. Şti.
Kazım Karabekir Cad. No: 87/7 Altındağ /ANKARA
Sertifika No: 47985

Dizgi & Kapak

Hitit Reklam
Yeniyol Mh. Kulaksız Sk. No: 24/A ÇORUM
Tel : 0 364 202 00 52

ISBN

978-605-84272-6-6

Yayına Hazırlayan

Çorum Belediyesi Kent Arşivi

İsteme Adresi

Çorum Belediyesi Kent Arşivi
Yeniyol Mh. Gazi Cd. Turgut Özal İş Merkezi Kat : 4
ÇORUM

Tel : 0 364 225 08 10/1539

**Bu eser Çorum Belediyesi'nin Kültür Yayınıdır.
PARA İLE SATILMAZ**

TAKDİM

Anadolu, tarih boyunca birçok uygarlığa beşiklik etmiş bünyesinde barındırdığı engin kültür birikimiyle medeniyetler arasında köprü vazifesi görmüştür. Anadolu'nun dört bir yanında verimli topraklar üzerinde kurulan bu medeniyetler, dünyaya bıraktıkları, kazandırdıkları gelişme ve yeniliklerle tarihteki yerlerini almışlardır.

Anadolu medeniyetleri, tarihin hemen hemen bütün önemli süreçlerini yaşamış ve insanlık tarihini ilgilendiren önemli olaylara ev sahipliği yapmışlardır. Bu medeniyetlerin başında Hititler gelmektedir.

Başkentleri ilimiz sınırları içinde bulunan Hititler; günümüzden yaklaşık 4 bin yıl önce Anadolu'nun büyük bir bölümüne hâkim olmuş, Anadolu'nun tarihine ışık tutan çok önemli eserler ve bilindikçe önem kazanan seçkin bir kültürel miras bırakmışlardır. Çorum, Hititlere başkentlik etmesinin yanında Roma İmparatorluğu, Selçuklu Devleti, Danişmentliler ve Osmanlı Cihan Devleti'nin tarihi ve kültürel mirasının izlerini de taşımaktadır. Anadolu'nun 11. yüzyıldan itibaren Türk – İslam coğrafyasına dönüşmesiyle Çorum'un kültürel mirasına Türk – İslam kültürünün birikimi de eklenmiştir.

Ethem Erkoç Hocamızın kaleme aldığı ve Çorum'un Türk – İslam beldesi haline gelmesini anlatan "Nikonya'dan Çorum'a" adlı tarihi roman şehrimizin olduğu kadar orta Anadolu'nun da tarihi serüvenine ışık tutuyor. Şehrimizin tarihine yönelik araştırmalara da kaynaklık eden Nikonya'dan Çorum'a adlı tarihi romanın Kültür Yayınlarımız arasında basım ve yayımına izin veren müellif Ethem Erkoç Hocamıza teşekkür ediyorum. Çorum'un ve Türkiyemizin kültür hayatına katkı sunan herkese saygılarımı sunuyorum...

Dr. Halil İbrahim AŞGIN

Çorum Belediye Başkanı

Ethem ERKOÇ

1950 yılında Çorum'da doğdu. 1969'da Çorum İmam Hatip Okulunu ve Çorum Atatürk Lisesini bitirdi. 1973'de Konya Yüksek İslam Enstitüsünden, 1974'de Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinden mezun oldu. Kırklareli Atatürk Lisesinde Din Dersi öğretmenliğiyle meslek hayatına başladı. Osmancık İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri öğretmenliğinden 1977 yılında Çorum İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri öğretmenliğine atandı. 1987 yılında Arapça dil eğitimi için kısa süreli olarak Mısır'a gitti.

Okullardaki kültür etkinliklerinde eksikliği hissedilen tiyatro eserleri konusunda çalışmalar yaptı. 1999 yılında emekli oldu. Yapmış olduğu araştırma, inceleme ve tebliğleri yerel ve ulusal basında çeşitli dergi ve gazetelerde yayınlandı. kitap çalışmaları yanı sıra çeşitli dergi ve gazetelerde makale e inceleme azıları devam etmektedir.

Evli ve dört çocuk babası olup Arapça ve İngilizce bilmektedir.

Yayınlanmış eserleri:

- Çorum İli ve İlçeleri
- Nikonya'dan Çorum'a (Roman)
  - Suheyb-i Rumi
  - Yusuf Bahri Efendi
  - Çorum Evliyalari
- (Ali İzzet Efendi'nin Tezkire-i Makamat adlı eserinden sadeleştirme) ilaveli 3. Basım
  - Elvan Çelebi
- Arapça Kelime ve Cümle Yapısı (2. Basım)
  - Zekat Rehberi (2. basım)
  - Hayat Çizgisi (Tiyatro)
  - Gurbet Yuvası (Tiyatro)
  - İkinci Ömer (Tiyatro)
  - Selahattin Eyyubi (Tiyatro)
- Yedi Sekiz Hasan Paşa (2.Basım)
  - Aşık Paşa ve Oğlu Elvan Çelebi
  - Mazlumoğlu Hacı Halil Ağa
- Anadolu'da Bir Köy Odası Hatışoğlu Konağı
  - Sahabe Evliya ve Ulema Yurdu Çorum
- Ebu Talib'in Müslümanlığı (Ahmet Feyzi'nin eserinden sadeleştirme)
  - Evliya Çelebi Seyahatnamesinde Çorum Yöresi
    - Necmi Şamlı
- Çorum Fatihi Danişmend Ahmet Gazi (Tiyatro)
  - Piyeslerim (Otuz piyes)
  - Atın Gözyaşları (Tiyatro)
  - Şehidin Çarısı (Tiyatro)
  - Taşralı Yazar (Tiyatro)
- İskilipli Atif Hoca- Hayatı Düşünceleri ve idamı
- Çorum'da Sahabe ve Evliya Makamları (2. Baskı)
  - Çorumlu Şeyhülislam ve Alimler
  - Bayat'tan Feruz'a Bizim Oralar
  - Çorum İ.H.O.'nun İlk Müdürleri

BAŞLARKEN

Anadolu'da Türk egemenliğinin başlangıcı, bin yıl öncesine kadar uzanmaktadır. O tarihten beri bu coğrafyada oluşan kültür ve medeniyeti yeni nesillere ulaştırmak zorundayız.

Anadolu'nun fethi tek bir meydan savaşı ile gerçekleşmiş değildir. Malazgirt Zaferi, Türklere Anadolu'nun kapılarını açmıştır. Ama ondan sonra her şehir, her kasaba tek tek fethedilmiş ve Viyana önlerine kadar varılmıştır.

Bu tarihi gerçek, herkesçe bilinmektedir.

İstanbul'un fethini her okuyuşumda bu temel fikir gözümün önüne gelmekte ve Çorum'un da benzer süreçten geçilerek, fethedildiğini düşünmekte idim.

İşte bu düşünce, beni Çorum tarihinin dönüm noktasını teşkil eden fetih olaylarının detaylarını araştırmaya sevk etti.

Önce genel olarak Çorum tarihini araştırdım. Nazmi TUĞRUL'un "Çorum Tarih ve Coğrafyası" İle Tayyar ANAKÖK'ün "Çorum Tarihi" adlı kitaplarını inceledim. 1940 yıllarında yayınlanan Çorumlu Dergisi'nden Çorum'un fethini ilgilendiren bölümlerini taradım. Selçuklu Tarihinin belli kesitlerini gözden geçirdim. Danışmedlilerle ilgili bilgiler topladım. Melik Ahmet GAZİ'nin hayat hikayesini, mücadelelerini araştırdım. Buralardaki bütün bilgi ve belgeler, Orta Anadolu'nun Türkleşmesini ve İslâmlaşmasını anlatan, Çorum'un fethini de içine alan "Danışmendname" adlı esere dayanıyordu. Ben de bu eserin peşine düştüm.

Danışmendname'nin İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kütüphanesi Muallim CEVDET bölümünde kayıtlı el yazması bir kitap olduğunu tespit ettim. Bu kitabı özel gayretlerle mikrofilmden fotokopi yaptırarak getirttim.

XIII. yüzyılda Anadolu Selçuklu hükümdarı II. İzzettin KEYKUBAT'ın emriyle İbni ALA tarafından derlenen bu eser, Murat HÜDAVENDİGAR zamanında Tokat Kale Muhafızı Arif ALİ tarafından yeni baştan ele alınmış, kolay okunsun, iyi anlaşılсын diye 17 bölüme ayrılmıştır.

Ünü tarihçi Osman TURAN'ın da değerli bir kaynak olarak gösterdiği Danişmendname, Melik Ahmet GAZİ'nin dillerden düşmeyen menkıbelerini bir araya getiren bir halk destanıdır. 14. bölümü, özellikle Çorum'un fethini anlatmaktadır.

Genel Selçuklu tarihinin yanı sıra Danişmendname, Çorum Tarihi ile ilgili eserler, makale ve incelemeler bir araya gelince Çorum'un fethinin ana hatları ortaya çıkmaktadır.

Ben bu bilgileri önce bir tiyatro eseri ile sergiledim. Gördüm ki bir defa seyredilip kayboluyor. Bu nedenle bu birikimimi genç nesillerin kolayca anlayabileceği bir roman haline getirmeye karar verdim. Bu konu da beni yüreklendiren dostlarıma, maddi manevi katkıda bulunan herkese teşekkür borçluyum.

Bu çalışmamın, Çorum tarih ve kültürüne bir katkı sağlayacağını umuyorum. Bu eserin daha yeni, daha kapsamlı çalışmalara yol açmasını diliyorum.

Bu anlamda bir parça hizmette bulunabilmişsem kendimi mutlu sayarım.

Kitabın tekrar basımını ve yayımını yapan Çorum Belediye Başkanı Sayın, Dr. Halil İbrahim AŞGIN'a şükranlarımı sunuyorum.

Ethem ERKOÇ

İLK HAREKET

Toprak yeşillenmeye, ağaçlar yeşil örtüyle bürünmeye başlar. Baharın ilk müjdecisi kayısılar çiçek açar. Bunu erikler, kirazlar, elmalar izler.

Kırlarda otlar diz boyudur. Artık yayla zamanıdır. Koyunlar kuzularla, sığırlar buzağlarıyla oynar. Yaylalar cıvıl cıvıldır. Koyun kuzuların meleşmesi, kuşların ötüşmesi, kelebeklerin uçuşması, arıların çiçeklere gürük gürük konup kalkması görülmeye değer bir manzaradır. Hele yılki atlarının yaylada bir baştan öbür başa yarışmasına koşuşmaları... Orta Asya bozkırlarından kalma bir geleceğin canlı belgesidir.

Anadolu'da doğa canlanır, toprak yeşerir. Can taşıyan her varlık, kendini doğanın kucağında bulur.

Ama Anadolu'da bir şeyler olmaktadır. İnsanlar hayata kuşkuyla bakmaktadır. Çiftçi karamsar, tüccar endişeli, esnaf kaygılı... Bizans'ın yöneticileri halka ağır vergiler salmışlar, bir ekmeğin yarısını almışlar, askerleri de köyleri, kentleri talan etmişler, evleri, dükkanları yağmalayıp gitmişler. Bu, defalarca tekrar etmiş. Buna bir de haçlı ruhunu yaşatma hırsı eklenince Anadolu insanı nefes alamaz hale gelmiş.

Anadolu insanı; yeni bir ışık, yeni bir umut aramaktadır. Kendisine yaklaşan bir dost, bu uçurumdan çıkaracak bir kurtarıcı el aramaktadır.

İşte bu ortamda bu topraklara gönül dostları, Horasan erenleri, Türkmen dervişler gelir. Yaylalarda hayvan otlatırlar, köylerde, kentlerde mal alıp satarlar. Ahlakı, yaşayışı, en önemlisi dürüstlüğüyle dikkat çekerler. Malda mülkte gözleri yoktur.

Günlük rızıklarını temin ettiler mi yeter onlara. Artanını yöre insanlarıyla paylaşırlar. Kısa zamanda binlerce dostu, seveni olur.

Onların toprak kaygısı da yoktur. Gönüller fethederler sadece. Kendilerinden sonra geleceklere zemin hazırlarlar. Gizli müminleri olur. Oldukları gibi görünürler, göründükleri gibi yaşarlar. İçi de dışı da birdir onların.

Horasan erenleri, Türkmen dervişleri derken Orta Asya'dan Batı'ya doğru göç sürer. Çiftçiler gelir toprak işler, sürü sahipleri gelir yaylalarda hayvan olatır, tüccarlar gelir mal alıp satar. Gençler de aynı kentlerde zanaatkarların yanında zanaat beller, yerli halkla uyum içinde sürer bütün bunlar.

Anadolu'daki bu huzur ortamı Bizans'ı rahatsız eder. Eder ama artık iş işten geçmiştir. Horasan erenleriyle başlayan gönüller fethi, akıncı birlikleriyle korunmaktadır. Anadolu'nun ortalarına kadar ulaşan öncü birlikleri Bizans'ın uykusunu kaçıırır. Dağları, ovaları, yaylaları kuşatır onların gizli elleri. Sonra şehirlere ulaşır. Malatya'ya, Kayseri'ye egemen olur.

Malatya ilginç bir şehir. Anadolu ile yukarı Mezopotamya arasında köprü bir kent. Roma ordularının uğrak yeri. Bey Dağları'nın eteğinde, Fırat Nehri'nin kıvrım kıvrım aktığı yemyeşil ovada kurulan Malatya, geniş bir kale görünümündedir. Şehrin etrafı surlarla çevrilmiştir, imparator Justinianus zamanında. Hatta surlar da hendeklerle kuşatılıp su doldurulmuş, kaleyi savumak için...

Ama Battal Gazi bu çetin kaleyi ele geçirir. Adı bile değişir şehrin. Fetheden kumandanın adıyla anılır uzun yıllar.

Daha önceleri de buralara akınlar yapılır. Birkaç kez el değiştirir Malatya. Türk birliklerinin Elazığ istikametinden gelip Kömürler Köprüsü'yle Fırat'ı geçerek şehri kuşatması, artık kurtuluşun müjdesidir. Türkler, doğu kapısından girerler şehre. Artık bir

---

Türk şehridir Malatya, Selçuklu kentidir.

Selçuklular zamanında Malatya, askeri önemini sürdürür. Batı'ya açılan bir kapıdır Selçuklu için.

Selçuklularda şehirleri, "Emir" denilen insanlar yönetir. Emir, hem o kentin valisidir, hem de komutanı.

Malatya'nın da yiğit bir emiri vardır. Battal Gazi'nin kız kardeşiyle evli olduğu için daha bir ünlüdür.

Battal Gazi'nin ünü, tüm Anadolu'ya yayılmış, imparatorun sarayına kadar ulaşmıştır. İmparatorun korkulu rüyasıdır. İstanbul'da bile kendini güvenli hissedemez; yaptırır Kız Kulesi'ni Boğaz'ın ortasına.

Battal Gazi'nin kahramanlığı birkaç satırla anlatılamaz, o bir destan kahramanı. Battal Gazi'nin kız kardeşiyle evli olan Malatya Emiri Ömer'in nur topu gibi bir kızı dünyaya gelir. Kulağına ezanla Nazirülcemal adı konur. Emir, erkek çocuğu bekler. Kız çocuğu dünyaya gelince pek de sevinmez. Ama yine de hayırlı bir evlat olarak yetişmesine gayret eder.

Bu ortamda yetişen Nazirülcemal; ata biner, silahşörlerle ok atma yarışı bile yapar. Güzeldir, alımlıdır, ataktır, zarif ve kültürlüdür.

Malatya'nın delikanlılarından Mızrap oğlu Ali vardır ki o da gözü pek, bileği kuvvetli bir gençtir. Davul dengi dengine derler ya Nazirülcemal ile Ali de uygundur birbirine. Ahali de böyle düşünür, aileleri de.

Bu evlilik uğur getirmiştir her iki aileye. Bir erkek çocuk gelir dünyaya. Saray şenlenir. Emir Ömer bir başka neşelidir o gün.

Ferman buyurulur, kutlamalar yapılsın diye. Malatya bağlarından üzümler, kayısılar getirilir. Türlü türlü meyveler hazırlanır. Kurbanlar kesilir, ziyafetler verilir. Yiğitler güreş tutarlar, cirit oynarlar, at yarıştırlar, kılıç-kalkanla savaş oyunları sergilerler.

Malatya'da davullar çalar, çengiler oynar, şenlenir kent, neşelenir ahali.

Bütün bunlar, Ahmet'in doğumu içindir. Türkmenlerin umududur o.

Göbek adı Taylu'dur, ama onu herkes Ahmet diye bilir. El bebek, gül bebek büyütülür konakta. Askerlerle, bilginlerle iç içe yetişir. Çocuklarla oynarken bile hep baş olmaya çalışır. İçindeki liderlik duygusu ta o zamandan depresmiştir besbelli. At koşturmaya küçük yaşta başlar. Yay germeye çalışır. Her defasında da oku daha ileri atmaya gayret eder. Malatya'nın fırtınalı kış mevsimlerinde dizlerine kadar kara bata bata Bey Dağları'na yaban keçisi avlamaya gider. Ama nafile. Daha çok talim yapması gerekir.

Bileği de güçlüdür. Akranlarıyla güreşir, çoğunlukla o yener.

Ama onun bir tutkusu daha vardır; okumak...

İlk hocası babasıdır. Babası bilgin bir kişidir. Ondan aldığı bilgilere yenilerini eklemek ister. Zamanın bilginlerinden dersler alır.

Çocukluk ve gençlik yıllarında en güvendiği arkadaşı, Battal Gazi'nin torunu Sultan Turasan'dır. Onunla hep savaş oyunları oynar, atış talimleri yapar.

Ahmet ve Turasan'ın ağabeyi yaşlarında bir delikanlı vardır ki o da ok atmayı, at koşturmaya, kılıç-kalkan türü gösterileri sever. O da asker gibi savaş talimi yapar. Ama çok kültürlü, çok bilgilidir. Eyüb isimli bu genç onun gönlündeki ilim aşkını alevlendirir.

Ahmet ve Turasan, Eyüb'den ders almaya başlarlar. Daha samimi, daha serbest bir ortamda sürer bu dersler. Ahmet kısa sürede ilerler, önce arkadaşları arasında, daha sonra da konakta danışılan kimse olur. Artık kendisine "danışman" anlamında "danışmend" denilmeye başlanır.

Danişmend Ahmet, öğrendiklerini öğretmeye, öğrenci yetiştirmeye çalışır. Yüzlerce öğrencisi vardır. Usanmadan, bıkmadan ders verir onlara.

İlimle meşguliyet onun savaşçı ruhunu öldürmemiştir. Bilakis kafirle cengin erdemini ön plana çıkarmıştır.

Danişmend Ahmet, kendini bilime verir. Ama içindeki savaşçı ruhu onu hep diri tutmuştur. Serde gençlik var, delikanlılık var. Sadece rahlede ders vermekle yetinemez o.

Cuma namazından çıkışta Turasanla eve giderler. Turasan, yakın dostu, sırdaşı, yoldaşdır. Evde annesinin saçta pişirdiği kömbeleri yer, yayık ayranını içerler. Biraz da azık alırlar yanlarına. Belli ki yol uzun.

Kılıçlar kuşanırlar, sadağı sırtlanır, yayı omuzlarına takarlar, binerler birer yağız ata.

Annesi sorar:

-Nereye hey oğul?

Ahmet de Turasan da emin değıllerdir nereye gideceklerinden. Ne deseler? Nasıl anlatsalar? Biraz tereddütten sonra Ahmet:

-Belki Gürpınar Şelalesi'ne, belki Horata'ya.

Anne yüreğidir, endişelenir, ama sezdirmek de istemez:

-Sağlıcakla gidin. Yolunuz açık olsun, der.

Ahmet ve Turasan atları mahmuzlar, sürer Bey Dağları'na doğru. Geçtikleri yollarda, tarlalarda çalışan insanlara uzaktan el sallayarak koştururlar atları. Bey Dağı eteklerinden şırl şırl akan Horata suyuna varınca gem kasarlar, durdururlar atları. Önce terlerini kurularlar, sonra sulayıp, çayıra salarlar.

Horata, yemyeşil ağaçları, ortasından geçen berrak akarsuyu ile cennetten bir köşe. Kuş sesleri sazın nağmelerinden de ahenkli. Ahmet bir ara keklik sesi duyar, yanına sarılır. Turasan elini tutar:

-Atarsan büyüğüne at, der.

Danişmend Ahmet

-Göster de atayım, diyecek olur. Turasan;

-Sabret. Orduz'da büyükleri var, der.

Ahmet, yayını yerine koyar Ayağa kalkar:

Haydi öyleyse

Turasan, daha dinlenmeden kalkmak zorunda kalır. Dedik ya serde gençlik, serde delikanlılık var.

Bir ayağı üzengiye değer değmez binerler atlara. Sürerler Orduz'a. Orduz yaya iki saat mesafededir ama onlar kısa sürede varırlar hedefe. Orduz, Elazığ yolunda şirin bir gölden adını almıştır. Gölün yamaçları çam ağaçlarıyla kaplı, göz alabildiğince yemyeşil orman.

Burada konaklamaya karar verirler. Bu ormanda aradıklarını bulacaklarından emindirler. Dayanamaz sorar Turasan'a:

-Bu ormanda geyik var mıdır?

Turasan da ilk defa gelmiştir buraya av için.

-Bilmem, belki... Ama yaban keçisi varmış.

Ahmet, azığını çıkarır terkisinden. Serer çıkınına ortaya. Annesinin yaptığı kıkırdaklı köfteyle kömbeleri başlarlar atıştırmaya.

Orduz'da ortalık sessiz ve sakin. Sadece ağaçların hışırtıları ve kuşların cıvıltıları vardır. Atlar yeşil otlara dalmıştır. Onlar da karınlarını doyurmakla meşgul.

Derken birden atlar kulaklarını diker, ses dinlemeye başlar. Ağaçların arasından gür bir hışırtı gelir. Ahmet ve Turasan da fark ederler bunu.

Ahmet Turasan'ı tahrik ederek.

-Haydi atış zamanıdır. Bakalım kimin kısmetine? Demeye kalmadan iri bir keçi atlayıverir yanı başındaki çılgadan hendeğin ötesine.

Oklar takılmış, yayları gerilmiş ellerinde, baka kalırlar.

Kaçırdık ak keçiyi, diyerek hayıflanırlar.

Peşinden hışırtı artar, sesler çoğalır. Heyecanlı bekleyiş fazla sürmeden yaban keçileri art arda gelmeye başlarlar. Her ikisi de:

-Bismillah, deyip çekerler yayı. Bir keçi dereye yuvarlanıverir. Sürünün hepsi de aşmıştır hendeği artık.

Kismet bir keçi imiş. İki ok, bir keçi. Her ikisi de iddialı onu vurduğundan. Ama hesap belli: İki ok bir keçi.

Yaban keçileri de bir başka olur hani. Benzemez evlerde beslenenlere. Hele de seyis olursa, kara sığır danası kadar iri olur. Bu da öyleydi.

Av tamam gibi. Ama yaban keçisi yetmez. İlle de geyik avlamak isterler. Hani az da olsa bulunur diye duymuşlar ya. Beklerler onu. Saatlerce beklerler. Ama nafile. Belki de var, ama bu günkü kismet bu kadar.

Atarlar ak keçiyi yağız atın sırtına, atın beli yay gibi bükülür. Ne de olsa av, yiğittir.

Şehre girişinde tüm gözler ak keçide. Gören hayret eder. Yakın zamanda böyle irisini hiç vuran olmamıştır.

Malatya'nın silahşörleri de şöyle bakıp söylerler

Danışmend Ahmet için:

- İlim senin nene? Sen, savaş için yaratılmışsın.

Ahmet ve Turasan, şaşkın bakışlar arasında sürerler.

Danışmend Ahmet, genç yaşta danışılan kişi olmuştur. İlmiyle çevresinin ilgisini çekmiştir. Ama son olayla yiğitliğini de ispatlamıştır. Bir gencin böyle büyük bir av vurması, göz ardı edilecek şey değildir. Hele ailesi, onu daha bir önemsemiştir. Artık evlenmek istediğine işaret saymışlardır. Gerçi Ahmet, burma bıyıklı yiğit bir delikanlıdır. Yaşlılarının hemen hepsi evlenmiştir. Onun da evlenmesinin tam zamanıdır.

Annesi, babası onu bir an evvel evlendirip mürüvvetini görmek

ister. Al duvaklı gelini, mini mini torununu ya da torunlarını görmek ister. Evde şenlik artsın diler.

Annesi, çevresindeki kızlara hep gelin adayı olarak bakar. Onları yakın gözleme alır.

Bir çok kız vardır mahallede. Akrabalarında da güzel güzel kızlar vardır, boyu boyuna uygun. Ama bir türlü karar veremezler. Bir de Ahmet'e sormak isterler.

Bir akşam yemekte pımpirim çorbasına kaşık çalarlarken sözü evlilik konusuna getirirler. Annesi sözü açar:

-Oğul, bak biz kocadık. Bugün varız. Emme yarınımız belli değildir. Dileriz ki seni evlendirelim. Ölmeden mürüvvetini görelim.

Babası da onu destekler:

- Evladım, ben derim ki; artık evlenme çağın geldi. Vakti iken evlen, çoluk çocuk sahibi ol da evimiz şenlensin.

Ahmet, bu sözler karşısında genç kız gibi kızarır, utanır, sıkılır. Söyleyecek bir şey bulamaz, dona kalır. Elindeki kaşık düşer.

Onun çekingen halini gören anne-babası, konuyu açmışken sonuç almaya çalışırlar. Babası söze devam eder:

-De bana, sevdiceğın varsa saklama.

Bu söz, onu derinden sarsar. "Hayır, öyle bir şey yok" dercesine yüzlerine bakar.

Annesi:

- Öyleyse sana ben birini buldum, deyince başını önüne eğer, annesini dinler. Annesi:

- Karşı komşunun kızı... Güzel mi güzel!.. Akıllı mı akıllı!.. Terbiyeli, işçimen. Evimize siner, ocağımıza bakar. Sana iyi bir eş olur.

Ahmet, annesini dinlerken gözleri dalar. Daha sonraki denilenleri dinler ama duyamaz. Anlatılan kızı o da bilir. Gerçekten güzel kızdır. Boylu, soylu, kumral, ela gözlü bir kızdır. Beğenmemesi

için hiçbir sebep yoktur. Kaç kez yolda rastlamıştır da bir kez bile başını kaldırıp baktığını görmemiştir. Ahmet bir onu, bir de kendisi gibi esmer bir kızı beğenir. O da güzeldir. Terbiyelidir, soyludur, dürüştür.

Ahmet gençlik dürtüsüyle baksa da onlara karşı başka bir duygu beslemiyordu. Onları bir komşu, bir tanış, hatta bir kardeş gibi görüyordu. Kendisine yakınlık duyduğunu söyleyen şımarık kızlara bile ilgi göstermiyordu.

Ama şimdi durum ciddi. Bir karar vermek zorunda. Oysaki Ahmet, başka dünyaların insanı. O, ilimle meşgul. Evlilikten daha önemli hedefler peşinde.

Bir yandan annesi, diğer yandan babası bastırır. Biri bırakır, öbürü alır sözü. Ahmet, çaresizdir. Karar aşamasındadır ama o bu ısrardan kurtulmak ister. Konuyu geçiştirmek ister. Ama nafiye. Zaman kazanabilmek için.

-Nasıl münasip görürseniz, deyip sofradan kalkar.

Anne mutlu baba umutludur. Bu söz onları çok sevindirmiştir. Bu sözü, evlilik için önemli bir karar saymışlardır.

Mızrapoğlu Ali ve eşi, artık işi ciddiye almaya ciddi ciddi gelin aramaya başlarlar.

Oysaki Ahmet, farklı düşünür. Evlilik konusunda acelesi yoktur. Her teklifi bir şekilde savuşturmasını bilir.

Ahmet tam bir delikanlı olmuştur. Ciddi konularla ilgilenmeye başlamıştır artık. Öğrencileriyle ders yaptıktan sonra, Turasan'la, Malatya'nın Cihanbağı denilen sessiz sakin bir semti vardır, orada atış talimi yapar, silahşörlük eğitiminde bulunurlar. Kendilerini geleceğe hazırlarlar.

Akşamları Eyyüp Yunusoğlundan ders alırlar. Bu ders halkasına her gün yenileri katılır. İleride silah arkadaşları olacak Süleyman Numanoğlu da derslere devam eder.

Dersler, sadece bir kitap etüt etmekten ibaret değildir.

Kitaplarda geçen bilgileri hayata nasıl uygulayabileceklerini tartışırlardı. Ülkenin içinde bulunduğu durumu gözden geçirirlerdi. Anadolu'nun geleceğini planlardı. Rum diyarı diye bilinen Anadolu'nun nasıl Türkleştirilebileceğinin hesaplarını yaparlardı.

Ahmet, Eyyüp, Süleyman, Turasan... Her biri kabına sığmayan, kanları oynak, kelimenin tam anlamıyla delikanlı.

Turasan ise savaşçı bir sülaleden... Dedesi Battal Gazi'nin yaşayan canlı örneği. Herkes, ondan büyük şeyler bekliyor.

Danışmend Ahmet, bir gece rüyasında Hz. Peygamberi görür; mescitte arkadaşlarıyla sohbet ediyordur, varıp eline sarılır. Hz. Peygamber, başını kaldırıp bu genç delikanlıya bakar:

-Sen, Rum diyarında kafirlerle savaşacaksın. Gazan mübarek olsun, der.

Heyecanla uyanan Ahmet, bir ara düşünür. Rüyasında gördüğü zat, gerçekten Hz. Peygamber miydi ?

Sonra bilgilerini yoklar. Yüz yüze görüşüp konuşmuşsa başkası olamaz diye geçirir içinden.

Sevinçle yataktan kalkar. Kimseye bir şey söylemeden doğru Sultan Turasan'ın evinin yolunu tutar.

Sabah ezanı okunurken Sultan Turasan'ın kapısını çalar. O da merak ve endişheyle kapıyı açar:

-Ne oldu, ne bu telaş der.

Danışmend Ahmet, gerçekten de telaşlıdır.

Bir şeyler olduğu bellidir. Ama halinden bir sonuç çıkarmak mümkün değildir.

İçeri girer. Daha ayakta iken gördüğü rüyayı anlatmaya başlar. Sultan Turasan, sözünü bitirmesini beklemeden Ahmet'e sarılıp bağrına basar.

-Otur hele der, benim de anlatacaklarım var.

Meğer o da aynı gece dedesi Battal Gazi'yi rüyasında görmüştür.

Dedesi ona demiştir ki, "Artık vakit tamam." Vakit, savaş vaktidir. Cengimiz yarım kalmaya. Anadolu'yu baştan başa aşasın. Aşır İstanbul'a ulaşasın. Bizans'ın elinden İstanbul'u kurtarasın. Kurtarasın ki Peygamber müjdesine nail olasın.

Her şey onda. Her ikisi de rüyalarında savaş emri almışlardır. Artık bundan vazgeçmeleri imkansızdır.

Yapılacak iş bir an önce harekete geçmektir.

Ama nasıl? İki kişi koca Bizans'a nasıl kafa tutacak?

İstanbul'u fethedip Peygamber müjdesine ulaşmak kolay değil. Bunun için asker, hatta ordu gerek. Hem de büyük, güçlü bir ordu.

Ordu hazırlamak, asker toplamak zor iş. Bireysel bir davranışla olacak şey değil, devlet işi. Devlette görev almak, önemli bir mevkiye gelmek gerek.

Bir de töre var. Asker toplamak, ordu oluşturup kafirle cenk etmek isteyen kimse, sosyal çevresine güvenerek ortaya çıkamaz. Töre gereğince kafirle savaşmak için Selçuklu Sultanının himayesi ve Bağdat halifesinin izni gerek.

Düşünürler, Selçuklu sultanının himayesi kolay. Ne de olsa bir tarafı Malatya valisine dayanıyor. Ama Bağdat halifesinden izin konusu zor. Zor da olsa başarılmalı.

Durumu tartışmak, bir sonuca bağlamak için arkadaşlarıyla toplanırlar.

Konu belli. Karar, ordu hazırlayıp savaşa çıkmak. Ama Bağdat? Bağdat uzak... Uzaklığı da bir yana ya sonuç olumsuz olursa?

Yok yok... Böyle karamsar düşünmek olmaz. Delikanlılığa uymaz. Engelleri bir bir aşmak gerek. Bir yanda Peygamber buyruğu, diğer yanda dede vasiyeti ... Umutsuzluğa yer olamaz.

Önce Eyyüp ile Süleyman'ı göndermeyi düşünürler. Sonra bizzat kendilerinin gitmelerinin daha uygun olduğuna karar verirler. Azıklar hazırlanır, atlar eyerlenir. Binerler atlara, düşerler

Bağdat yoluna.

Malatya'dan Bağdat'a... Yol uzun ama görev kutsal.

Yorucu bir yolculuktan sonra Bağdat'a varırlar. Bin bir soruşturmadan sonra halifenin huzuruna çıkarlar.

Abbasi halifesi Kaim Biemrillah, onları iyi karşılar. Bağdat'a kadar gelen bu delikanlıların azim ve kararlılığına hayrandır. Sebeb-i ziyaretlerini sorar.

Gençler, Allah yolunda savaşmak ve Anadolu'da İslâm sancağını dalgalandırmak istediklerini söylerler. Bu hususta kararlı olduklarını vurgularlar. Rüyalarını anlatırlar.

Kaim Biemrillah, Danişmend Ahmet'i ve Turasan'ı dikkatle dinler. Kendilerini yakından tanıyacak sorular sorar. Sordukça açılırlar. Anlattıkça anlatırlar.

Halife, bu gözü pek delikanlıları sarayında sultanlar gibi ağırılar. -Kırk gün konuğumuzsunuz, der. Ama onlar üç gün sonra halifenin huzuruna çıkıp cihat için izin isterler.

Halife onlara Ebu Müslim'in sancağıyla birlikte iki alem, kese kese altın, sayılamayacak kadar çok hediye verir. Bütün bunları develere yükler. Kervan büyük bir törenle yola çıkarken ellerine menşuru (izin belgesini) teslim eder ve:

-Savaşınız Allah için olsun. İslâm'ın nurunu Rum Diyarına (Bizans'a) yayasınız. Gazanız mübarek olsun. Allah yardımcınız olsun, diyerek onları dualarla uğurlar.

Artık izin ve ferman da alınmıştır. Endişheyle başlayan yolculuktan neşeyle dönülmektedir. Sevinç doruğa ulaşmıştır. Şehre girişte binlerce atlı karşılar onları. Haber, kısa zamanda duyulur tüm yörede.

Sevinç, tamam... Ama şımarıklık, asla... Şehre girince doğru mescide gider, saatlerce şükür secdesine kapanır.

Bu, hem şanlı, hem zor bir görevdir. Zorluklara göğüs gerilmezse hedefe ulaşamaz. O, bilir bunu. Savaşı da bilir Savaşın kelle

koltukta yapıldığını da bilir. Otağdan ferman savurarak savaşlamayacağını da bilir.

O da bilir bunu, Diğer cengaverler de böyle bilir bunu.

İşleri zor, işleri çetin. Ama imanları güçlü, kararları kesin. Artık dönüşü yok bu yolun. Hedef, daima ileri. Bağdat dönüşü Danişmend Ahmet ve Sultan Turasan çevresinde Çavuldur Bey, Çaka Bey, Kara Doğan, Kara Tekin, Osmançık, İltekin gibi gözünü budaktan sakınmayan cengaverler toplanmaya başlar. Onlarla birlikte asker sayısı kırk bine ulaşır.

Askerlerin ihtiyaçları karşılanmaya çalışılır. Atlar hazırlanır, saraçlar koşum yapar. Demirciler kılıç, kalkan dövmeye başlar. Herkes hançerini, palasını, kamasını getirir. Yaylar, kırımlar, oklar, ok torbası, sadaklar hazırdır artık. Ordu oluşmuştur. Alemi, sancağı da vardır. Sultanın himayesinde, Sultanın emrindedir. Komutanları ünlü cengaverler, başkomutanı Danişmend Ahmet...

Talim başlar Bey Dağları'nda. Hızını alamayan süvariler Orduzu Pınarbaşı'na ya da Horata suyuna doğru at koştururlar, cirit oynaya oynaya. Biraz soluklanıp oradan Gürpınar Şelalelerine... Dile kolay; kırk bin kişi. Elde avuçta tutulamayan kabına sığmayan kırk bin savaşçı. Hazır ordu... Nerede ihtiyaç varsa Selçuklu Sultanının emrinde.

Derken Büyük Sultan Alparslan'dan emir gelir. Kafkas cephesinde savaş vardır. İlk sınav başarı ile verilir. Artık bilir ki Alparslan, Malatya'da kırk bin kişilik hazır ordu vardır. Bilirki bu ordu, gönüllü cengaverlerden oluşur. Artık onlara güvenir, kendi ordularına güvendiği gibi...

Sultan Alparslan, olağanüstü dirayetli bir hükümdardır. His ve heyecanla değil, akılla hareket eder.

Bizans'la başı derttedir. Uç beyleri ve akıncılar, Bizans'a karşı bir tedbirdir.

Bizans'ın aldığı her nefesi, atacağı her adımı izlerler.

Gerekeni anında yapmaya yetkilidirler ve yaparlar da.

MALAZGİRT'E GİDEN YOL

Uç beylerinden Afşin Bey, cesur, atak, yiğit bir savaşçıdır. Uçan kuştan hesap sorar. Bizans'ın her eylemini izler. Emrindeki askerlerin hepsi de birer serdengeçtidir.

Bizans askerlerini izlerken levazım depolarını tespit ederler Bir gecelik iştir onlar için bu depoları boşaltıp yağmalamak. Bizans askerleri bu şoku atlatamadan bir de baskın yerler. Derken uç beyleri Bizans'ı hiç kıpırdatmaz.

Bu dönemde Bizans ordusuna karşı bir zafer kazanmak mümkün olsa, Türklerin Anadolu'ya yerleşmelerinin önündeki tüm engeller kalkmış olacak. Afşin Bey böyle düşünür. Uç beyleri hep böyle der.

İşte böyle bir ortamda Bizans İmparatoru da Anadolu'yu Türklerden arındırmak ister. Büyük bir orduyla İstanbul'dan hareket eder.

Bizans ordusunun ağırlıklarını üç bin araba ve on binlerce hayvan taşıyabiliyor. Hele bir mancılık vardır ki bin iki yüz kişi tarafından idare edilebiliyor. Ordudaki asker sayısı iki yüz bin... Bizans ordusu, Anadolu'yu baştan başa aşar. Şehirleri yağmalayarak, araziye tepeleyerek, kadınlara saldırarak yol alır. Malazgirt ovasına yaklaşır.

Bizans'ın her hareketini izleyen uç beyleri olan biteni anında haber verirler büyük sultana. Alparslan da hazırlıklara başlar. Selçuklu Sultanı Alparslan, cesurdur, tedbirlidir, savaşçıdır. Ama o önce barışı zorlar. Bizans imparatoruna elçiler gönderir. İmparator Romanos Diogenes, ordusunun gücüne güvenir. Savaş ister, zafer ister. Barışa burun kıvrır, derhal reddeder.

Elçilere ağır sözler söyler:

-Sultanınıza söyleyin. Kendisiyle barış görüşmelerini Rey'de yapacağım. Ordumu İsfahan'da kışlatacağım. Hayvanlarımı da Hemedan'da sulayacağım.

Diogenes'in hayali büyük. Başlamamış bir savaşın sonucunu ilan ediyor kendince.

Rey, İsfahan ve Hemedan, Selçuklu İmparatorluğu'nun en büyük şehirleri. Oralara varmak, Selçukluyu haritadan silmek demektir.

İmparatorun bu alaylı ve kibirli sözlerine, Türk elçisi de aynı dilde cevap verir:

-Hayvanlarınız Hemedan'da kışlar. Ama siz, nerede kışlıyorsunuz bilemem.

Görüşmeler böyle sürerken Sultan Alparslan, savaş hazırlıklarını tamamlamaya çalışır. Atlar hazırlanır, erzak hazırlanır, askeri malzeme hazırlanır.

Alparslan, cesur ve sert komutandır. Karizmatik kişiliğiyle az konuşur, öz konuşur. Ama önemli kararlar arifesinde hep danışır, danışarak iş yapar.

Yıl 1071 Ağustos ayının son haftası. Sultan Alparslan, kumandanlarını yüksek bir tepede toplar. Toplantıya Altık, Saltuk, Mengücek, Danişmendi Çavlı ve Çavuldur Beyler de katılır.

Sultan, Bizans ordularını göstererek tek tek görüşlerini sorar. Sıra Danişmend Ahmet'e gelince: duygularını, düşüncelerini ortaya döker.

-Bana sorarsanız Sultanım ben derim ki; düşman kalaba, fakat emir komuta dağınık. Endişeye gerek yok. Bu gün Çarşamba. Bu gün ve yarın silahları hazırlayalım Elbiselerimizi zemzemle yıkayıp kefen gibi giyelim. Cuma günü de gusül abdestimizi alıp cihada çıkalım. Hatipler hutbelerde, müminler mescitlerde

bizim için dua etsinler. Ya Rabbi, İslâm ordularını mansur ve muzaffer eyle, diye Allah'a yalvarsınlar. Bizler de saldıralım düşman üstüne Allah Allah diyerek... İnancım odur ki, inşallah, zafer bizim olur...

Alparslan'ın çok sevdiği Buharalı imamı da benzer şeyler söyler. -Ben de aynı şeyi derim; bütün müslümanların sana dua ettiği Cuma günü savaşa giriş. Ben bütün kalbimle inanıyorum ki Yüce Allah, zaferi sana yazacaktır. Sen muzaffer olacaksın.

Bu sözler, Sultan Alparslan ve komutanları heyecanlandırır. Ferman buyurur; hazırlıklar bitirilir.

Alparslan, beyazlar giyer. Atının kolonlarını sıkıp kuyruğunu bağlar. Kılıç ve topuzunu alır.

-Askerlerim! Şehit olursam, bu beyaz elbise benim kefenim olsun. O zaman ruhum göklere çıkacaktır. Melikşah'ı yerime tahta çıkarınız. Ona bağlı kalınız. Zaferi kazanırsak ki inancım odur, o zaman çok hayırlı günler olacaktır...

Bu duygulu konuşma, Selçukluyu coşturur, orduyu galeyana getirir. Tüm İslâm dünyasında hayır dualar yapılır. Ordu cepheye, müminler duaya, secdeye.

26 Ağustos 1071 Cuma günü Malazgirt Ovası Bizans ordularına mezar olur. İmparator esir alınır imparatorun düşleri, hayalleri, umutları biter.

Malazgirt'te Türk'ün zaferi ilan edilir. Anadolu'nun kapıları, bir daha kapanmamak üzere, Türk'e açılır.

Büyük olaylar, büyük sonuçlar doğurur. Büyük savaşlar tarihin seyrini değiştirir. Nice kahramanların ortaya çıkmasına sebep olur.

Malazgirt savaşı da öyle olmuştur. Nice askerlerin kahramanlığının ortaya çıkmasına vesile olmuştur. Danişmend Ahmet Gazi de bu savaşta rüştünü ispatlamıştır. Komutanlık yeteneğini ortaya koymuştur.

Malazgirt savaşı, Danişment Ahmet Gazi'nin de hayatında yeni bir sayfa açmıştır. Adını tarihlere geçirecek yeni dönemin başlangıcı olmuştur.

Sultan Alparslan, bu savaşa katılan emirleri, komutanları ayrı ayrı değerlendirmekte kararlıdır. Her birini bir istikamete yöneltip yeni fetihler planlar. Komutanları toplar, fethedecekleri yerlerin yönetimini kendilerine vereceğini bildirir. Yeni kentlerin, yeni bölgelerin meliki olacaklarını müjdeler.

Danişment Ahmet Gazi'ye de Sivas ve çevresini verir.

SİVAS'DAN BAŞLA

Danişmend Ahmet Gazi, silah arkadaşlarıyla toplanır. Durumu müzakere ederler. Askerler sabırsızdır, savaş isterler. Kırk bin asker, hep bir ağızdan:

-Tez gidelim, varalım Sivas'a derler.

Yeni orduya, yeni kentler, yeni umutlar.

Oyalanmaya gerek yok. Oyalanmak belki bezginliğe yol açar. Derhal hareket gerek.

Sivas, batıya açılan bir penceredir. Bizans'ın muazzam kalesidir. Yorgun ve kırgın beldesidir.

Battal Gazi tarafından fethedildiğinde bir nebze nefes almıştır. Ama tekrar Rum'un tahakkümüne maruz kalmıştır. Şehir defalarca harap olmuş, yeniden ayağa kalkmıştır.

Sivas, Kızılırmak Vadisi'nin kuzey kıyısında, nehir yatağındaki yüksek yaylalara doğru hafif bir eğilimle yükselen bir zemin üzerine yerleşmiştir. Kuzeyden gelen iki akarsudan Tavra Suyu, şehrin içinden geçer.

Havası soğuk, halkı sıcak, toprağı bereketlidir. Melet Çayı, Kelkit Irmağı, Hurman Çayı, Zamantı Irmağı, Çaltı Suyu ve Tohma Suyu bu topraklardan kaynaklanır. Tavra Suyu, Mısmıl Irmağı ve Tecer Suyu bu topraklarda katılır Kızılırmak'a. Velhasıl ülkemizin en büyük üç ırmağını besleyen kollar, bu topraklardan doğar.

Doğal zenginlikleri kadar İpek Yolu'nun önemli duraklarından biridir. Doğunun zenginlikleri Bizans'a bu yoldan akar. Onun için Bizans'ın vazgeçemediği bir beldedir.

Sivas'tan Kayseri'ye giden kervanlar, şehrin en büyük umududur. Sivas tekfuru Nikolas buna çok önem verir.

Kızılırmak-Yeşilirmak Vadisi, İpek Yolu'nun güvenliği için çok önemlidir.

Bizans, bu kaleyi korumakta kararlıdır. Danişmend Melik Ahmet Gazi ise fetihle...

Sivas, Bizans İmparatoru Romanos Diogenes'in askerleri tarafından yağmalanmış, yakılıp yıkılmıştır. Bu nedenle Sivas halkı, Bizans'tan nefret etmektedir.

Ama yine de kaleyi fethetmek kolay değil. Şehri iyi koruyan Nikolas gibi bir tekfuru, ona sadık yüzlerce askeri vardır. Direnirler haftalarca. Danişmend Ahmet Gazi yiğit komutanı Kutalmışoğlu Süleyman Şah ve kırk bin asker şehri bir ay süreyle kuşatır.

Nikolas ve askerleri dirense de halk bezmiştir. Halkın gönlü Türk egemenliğinden yana...

Bu durum Danişmend Ahmet Gazi'nin işini kolaylaştırır. Nikolas daha fazla direnemez Kale kapıları açılır, Türk ordusu şehre girer. Halk, Ahmet Gazi ve ordusunu çiçeklerle karşılar.

Halk, Bizans'tan bezmiştir. Türkleri bir kurtarıcı gibi görüyor, onlardan adalet bekliyor, insanlık bekliyor.

Daha önce fethedilen şehirlerden haberler almışlar; Türklerin iyi davrandığını, zulüm yapmadıklarını, kimsenin malına, canına dokunmadıklarını öğrenmişlerdir. Çoğu, gizli Müslüman... Çoğu Türk sempatzanı olmuş.

Şehirde üç ünlü papaz vardır ki onlar da Müslüman olmuşlar. Ardından onlara güvenen Rumlar... Derken akın akın İslâm'a yönelmeye başlamışlardır.

Malazgirt Zaferi'nin ardından aynı yıl Sivas'ın fethi Sultan Alparslan'ı sevindirir. Danişmend Ahmet Gazi'ye "Melik" ünvanı veren beratla birlikte alem, sancak, zırh ve tulga gönderir. İpek, atlas kumaşlarla yüklü hediye kervanını Sivas'a sevk eder.

Kervan bir Cuma günü şehre girer. Artık Danişmend Ahmet Gazi,

Melik'tir. Melik Ahmet Gazi olmuştur.

Gün, Cuma günüdür. Artık kendi adına hutbe okutma zamanı gelmiştir. Kırk bin Türk askeriyle binlerce yeni mümin huşu ile Cuma namazını kılarlar. Buraları İslam'la şereflendiren Allah'a şükrederler, Melik Ahmet Gazi'ye hayır duada bulunurlar.

Halk coşkulu, Melik neşelidir. Sivas'lı Melik'e bağlılığını göstermek ister. Dokumacılarca hazırlanan kaftan, demircilerce yapılan ve kabzası yakutlarla, kını değerli taşlarla süslenen el emeği göz nuru nadide bir kılıç, sedef kabzalı hançer ve doru bir at, Melik Ahmet Gazi'ye hediye edilir.

Melik, bu şevkle Sivas'ı yeni baştan bayındır hale getirmeye karar verir. Ama önce çökmüş olan iktisadi hayatı canlandırmak gerektir.

İpek Yolu üzerinde bulunan Sivas'ı yeniden ticaret merkezi yapmak ister. Tüccarları yeni baştan teşkilatlandırır. Kervanların güvenliği için askeri koruma sağlar. Hangi dinden, hangi milletten olursa olsun ticaret erbabına güvence verir. Canlarına, mallarına gelebilecek her türlü zararı tazmin edeceğine devlet garantisi verir.

Sivaslı duymuştur ve bilir ki bu söz, Selçuklu sözüdür, Melik Ahmet Gazi sözüdür, doğrudur. Bu söze güvenilir. Bundan emindirler.

Bu girişimler kısa sürede meyvesini verir. Sivas'ta ticaret canlanır.

Ticaret yoluna girmiştir artık. Sıra, imardadır.

Melik Ahmet Gazi, Sivas'ı imar etmeye kararlıdır. Şehrin dört bir yanına hanlar, hamamlar, kervansaraylar yaptırır. Hastaların tedavisi için darüşşifalar, fakirler için imarethaneler, eğitim için medrese ve külliyeler, ibadet için cami ve mescitler inşa ettirir. Kalenin yıkılan surlarını tamir eder.

Selçuklu medeniyetinin temeli vakıflara dayanır.

Melik de, bunların çoğunu vakıflar aracılığıyla yaptırır. Vakıflar yoluyla hayır hizmetlerinin artmasını teşvik eder. Irmakların, akarsuların üzerine köprüleri bile vakıflar inşa eder.

Melik, Sivas'ı yeni baştan imar etmiştir. Yaptıklarıyla halkın sevgi ve güvenini kazanmıştır.

Artık Sivas, Danişmendli'nin başkentidir. Buraya bir vali gereklidir. Sivas valisi olarak Peçeneklerden Hüseyin Gazi Bey'i atar.

Sivas işi, tamamdır. Artık sıra, başka şehirlerdedir. Başka kentlerin fethindedir.

Sivas halkı, yapılan işlerden, alınan tedbirlerden çok memnun. Ama hiçbir şey onlara Bizans zulmünü unutturamamış. Hele bir isim vardı ki onu hiç unutamamışlardır.

Bizanslılar yıllar önce Sivas'ı bastıklarında bir çok Türk esirini de beraberinde götürmüşlerdi. Bu esirler arasında Sivas'ın tanınmış bilginlerinden Abdurrahman efendinin karısı ve çocukları da vardı. Bizans kumandanlarından Gürcümenci Bey'i, Abdurrahman Hoca'nın karısını ve kızını haremine kapatmıştı. Kadıncağız tutsaklığa dayanamadı, öldü. Kızı, yedi yaşında yetim kaldı.

Bu kız Gürcümenci Bey'inin çiftliğinde büyür. Genç güzel ve güçlü bir kızdır.

Söylentilere göre Gürcümenci Bey'i, çiftliğinde gezinen bu kıızı görüp aşık olur. Haremindedir kırk karısı vardır. Ama hiç çocuğu yoktur. Bu kıızı da haremine almak ister, erkek çocuk doğursun diye.

Bu evlilikten bir erkek çocuk dünyaya gelir. Adını Artuk koyarlar.

Artuk, bu Bizans kumandanın konağında yetişir. Askerler arasında, savaşçı ruhla büyür. Ne de olsa Gürcümenci Beyliği'nin prensidir. O ruhla yetişecek ki Bizans'a hizmet etsin. Amaç bu...

Bakalım; tarih onu nasıl anacak?

Danişmend Melik Ahmet Gazi, Sivas'ı fethetmiştir. Danişmend oğulları beyliğinin temellerini atmıştır. Halkın sevgisini de kazanmıştır. Kendini yine de Sivas'ta yalnız hisseder.

Bu kadar uzun süre hiç ayrılmamıştır Malatya'dan. Gurbette hiç kalmamıştır bu kadar.

Eski sarayda ikamet etmektedir. Her şey emrindedir. Atına bakan seyisler, konuklarını ağırlayan hizmetçiler, konakta çalışan uşaklar, yemek pişiren aşçılar vardır. Ama hiç biri annesinin, babasının, akrabalarının, arkadaş ve akranlarının yerini tutamaz.

Bir akşam saray bahçesinde dolaşıp efkar dağıtırken eline bir kağıt alır, anne ve babasına mektup yazar, hal hatır sorar. Sabahleyin özel ulakla Malatya'ya gönderir. Onlardan da hayır haber, hayır dua bekler. Bazı geceler uyku tutmaz. Açar pencereyi, Sivas'ın serin havasını ciğerlerinin derinliklerine doldurur. Sonra o yanık sesiyle ya bir uzun hava çeker, ya naat, ya da kaside okur.

Saraydakiler alışmıştır onun bu haline. Yine efkarlandı, derler. Gurbete alışmadı, derler.

Ama alışmak zorundadır gurbete.

Bundan sonra Malatya'ya dönebilecek mi? Kimse bilmez bunu. Ama belli olan bir şey var ki; artık düşmanı çok, fethedeceği şehir çok. Derdi çok. Alışmak zorunda gurbete.

Danişmend Melik Ahmet Gazi için Sivas, artık askeri bir üstür, bir hareket noktasıdır. Buradan yeni fetihlere girişmek gerek.

Yanında Çaka, Turasan, Karadoğan, Osmancık, İltekin, Hasan, Eyyüp, Süleyman gibi yiğit komutanlar vardır. Her biri, binlerce yiğit cengavere komuta etmektedir. Her biri bir fedai. Onlara, yeni hedefler göstermek lazım. O, bunu bilir.

Toplanan bu ordunun hedefi Bizans'tır. Ama tek koldan

yürümesi, haçlı ordularının toplanmasına yol açabilir. Düşünür Melik Ahmet Gazi, en akıllı çözümü bulmaya çalışır. Danışır komutanlarına; durum değerlendirmesi yapar.

Sonra karar verilir. Aynı amaca, birkaç yoldan yürümek daha uygundur. Uyuyan yılanı uyandırmamak gerekir.

Ordu ikiye ayrılır. Turasan Bey komutasındaki yirmi bin kişilik birlik, Ankara-İstanbul istikametinde harekete geçer. Melik Danişmend Ahmet Gazi ise kalan askerlerle Tokat, Kayseri, Amasya, Çorum çevresinde akınlar yapacaktır.

Turasan Bey, dedesi Battal Gazi'nin izindedir. İstanbul'a yönelmiştir.

Yolu uzun, düşmanı çoktur. Gececeği bölgelerde muhkem kaleler, hazır kıta askerler vardır. Ankara, Bolu-Adapazarı güzergahından gitmek zorundadır. Ama İstanbul'a zayıatsız ulaşmak gerektir. Hedef, imparatordur. Hedef, imparatorluk merkezi İstanbul'dur.

Bunu düşünür Turasan Bey, anayollardan değil, sarp yerlerden, sapa yollardan İstanbul'a ulaşır.

İstanbul'da haber duyulur. Herkes birbirine fısıldar:

- Battal Gazi'nin torunu gelmiş.
- Kocaman bir orduyla.
- Dedesinden de yamanmış.
- İmparator yandı ki yandı.

Bizans sarayında panik ve endişe... Hem de korkunç boyutta.

İmparator, tedbirde gecikmez. Derhal surların kapıları kapatılır. Her tarafa emirler, buyruklar gönderilir. Önlemler artırılır. Komutanlarla toplantı üstüne toplantı yapar. Tedbirde kusuru olanın kellesini uçuracağını söyler. Tüm saray ayaktadır.

Sultan Turasan, İstanbul'a varmıştır varmasına da, çok asker kaybetmiştir. Ama yine de morali yerindedir. Kararı değişmemiştir.

Surları aşmayı denemiştir, başaramayınca İstanbul Boğazı'na hakim olmaya karar vermiştir. Başarmıştır da. Hatta boğazdan geçen gemilerden vergi almaya bile başlamıştır.

Ama ardından gelecek başka bir birlik yoktur. En yakın arkadaşı Melik Ahmet Gazi ile irtibat da kaybolmuştur.

İstanbul nere, Sivas nere!.. Aralarında aşılması gereken dağlar, aylar alacak yollar var. Güvercinin bacağına, ya da okun ucuna bir haber yazıp ulaştırmak da mümkün değil.

Turasan düşünür bunları. Ama imkansızdır. Yoluna böyle devam etmek zorundadır. Bunu iyice anlar.

Bu şartlar altında savaşa devam, der. Bütün imkansızlıklara rağmen Alemdağ'da bir kale inşa eder. Elinde bir avuç fedai kalmıştır. Onlarla kaleyi sonuna kadar savunur.

Kaçmak, törede yoktur. Çıktığı yolda ölmek var, dönmek asla. O da, bu ilkeye uyar. Alemdağ'da kendi inşa ettiği kalede direnir. Binlerce Bizans askerinin saldırılarına karşı koyar. Her taraftan ok yağmaktadır. Mancınıklarla kale dövülmektedir.

Nice oklar savuşturmuştur. Ama birisi tam kalbine isabet etmiştir.

Son nefesini verirken getirdiği şehadet bütün Anadolu'yu sarmıştır. Kara haber, Melik Ahmet Gazi'ye kadar ulaşmıştır.

Melik Ahmet Gazi, bu habere çok üzülür. Günlerce yemez, içmez, odasına kapanır, yardım edemediği için hayıflanır.

Hikayesini ilerde anlatacağımız eşi Gülnuş Banu, onu teselli etmeye çalışır.

-Durumunu hiç bildirmedi. Nereden bilecektin ki?

Danışmend arkadaşını çok iyi tanıyordu;

-O yardım istemezdi. Onu biz düşünmeliydik, der.

Eşinin:

-Sen de savaşta idin. Tokat'ın fethiyle uğraşıyordun, sözü de onu teselliye yetmez.

-Bunlar özür sayılmaz, der. Yine kendini suçlar.

Aslında Melik Ahmet Gazi'nin de hedefi İstanbul'dur. Peygamber müjdesine ulaşmaktır. Ama o, önce Anadolu'nun fethi gerek, diye düşünür. Böyle inanır. Amaç aynı, yol farklıdır.

Sivas işi tamamdır. Şehre barış ve huzur hakimdir. Esnaf memnun, Çiftçi huzurlu, tüccar güvende, halk mutludur artık.

Söz sohbet döner dolaşır gelir bu güne. Bizans zulmünün, yağmasının, baskının anıları anlatılır. Bu günün huzur ortamına bakılır. Danişmend Melik Ahmet Gazi'ye ve silah arkadaşlarına hayır dualar edilir.

Bu hal, bu haber çevre illerde dilden dile dolaşır. Onlar da bıkmıştır Bizans'ın zulmünden, Rum'un işkencesinden. Onlar da özlerler huzur ve barışı.

Anadolu insanı bu ruh halindedir. Bunalmıştır. Sivas'ta işleri yoluna koyan Danişmend Melik Ahmet Gazi yeni fetihler planlar. Sivas'ı başkent yapmıştır. Başkent, düşmana yakın olmalıdır ki oradan sıçramalıdır yakın kentlere.

Sivas'a komşu yerleşim yerlerinden Kayseri ve Malatya'yı egemenlik sahasına katmayı planlar. Sonra bu düşüncesini erteler. Tokat'a yönelir.

Tokat'ta Bizans tekfurı Romanios'dur. Her Bizanslı gibi içki ve kadın düşkünüdür. Zevk-ü sefaya dalmıştır. Halkı unutmıştır. Dertlerini bilmez, bilse de ilgilenmez.

Tokat kuşatması uzun sürmemiştir. Halktan destek görmeyen Romanios fazla direnememiştir. 1073 yılının baharında Tokat teslim olmuştur. Aynı yılın güz döneminde Turhal'a yönelir. Turhal geniş ovasıyla yemyeşil bir kent görünümündedir. Şehre zarar vermek istemez.

Kendiliğinden teslim olmalarını bekler.

Şehir, Yeşilirmak'ın iki yakasında kuruludur.

Turhal'da direnecek kadar asker de yoktur. Bir süre bekledikten

sonra şehre girmeye karar verir. Basit bir direnişle karşılaşsa da şehri teslim alır.

Turhal; bağları, bahçeleri, yemyeşil ovasıyla güzel bir beldedir. Kışı burada geçirmeye karar verir.

Baharın Amasya'ya yürümek niyetindedir. Amasya, fitnenin merkezi olmaya başlamıştır.

Danişmend Gazi'nin başarıları, Amasya tekfuru Jatatos Komonos (Şeddat)'in uykusunu kaçırır. Sıranın kendisine geldiğini anlar ve Nikonya (Çorum), Menkuriye (Çankırı) tekfurlarına durumu bildirir. Samiye (Samsun), Sinobiye (Sinop), Gürcistan, Armanyan tekfurlarına haberci gönderir. Hepsinden yardım ister, asker ister.

Şeddat'ın bu girişimlerinden haberdardır Melik Ahmet Gazi. Amasya'nın halli gerektir. Ama fethedilen Tokat, Niksar ve Turhal'ın güvenliği tehlikededir Zile-Tokat'ı geri alma hazırlığındadır. Haberciler ulaştırırlar bu bilgiyi.

Bu haber göz ardı edilemez elbet. Öyleyse önce Zile'nin fethi gerektir. Zile Kalesi sağlamdır. Zile, Bizans'ın önemli bir askeri bölgesidir. Amasya'nın fethiyle uğraşırken Tokat, Niksar ve Turhal'ın güvenliğini sağlamak şart olmuştur.

Melik Ahmet Gazi, ordunun yönünü Zile'ye çevirir. Halk ve askerler kaleye kapanmıştır. Savunma güçlüdür. Asker direnmektedir.

Zile kuşatması uzun sürmüştür. Melik'in askerleri kuşatmayı başarıyla sürdürmektedir. Kalede erzak tükenip direniş kırılıncaya kadar beklemekten başka yapılacak bir şey kalmamıştır.

Melik Ahmet Gazi, kuşatma sürerken çevreyi de tanımak istemiştir. Binmiştir benli doruya, sürmüştür kıra, bayıra.

Yüksekten bakmaktadır Yeşilirmak vadisine, akan suya.

Dayanamaz sonunda Yeşilirmak vadisini keşfe çıkar. Sürer Amasya ovasına.

Kiraz ağaçlarının dibinde dinlenip soluklanmak ister. Atı da terlemiştir. Tefini kurutmak gereklidir. Terini siler, hendekten akan suda sular. Gemini bir ağaca bağlar. Yakınındaki şırl şırl akan çeşmeden abdest alıp namaza durur.

Ağaçların dalları arasından süzülen güneş huzmeleri secde mahallini parlatur. Tam bir huşu ile namazını kılmaktadır.

Ama kulağına nal sesleri gelmektedir. Kır ata binmiş yiğit bir delikanlı, tozu dumana katarak buraya yönelmiştir.

Melik son sünneti aceleyle kılar. Selam verdiği kılıcını çekip kendisine saldırmak üzere olduğunu görür. Saldırıya karşı, en azından savunmak gerektir. O da öyle yapar.

Çarpışmalarda kılıç şakırtıları çok sürmez. Kılıçlar ellerinden fırlar. Hırsları geçmemiştir. Kavga devam eder ama her ikisi de niçin kavga ettiklerini bilmez.

İkisi de yiğit, ikisi de dürüştür. İki savaşçı, iki silahşör olarak ertesi gün tekrar savaşmak üzere geceyi beraber geçirmeye karar verirler. Ama yine de iki hasım gibidirler. Susarlar hiç konuşmazlar.

Atlı, uzun bir suskunluktan sonra derdini dökmeye başlar:

-Bana “Artuk” derler diyerek tanıtır kendini.

-Ben, bir Rum beyinin oğluyum. Varlık içinde büyüdüm. Hiç sıkıntı çekmedim. İyi ok atarım. Yiğit ata binerim. Savaşlara da katıldım... Ama gönül bu; Yeşilirmak Vadisinde dolaşırken bir dilbere gönül verdim. Adı Efromite. Amasya Tekfurunun kızımıymış. Kız da bana tutkun. Ama tekfur, aşkımıza aldırış etmedi. Kızını zincire vurdurdu, zindana attırdı. Benden ayırmaya çalıştı. Bu da yetmedi; kızını Nikonya (Çorum) Tekfuru Nestor'a nişanladı.

Artuk, konuştuğunda konuşur, başından geçenleri bir bir anlatır.

Ama Melik Gazi, hala bir konunun açıklanmasını beklemektedir. Dayanamaz, sorar:

-Peki, burada ne yapmaktasın?

-Bu yaşlı ağacın kolları arasında oturup şu karşımdaki sarayı seyredirim. Belki Efromite'yi görebilirim diye.

-Görsen ne olacak ki?

-Öyle ya, ne yararı var ki?

Melik, Artuk'un hayat hikayesini dinler, umutsuz aşkına tanık olur. Artık sıra kendindedir. Kendini tanıtmaya karar verir. Ne de olsa Artuk'un dedesi hocadır, müslüman bir alimdir. Artuk'un bunu açıklaması ona cesaret vermiştir.

Anlatır her şeyi. Açıklar bütün kimliğini.

Artuk'a bir teklifte bulunur:

-Kızı sana alsam, müslüman olur musun?

Artuk, öğrenmiştir hasmının kim olduğunu. Bu teklifi yapanın Danişmend Melik'i olduğunu bilmektedir artık. Cevabı çok açıktır:

-Derhal müslüman olurum. Yeter ki Efromiteme kavuşayım.

Kavgayla başlayan buluşmaları, belki de bir ömür boyu sürececek bir dostluğun başlangıcı olur.

Geceyi sohbet ederek geçirirler. Neşelidir, huzurludurlar.

Güneş doğmadan bir gürültü ile uyanırlar. Bakarlar sağa sola. Bir süvari birliğinin kaleden çıkışını görürler. Saraydır, her gün atlılar gelir, gider. Ama bu sefer farklıdır.

Atlarına binip onları izlemeye devam ederler. Gökhöyük ovasında bahçelerde çalışan köylülere sorarlar:

-Bu atlılar nereye gider?

Köylüler, endişelidir. Besbelli bir şeylerden korkmaktadır. Ama yine de söylerler:

-Nikonya (Çorum)'ya.

Artuk heyecanlanır. Cevabı açmak ister:

-Nikonya'ya mı ? Niçin?

Köylü:

-Pek bilmem, ama bey, herhalde bu süvari alayı, Şeddat'ın kızını gelin götürüyormuş.

Bu haber Artuk'u sarsmıştır, beyninden, hatta yüreğinden yaralanmıştır Melik Gazi ile göz göze gelirler.

İkisi birden:

- Saldıralım, derler.

Artuk ve Melik Ahmet Gazi, atları mahmuzlar. Kese yollardan gelin alayının yolunu keserler. Gelin alayı şaşmıştır. Beklemedikleri bir şeyle karşılaşmışlardır. Ama iki kişi... Topu topu iki kişi. Derhal kılıçlar çekilir. Artuk ve Melik, zaten saldırmıştır. Gelin alayı saldırıya saldırı ile cevap verir. Ama korumaların çoğu kırılır.

Artuk'un narasını duyan Efromite, eline bir kılıç geçirir, çarpışmaya katılır. Artık üç kişi olmuşlardır. Kılıç şakırtıları vadiyi inletmektedir. Düşman şaşkın ve perişandır. Baskın, gözlerinin kurdunu kırmıştır. Gelin alayı, bozguna uğramıştır. Düşman kaçmaktadır. Zaman, durma zamanı değildir. Danişmend Ahmet Gazi, Artuk ve sevgilisi Efromite atları tırısı koşturup hızla uzaklaşırlar.

Durumu haber alan Şeddat, destek birliği gönderir. Artık iş işten geçmiştir. Efromite'yi bulamazlar. Bulsalar da alamazlar. Çünkü Melik'in fedaileri de imdada yetişmiştir.

Melik Ahmet Gazi, sözünde durmuştur. Artuk, sevgilisi Efromite'ye kavuşmuştur.

Artuk, mert bir delikanlıdır. O da sözünü tutar; kelime-i şahadet getirerek müslüman olur. İki düşman olarak karşılaşmışlardır ama artık din kardeşidirler. Bu, her ikisine de heyecan verir, her ikisini de mutlu eder.

Melik Ahmet Gazi, Artuk ve Efromite, bu heyecanla Amasya'dan Zile'ye hareket ederler. Kuşatma hâlâ sürmektedir. Melik'in dönüşü, orduyu coşturur. Son bir hamle ile kale alınır.

Halk da bunalmıştır kalede. Kuşatmanın kaldırılıp savaşın bitmesi onları da sevindirmiştir. Çıkarlar kale dışına, çalıp oynarlar, şenlik yaparlar,

Kale içinde de hazırlık yapılır, düğün hazırlığı. Yüzlerce sığır kesilir, bir o kadar da koyun. Hem fetih kutlanacaktır, hem de dillere destan bir düğün yapılacaktır.

Nikahtan önce Efromite de müslüman olur, Mihriban adını alır. Artuk ile Mihriban evlenirler. Yeni bir hayata başlarlar.

AMASYA ENGELİ

Tokat'ta şenlik var, neşe var. Ama bundan huzursuzluk duyan komşu da var. Tokat'ın kuzey batı komşusu Amasya'da öfke hakim. Amasya valisi (tekfuru) Şeddat, Türklerin Tokat bölgesine hakim olmasını içine sindiremez. Hatta bunu, kendi egemenliği için bir tehdit sayar.

Şeddat, Bizans İmparatoru Aleksios Komenos'un amcasının oğludur. Bu nedenle de bölgenin en güçlü adamıdır. Çevre illere talimat verecek kadar etkilidir, yetkilidir. Kısa top sakalı, kel kafasıyla dikkat çeken sinsi bir kişiliğe sahiptir.

Şeddat, Zile yenilgisini Çorum, Çankırı, Ankara tekfurlarına birer mektupla bildirir. Karadeniz Bölgesine Samsun, Sinop, Gürcistan, Ermenistan beylerine de haberciler göndererek hepsinden asker ister

Artuk ile Efromite'nin düğününden haberdar olan Şeddat, Danişmend oğullarının hedefini sezer. Bundan sonra sıranın Harşana (Amasya)'da olduğundan emindir. Ya da öyle düşünür. Ajanları da aynı kanıdadır.

Şeddat'ın endişesi bu. Tedbiri de açık. Birçok yerden asker istemektedir. Danişmend Ahmet Gazi'yi geri püskürtmek için böyle bir çare düşünmektedir.

Artuk ile Efromite'nin düğününden birkaç gün sonra ortaya çıkan bu haberler, Tokat'ta, Zile'de, Turhal'da, Niksar'da yankı bulur. Habere sevinenler vardır. Rumlar, Ermeniler, Hristiyan halk, için için sevinirler. Aralarında intikam alacaklarını dillendirenler de vardır.

Şeddat'ın mesajı Nikonya'ya da ulaşmıştır. Şeddat'ın duyduğu

endişeden daha fazlasını duyar Nikonya tekfurı Nestor. Tokat, Zile, Amasya... derken sıra Nikonya'ya gelir diye korkar. Nikonya tekfurı Nestor, derhal danışmanlarını, kumandanlarını toplar. Toplantı sarayda yapılır. Şaraplar hazırlanmış, sofralar donatılmıştır. Hanendeler, sazandeler, rakkaseler getirilmiştir. Elinde kadehiyle Nestor da girer toplantıya Endişesini içkiyle bastırmaya çalıştığı bellidir. Cesaret gösterisi yapmaya çalışır.

-Bu gün sizi, önemli bir konu için buraya toplamış bulunuyorum, diyerek söze başlar. Amasya'dan gelen haberi duyurur onlara. Şeddat'ın endişelerini, kaygılarını anlatır. Yardım istediğini, asker istediğini söyler.

-Bilmem, siz ne dersiniz, beyler der.

Danışmanlarından bazıları, Şeddat'ın yardımına koşmaları gerektiğini söyler. Komutanlar, bu gelişmelere kayıtsız kalınamaz, der. Bazıları, bu işe karışılmamasından yanadırlar; tarafsızlık politikası uygulanmasını öğütlerler. Yardımcıları da, Nikonya askerlerinin kırılmasına neden olmamak için askeri destek yerine siyasi destekle yetinilmeli tezini savunurlar.

Nestor, içkisini yudumlamaktadır. Söylenilenlerin çoğunu dinlememiştir bile. Toplantı sadece formaliteden ibarettir.

Nestor, kararını açıklamak için:

-Kadehimi, savaş ve intikam için kaldırıyorum, deyince toplantıya katılan asker ve danışmanlar da kadehlerini kaldırmak zorunda kalırlar.

Toplantılar hep böyle olur. Bizans devlet ricali bunu bilir. Ama yine de herkes görüş bildirmeye kalkışır. Karar kralındır, tekfurundur, komutanındır. Aksini düşünmek bile imkansızdır.

Nestor, kararını bildirmiştir. Ama öfkesini dindirememiştir. İçtikçe coşar:

-Sonun kadar savaşacağım. Danışmendin askerlerini kırıncaya

kadar, şehirlerini yakıp yıkıncaya kadar savaşaçağım.

Salondakiler, bunun sarhoş palavrası olduğunu bilirler. Anlamsız, boş boş bakarlar.

Nestor, inadını pekiştirmek ister:

-Kaçacağımı düşünmeyin, der. Ben korkak değilim. Kaçmam... Kaçarsam rahipler beni aforoz etsinler. Hıristiyanlar, yüzüme tükürsün. İsa Mesih, beni cennetten kovsun...

Nestor'un cesaret gösterisi, sürer gider.

Yemekler yenir, şaraplar içilir. Eğlence, çılgın bir partiye dönüşür.

Sarayda, içki sofrasında kararlar alınır. Kararlar açıklanır. Ama Nikonya halkı bundan habersizdir.

Ertesi gün çanlar çalınır. Halk kiliseye çağrılır. Türklere karşı kutsal savaştan söz edilir. Kutsal haç etrafında birleşip Amasya'ya gitmekten söz edilir. Eli kılıç tutan herkes savaşa çağrılır. Gençler askere alınır.

Oldu bittiye gelmiştir halk. Nestor'a karşı bir şey söylemek imkansızdır. Yapılacak şey, emre itaatten ibarettir.

Nestor, kısa zamanda büyük bir ordu hazırlar Kutsal haç çıkarılır şehir meydanına. Rahiplerin duaları arasında ordu hareket eder Nikonya'dan Amasya'ya. Nestor, en öndedir. Arkalarında da yiyecek ve şarapları taşıyan büyük bir kervan.

Mevsim bahardır. Toprak kabarmış, ağaçlar çiçek açmıştır. Kırları gelincikler, papatyalar süslemiş, arılar, kelebekler şenlendirmiştir. Yaylalarda kekik kokuları burcu burcu kokmakta; kuzular, oğlaklar analarının peşinden koşmaktadır.

Zile neşelidir. Halk mutludur. Ama Amasya tarafından gelen haberler endişe vericidir. Şeddat, bir şeyler tezgahlar orada. Şeddat'ın planını bozmak gerektir. En azından onu ininden çıkartmamak lazımdır. Çıkarsa güç bulur, cesaret bulur. Destekçisi çoğalır. Tez elden harekete geçmek zorunlu olmuştur.

Melik böyle düşünür ve hazırlıkları tamamlar. İstihbarat zabiti Yahya Bey ve adamları, Amasya'dan dönmüştür Olan biteni haber verirler.

Artık hareket zamanıdır. Gönüllülerle artan binlerce asker, koca bir ordu Zile'den yola çıkar. Melik Danişmend en önde. Hemen ardında Vezir Alptekin, başkomutan Ahmet Serges, komutanlar Süleyman, Abdurrahman, Osman ve Çavlı Beyler, hocası ve silah arkadaşı Eyüp Bey, yeni damat Artuk Bey ve yeni gelin Mihriban... Yanlarında ordu kadısı Celalettin Bey, divan katibi Ebul Meali...

Komutanlar bilirler; istikamet Amasya diye. Ama askerler Turhal üzerinden Niksar'a gideceklerini sanırlar. Onlara öyle bildirilmiştir. Düşman istihbaratını yanıltmak için hedef saptırılmıştır.

Amasya tekfuru Şeddat, günü gününe haber alır, hareketi sürekli izler. O da anlam verememiştir bu işe. Ama olsun; düşman düşmandır. Hem daha iyi Amasya'ya yönelmemesi. Melik'in ordusunu Turhal yolunda kıstırmak daha akıllıcadır. Tekfur böyle düşünür. Planını ona göre yapar.

Ordusunu kale dışına çıkarır. Şehir dışında büyük bir otağ kurup, gelecek olan yardım kuvvetlerini beklemeye başlar.

Şeddat'n en güvendiği, Nikonya Tekfuru Nestor'dur. Onu bizzat karşılamak ister. Etrafa haberciler salar. Tepelere gözcüler koyar. Her biri bir haber getirir:

- Nikonya'dan Nestor geliyor.
- Kocaman bir orduyla geliyor.
- Kaytal ordusu, Ankara'dan çıkmış.
- Yuannis Sinop'tan hareket etmiş.
- Leon Samsun'da ordu hazırlıyormuş.

Peş peşe gelen haberler, Şeddat'ı sevindirir, cesaret verir. Hayalinin gerçekleştiğini görür gibi olur. Büyük bir ordunun,

---

birleşik ordunun başkomutanı olarak savaşı değil, zaferi garanti görmeye başlar. Bu muazzam ordunun karşısında Melik'in uğrayacağı hezimetini düşünür. Melik'i kendi kılıcıyla ikiye böleceği günleri düşler.

Bu düşlerin gerçekleşmesi, gelecek orduların savaşına bağlıdır. Savaşa içtenlikle katılmalarına bağlıdır. Onun için destek amacıyla gelen her komutana karşılama töreni yapmak lazım. Tören muazzam olmalı, kusursuz olmalı.

Hazırlıklar ona göre yapılır yüzlerce sığır, binlerce domuz kesilir. Meydanda sıra sıra ateşler yakılır, çatal kazıklara etler gerilip kızartılır. Mezeler hazırlanır. Mahzenden şaraplar çıkartılır. Sofralar donatılır.

Melik Ahmet Gazi de boş durmamaktadır. Yahya beyin başında bulunduğu istihbarat ekibi hızlı çalışır. Amasya'da olup bitenleri günü gününe Melik'e bildirir. Melik de gereken tedbirleri almakta gecikmez. Derhal eyleme geçer.

Şeddat ise komşu illerin tekfurlarını karşılamakla meşguldür. Her komutanı, her orduyu törenle karşılar. Törenden sofraya geçerler. Yemekler yenir, etler sıyrılır, şaraplar içilir. Tören eğlenceye, eğlence çılgınlığa dönüşür, Naralar, Amasya kayalarında, Yeşilirmak Vadisi'nde yankılanır. Yerli halk, yüksek tepelerden seyrederek olup biteni.

Eğlence tüm çılgınlığıyla sürerken saraydan bir yaver gelir. Topluluğu yara yara Şeddat'a ulaşır. Kulağına bir şeyler fısıldar. Şeddat'ın kadehi elinden düşer, rengi sararır. Herkesin neşesi kaçır. Ne olduğunu merak ederler. Ortalık suspus olur. Gözler Şeddat üzerindedir. Bir açıklama beklerler. Şeddat, uzun bir suskunluktan sonra açıklar.

-Beyler, Melik Amasya'ya doğru harekete geçmiş.

Ama nasıl olur? Melik Ahmet Gazi, Turhal'a gidiyordu. Yoksa haber yanlış mıydı? Ya da Melik'in asıl niyeti Amasya mıydı ?

Turhal'da neden hiç beklemedi? Buraya gelişi ne kadar sürer?.. Bu ve benzeri birçok soru Şeddat'ı ve işbirlikçilerini düşündürür. Gerçi bütün yardım kuvvetleri geldi. Binlerce savaşçı, büyük bir ordu var Şeddat'ın umudu bu. Ama yine telaş arttı. Asker oyunda, eğlencede iken, çoğu sarhoşken ya Melik gelirse... Şeddat'ı bu düşünce derin endişelere sevk eder.

Diğer komutanlar, cesaretlerinden bir şey kaybetmemiştir. Melik Ahmet Gazi'yi sıradan bir komutan sayarlar. Onu yakından tanıyan Şeddat'ın kaygısı büyüktür, yerinde duramaz.

Durumu yakından izlemek ister. Yeşilirmak'ın kıyısında kartal yuvası gibi yükselen Harşana dağına, kalenin tepesine çıkmaya karar verir.

Harşana dağına çıkmadan askeri durumu bir daha gözden geçirir. Nestor'a, Kaytara, Yuannis'e, Leon'a sıkı sıkı tembih eder. Askerlerini savaş düzenine sokmalarını ister. Ama onlar: -Korkma, gerekeni yaparız. Bize kimse karşı koyamaz, diyerek Şeddat'ı teselli ederler.

Fazla ısrar edemez. Korktuğu, endişelendiği izlenimi vermekten de çekinir. Kaleye çıkıp Turhal tarafına bakmak ister.

Yorgun dizleriyle kaleye çıkar. Önce ordusunun konumunu yüksekten seyrederek. Sonra Turhal tarafına bakar. Uzakta toz dumanın birbirine karıştığını görür. Acabalar, sorular kafasını karıştırır. Bir süre izlemeyi sürdürür. Toz duman yaklaştıkça atlılar seçilmeye başlar. Artık durum ortada. Bu gelen Türk ordusu, Danişmend sancağı. Başında Melik Ahmet Gazi, yanında Artuk ve Efromite, ardında koca bir ordu.

Şeddat, gördüklerine inanamaz. Bu kadar kısa sürede geleceklerini hiç tahmin etmez. Ama şüphe yok ki gelen Melik Ahmet Gazi'dir, Türk ordusudur.

Kaleden hızla iner, otağına varır. Komutanları, derhal toplantıya çağırır. Onlar, buna bir anlam veremezler. Şeddat, çok heyecanlı,

endişeli ve telaşlıdır Şeddat, gordüklerini bir bir anlatır. Melik'in ordusunun haşmetini anlatır.

Tekfurlar gülüp geçerler:

-Melik bize vız gelir, derler.

Ama Şeddat:

-Düşmanı küçümsememek gerek, diyerek komutanları uyarır. Derhal savaş düzenine girmelerini emreder.

Danışmend'in ordusu Yeşilirmak vadisine girer. Ziyaret mevkiine yaklaşır. Allah Allah nidaları, tekbir sedaları vadiyi doldurur.

Şeddat, Danışmendli ordusunun dinlenmesi sırasında saldırmayı planlar. Ferhat ve Karman Dağları arasına ordusunu yerleştirir. Kendisi Ferhat Dağından, Nestor Karman Dağından saldıracaktır. Merkezde Mitrakivas, komuta edecektir.

Danışmendli ordusu Kaynar sahrasına konuşlanır. İltekin Bey, Derbent Boğazını tutar. Çünkü burası stratejik bir geçittir. Şeddat'ın arkadan çevirmesine fırsat vermez. Melik Danışmend Ahmet Gazi, önce barış teklif eder. Savaşa gerek duyulmamasını diler. Elçi gönderir. Şehrin teslimini ister. Melik, bu teklifin kabul görmeyeceğini bilir. Ama zaman kazanmak niyetindedir. Bu arada araziyi yakından tanımak ister. Araziyi bilmeli ki savaş planını ona göre yapmalı.

Şeddat, Melik'in endişesini dinlemek bile istemez. Onu tekfurların huzurunda azarlar:

- Söyle Melik'ine. Onu parça parça edeceğim. Her parçasını bir kayanın üstüne koyacağım. Kufi kuş yesin.

Elçinin cevap vermesine fırsat vermek istemez. Ama yine o, der diyeceğini.

- Orası belli değildir.

Elçinin dönüşünden bellidir sonucu. Melik de zaten bir şey beklemiyordu bu işten. O, gereken incelemeyi yapmıştır. Savaş

planı hazırdır. Ama Yeşilirmak coşkunu akmaktadır. İrmağı geçmek için birkaç gün daha beklemek gereklidir.

Bu arada asker dinlenmiştir. Düşmanı yakından görmüş, bileğlenmiştir. Savaşacakları günü sabırsızlıkla beklerler. Sürekli ırmağı izlerler. Bir gün sabaha karşı bakarlar ki ırmağın seviyesi düşmüş, suyu biraz azalmıştır. Melik Ahmet Gazi, derhal orduyu ikiye ayırır.

Birinci kol, Ferhat Gazi idaresinde Ferhat Dağında konuşlanan Şeddat ordusuna karşı koyacaktır. Abdurrahman Bey de onu destekleyecektir.

İkinci kol, Ahmet Serges Bey komutasında Karman Dağına konuşlanan Nestor ordusuna karşı savaşacaktır.

Çavlı Bey de yanında yer alacaktır Melik Ahmet Gazi, Yeşilirmak'ın güneyinde Helvacı Pınarı mevkiini tutmuştur. İltekin Bey, Çalak Köprüsünden, Derbent Boğazından geçit vermez.

Güneş kızılığın doğudan yayılmaya başladığı sırada Danişmendli ordusu Allah Allah sedaları, tekbir sesleriyle yeri göğü inleterek saldırıya geçerler. Hem de bütün cephelerden saldırılan Şeddat ordusu, neye uğradığını anlamadan baskın yerler. Mahmur gözlerle kılıca sarılırlar. Ama saldırmayı düşünürken savunma yapmak zorunda kalırlar.

Baskın yemişlerdir. Adeta pusuya düşmüşlerdir. Savaş âni başlamış, çarpışmalar birden şiddetlenmiştir. Kılıç şakımları, at kişnemeleri, ok yağmurları... Savaş; bütün dehşetiyle sürmektedir. Yaralıların feryatları, parçalanmış cesetler, yüzlerce, belki de binlerce ölü... Savaşın korkunç ve soğuk yüzü. Her iki taraf da kayıp vermiştir. Ama Amasya ordusunun kaybı, kat kat fazladır.

Bu çarpışmaların tüm şiddetiyle devam ettiği sırada Şeddat ordusuna bir destek daha gelir, uzaklardan, ta Antakya'dan.

Antakya'nın yağız savaşçılarına tekfur Yuhament komuta etmektedir.

Antakya'dan gelen destek, Şeddat'ın toparlanmasına neden olur. Dengeler değişir. Şans, Melik Ahmet Gazi aleyhine döner Şeddat, karşı saldırıya geçer. Ortalık yeniden karışır. Bulanık suda balık avlamayı seven Nestor ve askerleri yine av peşindedirler. Sürekli Artuk ve eşi Efromite (Mihriban)'yi izlemektedirler. Savaş alanının bu karışık ortamında Efromite'yi yakalarlar, tutsak ederler.

Bu haber, askerler arasında kulaktan kulağa yayılır. Şeddat ordusundaki sevince karşılık Danişmendli ordusunda üzüntü ve öfkeye neden olur.

Melik, komutanlar ve askeri er zafer için and içerler. Şeddat'ın ordusunu perişan etmeye ve Mihriban'ı kurtarmaya yemin ederler. Komutanlar, sürekli yeni planlar yapar, yeni stratejiler geliştirmeye çalışırlar. Artuk, kin ve öfke doludur. Uyku tutmaz onu. Sabaha kadar değişik düşünceler zihnini meşgul eder.

Melik'in istihbaratı güçlüdür. İstihbarat şefi Yahya Bey ve adamları iş başındadır, iz peşindedir. Efromite'yi tutsak alıp Nikonya (Çorum)'a kaçan Nestor ve ordusunu izlerler.

Nestor Nikonya'ya varınca Efromite'yi burada saklamayı güvenli bulur. Kalabalık bir askeri birlik komutasında İskilip'e gönderir. İskilip zindanlarında tutsak tutulmasını emreder.

Nestor cephede bıraktığı Şeddat ordusuna gıda yardımı göndermeye de kararlıdır. Hemen aynı gece Nikonya'dan gıda, un yüklü bir kervanı yola çıkarır. Üç bin kişilik askeri birliğin konmasında Amasya'ya sevk eder.

Olan biteni sonuna kadar izleyen elemanlar, durumu Melik'e ulaştırırlar. Melik gelecek olan kervandan artık haberdardır. Artuk da Mihriban'ın yerini öğrenmiştir.

Yapılacak ilk iş bu kervana pusu kurmaktır. Buna karar

verilmiştir. Kervan Gökhöyük ovasını aşıp Yeşilirmakköprüsüne ulaşınca aniden saldırılacaktır. Plan böyledir.

Köprü çevresinde pusu kurulur. Kervan iyice yaklaşıncaya kadar beklenir. Köprüyü geçmek üzere iken saldırı aniden başlar. Hayvanlar ürker, korumalar paniğe kapılır. Kılıçlarını sıyırmaya vakit kalmadan çoğu tepelenir. Canını kurtarabilenler kaçarlar. Kervan ele geçmiştir. Melik ordusu, bir başarı daha kazanmıştır. Danişmendli ordusunda sevinç, coşku vardır. Moral artmıştır. Bu olay, Şeddat ordusunun moralini bozmuş, sinirlerini germiştir. Şeddat'ın adamları, artık intikam hissiyle hareket etmeye başlarlar. Ertesi gün, savaş daha şiddetli, daha bir kanlı geçer. Ama hâlâ kazananı kaybedeni belli değildir. Savaşta sonuç alınmadan çekilmek olmaz, olamazdı. Bu nedenle savaş, üç gün üç gece sürer.

Savaşın en çok konuşulan iki ismi vardır. Şeddat'ın iki yiğit pehlivanı Atuş ve Kipriyanus. İlk günden beri bu pehlivanların taktik ve güç üstünlüğü etkili olmuştur, ünlenmiştir.

Danişmend Melik Ahmet Gazi, bozulmakta olan Şeddat ordusunun direnişini sürdürmesinde etkili olan bu iki savaşçıyı ister. Ölü ya da diri bunların hallini ister. Bu, asker için bir emirdir.

Çarpışmaların en şiddetli anında Ahmet Serges, Rum cengaveri Kipriyanus'a bir gürz sallar. Bundan sıyrılan Kipriyanus, Melik'in kılıcından kurtulamaz. Bunu uzaktan seyreden merkez komutanı Mitrakiyos, şaşkına döner.

Şeddat ordusu ikiye bölünmüştür. Bozgun başlamak üzeredir ki karanlık imdada yetişmiştir. Ama yine de Şeddat ordusu, ilk ciddi darbeyi yemiştir.

Töre gereğince gece dinlenilir, gündüz savaşılır. Ya da gece durum değerlendirmesi yapılır, gündüz yeni taktikler uygulanır. Melik, Kipriyanus'u halletmiştir Sıra Atuş'tadır. Atuş, Şeddat'ın

yiğididir, umududur. Ertesi gün savaşın onun çevresinde olacağı akşamdan bellidir.

Sabahleyin güneşin ilk ışıklarıyla birlikte savaş yeniden başlar. Her iki taraf da öfkeli. Her iki taraf da savaş yorgundur.

Ama savaş, ölüm-kalım meselesidir. Savaşçılar hem güçlerini, hem de kafalarını kullanmak zorundadırlar. Savaşta yaşamak için öldürmek, kurtulmak için aklını kullanmak şarttır. Güneş kızdırdıkça savaş da kızışmaktadır. Devrilen atlar, havada uçuşan oklar, mızraklar, yerlere serilmiş cesetler, Allah Allah sedaları, yetiş Mesih nidaları... Karmakarışık bir ortam...

Öğleye doğru savaşın en şiddetli anında Rum pehlivanı Atuş, önüne geleni kırıp geçirmektedir. Yiğit ve akıllı bir savaşçı. Tepeden tırnağa zırhlı. Ama boynuna isabet eden ok, şah damarını kesmiştir. Artık kurtulması imkansızdır. Kılıç elinden fırlar, attan düşer. Ama ayağı üzengiye takılır. Atıyla birlikte sürüklenmeye başlar. At, İslam ordusunun arasına dalar. Ardında sürüklenen Atuş'un zırhı yırtılır, kılıç darbeleriyle can verir.

Atuş'un bu korkunç sonunu gören Şeddat ordusunda tam bir bozgun başlar. Her biri bir yana kaçarlar.

Nikonya tarafından gelen askerler yine oraya doğru kaçarlar. Sinop'tan, Samsun'dan gelenler Merzifon, Gümüşhacıköy istikametine yönelir. Kaçan kaçana..

Meydanda kalan Şeddat'ın askerleri de kaleye sığınır. Ölülerini bile almadan, arkalarına bakmadan giderler. Şeddat'ın otağında kalan ganimete el koyar, Melik'in ordusu. Savaş meydanında kalan kılıç, kalkan, ok, mızrak, zırh, koşum malzemelerinin hepsi taşınır Melik'in karargahına.

Amasya Meydan Savaşı, Türk ordusunun zaferi ile sonuçlanır. Askerlerde sevinç ve coşku vardır. Komutanlar, şükür secdesine kapanmışlardır. Melik çadırında zafer nasip eden Allah'a dua

etmektedir.

Zafer kazanılmıştır, ama her şey bitmemiştir. Amasya henüz fethedilmemiştir. Melik bunu bilir, bunun bilincindedir.

Amasya Vadisi, Danişmend oğullarının kahramanlığına zaferine tanık olmuştur. Yenilen ordu dağılmış, kumandanları kaçmıştır. Ama henüz iş bitmemiştir. Geride yapılacak daha çok şey vardır. Şeddat kaçmış, Nestor kaçmış, Kaytal, Leon Yuannis kurtulmuştur. Bunlar gelecekte yine tehlikedir. Yine ordu toplayıp saldıraabilirler. Bunların halli gerekmektedir.

Bir de Ahmet Gazi ordusundan kaçırılan biri vardır. Yeni gelin, taze komutan, doğuştan savaşçı biri: Efromite.

Gerçi Türkler ona Mihriban derler, ama eski adıyla da çağırdıkları olur.

Artuk, Mihriban'ın derdindedir, Mihriban'ın peşindedir. Savaş biter bitmez atının dizginlerini Nikonya'ya çevirir, dört nala koşturur.

Artuk, habersiz ayrılmıştır Amasya'dan. Savaş bitince herkes onu aramaya koyulur. Ölüler arasında ararlar, yaralıları arasında ararlar, bulamazlar. Dağda taşa yaralanmış kalmış olabilir diye her tarafı didik didik ararlar, yine yok. Durumu Melik Ahmet Gazi'ye bildirirler. O da savaşın bittiği sırada yanlarında olduğunu söyleyince iyice meraklanırlar, endişelenirler.

Oysaki Artuk Bey, Mihriban'ı aramaktadır. Nikonya çevresinde kılık değiştirerek dolaşır, rastladığı herkese onu sorar. Şehirde onu duymayan yoktur. Sorduğu kimseler, onun Nikonya'da olmadığını söylerler. Hepsi o kadar. Nerede olduğunu bilenler çoktur, ama söylemeye korkarlar.

Nikonya, çevresi bağlarla, bahçelerle kaplı şirin bir şehirdir. Artuk Bey, Rumcayı iyi bildiği için yerli halkla kısa sürede kaynaşmayı becerir.

Bir gün bir bağda çeşme başında bir gençle karşılaşır. Genç,

yedeğindeki yağız atını olukta sulamaktadır. Atı gibi kendi de yağız olan bu delikanlı ile tanışır, ahbap olurlar.

Bu genç, Nikonya yaylalarında hayvan otlatan yabancılardandır. Müslüman olduğunu da açık açık söyler.

-Müslümanım, aslim Bağdatlıdır. Artuk Bey de kendini tanıtır. Aralarında güven artar, dostluk başlar. Söz sohbet ilerledikçe Kara Tekin, Artuk beyin buraya geliş sebebini öğrenmek ister:

-Nikonya'ya gezmeye geldiniz herhalde.

-Sadece gezmeye gelmedim, diyerek Artuk bey, açılmaya başlar Eşinin Nikonya'ya kaçırıldığını, onu bulmaya geldiğini anlatır.

Kara Tekin elindeki kamasıyla değneğini yontarken:

-Onu bulmak çok zor, Adı sanı belli olmayan bir çok esir var burada, deyince Artuk bey, eşinin adını açıklamak zorunda kalır:

-Eşim Mihriban. Rumlar ona Efromite derler.

Kara Tekin bu ismi çok duymuştur. Aslında bu ismi duymayan kimse yoktur buralarda. Kara Tekin merttir, açık sözlüdür. Yerini bildiğini söyler:

-Ama o burada değildir. İskilip'te tutsaktır. Hem de bir zindanda. Artuk bey, bir ip ucu bulmuştur. Mihriban'ın izini bulmuştur. Oraya nereden gidileceğini öğrenmek ister.

Kara Tekin:

-Oraya epey var. Kızılırmak'ın ötesinde... deyince Artuk bey oraya nasıl gidileceğini düşünmeye başlar. Kara Tekin, ona yardımcı olmak düşüncesindedir:

-Acele etme. Birlikte gidelim, der.

Artuk bey, bu kadarını beklememektedir. Kara Tekin'e minnet duygusuyla bakar; anlaşılıp kucaklaşırlar.

Davarcıklarına azıklarını hazırlayıp atlarına binerler.

Köy yollarından dört nala at koşturarak Kızılırmak'a ulaşırlar.

İrmağı geçmek güçtür. Üzerinde köprü de yoktur. Kendileri de atları da sallara binerler, ırmağı geçerler.

Güneş batmak üzeredir. Ortalık iyice kararmadan İskilip'e varmak zorundadırlar. Atlarına atlarlar, tırısı sürerler İskilip'e doğru. Yatsı sonu şehre varırlar. Bir han bulurlar, atlarını bağlarlar. Odalarına çekilip gizlice yatsıyı kıldıktan sonra istirahat etmeye karar verirler. Zira sabah yapılacak çok iş vardır.

Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte uyanırlar. Hancıyı kafaya almak niyetindedirler. Varıp yanına sohbete başlarlar. Kendilerini yakın bir köyden gelmiş gibi tanıtırılar. Hapis yatan arkadaşlarının olduğunu söylerler:

-Hapishane yakın mıdır? diye sorarlar. Hancı da,

-Şu kalededir, diyerek hanın karşısındaki surlarla çevrili kaleyi gösterir.

Bu bilgi, onlar için yeterlidir. Hancıdan alacaklarını almışlardır. Sabah erkenden kaleyi incelemeye başlarlar. Gün boyunca çevresinde dolaşırlar. Kale muhkemdir. Surlar çetindir. İş, zordur. Ama bir yolunu bulmak lazımdır. Dolaşırken duvarın en zayıf yerini tespit ederler. Buradan bir giriş imkanı araştırırlar. Karar, tamamdır. Gece yarısı harekete geçerler. Hapishanenin duvarını delerek içeri girerler.

Bundan sonrası kolaydır. Ama Efromite'yi bir türlü bulamazlar. Sonunda mahzendeki zindanda olduğunu öğrenirler.

Doğru zindana girip Efromite'yi kurtarırlar. Tüm tutsakları salarlar. Yükte hafif ne bulurlarsa ganimet olarak alıp gece karanlığında atlara atlar, kaçarlar. İskilip'e iki kişi olarak gelmişlerdir, üç kişi olarak dönerler.

Dönüş yolunda Karaören (Oğuzlar)'dan Kızılırmak'a ulaşırlar. Sallarla ırmağı geçip Laçın'e vardıklarında Kırkdilim deresinden bir kervanın geldiğini görürler. Merak ederler; bu kervan

nereden gelip nereye gidiyor? Kime ne götürüyor?

Bu ve benzeri soruları yöre halkına sorarlar. Halk geçim derdindedir. Memlekette ne olup bittiğinden habersizdir, ilgisizdir. "Bilmem görmem" demenin çok kaza bela savdığına inanmıştır. Hiçbir şeyle alakadar olmamaya, hiçbir şeyi öğrenmemeye kararlı gibidirler.

Ama yine de meraklıları çıkmıyor değil. Onlar da bu meraklıları araştırmaya başlarlar. Kervanı izleyenlerin arasına karışıp sorarlar:

-Bu kervan ne taşıyor? Çoğunun cevabı aynıdır:

-Biz ne bilek...

Ama bilen birine rastlarlar. O da anlatır:

-Ankara tekfurunun kızını ...

-Niye bu kadar asker var?

-Türklerin eline düşmesinden korkuyorlarmış.

Mesele ortaya çıkmış, açığa kavuşmuştur. Kervan da korunan Ankara Tekfuru Kaytal'ın kızıdır. Kaytal, kızını ayrı istikametten Ankara'ya göndermektedir. Kaytal, kendi canını kurtaracağına da güvenemediği için kızını sapa yollardan sevk etmektedir.

Artuk ve arkadaşları bir meşenin dibinde durum değerlendirmesi yaparlar. Savaş meydanından canını kurtaran Kaytal'a iyi bir ders vermeyi düşünürler ve kararlarını verirler. Kervan köye yaklaşınca kılıçlarını çekip atlarını mahmuzlayıp kervanın ortasına dalarlar. Neye uğradığını anlayamayan kervancılar da kılıçlarını çekip savunmaya geçerler.

Ama baskına katılanların çok kalaba olduğunu sanıp paniklenirler. Kıyasıya bir çatışma başlar. Artuk, Kara Tekin ve Mihriban çok sayıda Rum askerini tepeler. Pabucun pahalı olduğunu görenler can derdine düşerler.

Savunmasız kalan kızı, Kara Tekin terkisine alır ve sürerler atlan Çamlıca'ya doğru. Dolu dizgin Hamamözü yoluna düşerler.

Burada gem kasarlar. Biraz dinlenmeye karar verirler. Atların terleri kuruyuncaya kadar onlar da karınlarını doyururlar.

İstirahat sırasında tekfurun kızına iltifatlar ederler, çok hürmetkar davranırlar. Ama kız, üzgündür, kırgındır. Endişeli olduğu halinden bellidir. Ne kadar ilgilenseler de konuşturamazlar. Adının ne olduğunu bile öğrenemezler. Laçın'deki bir kişinin verdiği bilgiden daha fazla bir şey alamazlar ağzından. Kaytal'ın kızı olup olmadığı sorusunun cevabını bile vermez.

Tam bir sağır ve dilsiz oyunuyla yolculuk devam eder. Gümüşhacıköy üzerinden sapa yollardan Amasya'ya varırlar. Hem kendileri düşman hattındadırlar. Hem de yanlarında bir rehine vardır. Yolculuk zor ve çetin geçer. Ama sağ salim biter. Bir tutsak kurtarmışlar, bir de tutsak almışlardır. Galip ama heyecanlı bir yolculuk olmuştur.

Melik Ahmet Gazi, otağında dinlenmektedir. Dışarıda askerler talim yapmakta, yeni bir savaşa hazırlanmaktadır.

Uzaktan bir toz duman belirir; gittikçe yaklaşıyor. Gözcüler izlemeye başlarlar. Dost mudur, düşman mıdır anlamaya çalışırlar. En önde gelen atlıyı tanırlar. Arayıpta bir türlü izini bulamadıkları Artuk Bey olduğunu anlarlar.

Varıp doğru haber verirler Melik'e; Artuk Bey geliyor, diye.

Melik, otağından çıkınca Artuk Beyi ve yanında Mihriban'ı görür. Şüphesi doğru çıkmıştır, Artuk Bey Mihriban'ı bulmaya gitmiştir. Herkes merak eder iki yabancıyı: Biri kara yağız delikanlı Kara Tekin, diğeri saçları belinden sarkan mavi gözlü kumral kız.

Atlılar gem kasarlar, inerler atlardan. Askerler atları alıp yemlerler. Yolcular yol yorgunudur, dinlenmeye ihtiyaçları vardır. Ama önce bir açıklama gereklidir. Ordunun ileri gel enleriyle birlikte Melik'in otağına girerler.

Artuk Bey, burada her şeyi anlatır. Her şeyi açıklar. Kara Tekin'i

ve Kaytal'ın kızını tanıtır. Kırkdilim baskınıını anlatır, Yollarda çektikleri çileleri bir bir sayıp döker.

Ama hallerinden bellidir; hepsi de yorgundur. İstirahat etmeleri şarttır. Melik, bunun farkındadır. Melik yolcuların rahat etmeleri için gerekenin yapılmasını emreder.

Herkes dinlenmeye geçer. Melik, Artuk ile Mihriban'ın tekrar kavuşmalarına sevinmiştir. Hem de çok mutlu olmuştur. Artuk'u oğlu, Mihriban'ı gelini gibi görmektedir. Kendi elleriyle düğünlerini yapmıştır.

Mihriban'ın kaçırılışı Artuk kadar, belki de daha çok Melik'i üzmüştü. Bu olay, Nestor'un gücünü ortaya koyarken. Amasya meydan savaşını kazanmış olmasını, zaferi bile gölgelemişti.

Bu nedenle Mihriban'ın kurtuluşu çok önemli idi.

Melik bunun farkında ve bilincindedir.

Bu kadar önemli bir gelişme de Kaytar'ın kızının tutsak edilişidir. Bu, Nikonya ve Ankara tekfuruları için ağır bir darbedir. Savaş yenilgisinden daha acıdır.

Otağında bunları düşünürken birden bire o mavi gözler, upuzun kumral saçlar gelir gözünün önüne. Tutsaklıktan dolayı öfkeli bakışlarına rağmen güzel, alımlı kızdır Kaytar'ın kızı. Bu kız, ona Malatya'da annesinin teklif ettiği iki kızıdan birisini hatırlatır. Selvi boylu, fidan gibi bir kız. Bu da o kadar güzeldir.

Annesinin evlendirme teklifini ve acele edişinin sebebini değerlendirir. Melik de evlilik zamanının çoktan geldiğinin farkındadır. Ama savaşlardan bir türlü fırsat bulamamıştır.

Kaytal'ın kızı ona evliliği birdaha düşündürür. Yeni bıyığı terleyen delikanlı gibi davranışları değişir. Mihriban'la arkadaş olan mavi gözlü kıza takılmaktadır gözleri. Sürekli onu izlemektedir.

Gözünü kapatır, rüyasında onu görür. Gözünü açar, gözleri hep onu arar.

Melik değişmiştir. Bir hal olmuştur ona. Ama kızcağız müslüman değildir. Din ayrılığı var arada. En iyisi bunu kafadan silmek der, fakat kolay değildir.

Mihriban, Kaytal'ın kızıyla arkadaş olmuştur. İyi de anlaşmışlardır. Askerler talim yaparken onları izlerler. Birlikte yer, içer, gezerler.

Buraya gelelidir bir ses duyar kızcağız, anlayamaz ne olduğunu. Mihriban, duyduğu sesin ezan olduğunu söyler, Tanrı'ya ibadet etmek için bir çağrı olduğunu anlatır, namazdan söz eder.

Mihriban, askerilerin cemaatle namaz kılışlarını gösterir konuğuna, bunun toplu ibadet olduğunu izah eder. Kızcağız bunun bir askeri talim olduğunu sanmıştır gördüğünde. İbadet olduğunu düşünememiştir bile.

Mihriban mutfağı gezdirir ona. Yemek pişirilişini gösterir. Konuęu buradaki temizlikten çok etkilenmiştir.

Aslında kızcağız, öldürüleceğini ya da işkence göreceğini sanmakta idi. Burada herkesin kendisine güler yüzlü davranışı onu derinden etkiler. Burada gördüğü her şey onu düşünmeye, yeni bir değerlendirme yapmaya sevk eder. Buradaki olaylarla, temizlik ve ibadet şekliyle, insancıl davranışlarla Bizans toplumundakileri karşılaştırır. Zihninde sürekli Müslüman-Hıristiyan mukayesesi yapar.

Kalbindeki iman yön değiştirmeye başlar. Ama bunu birden de söyleyemez. Daha önce kendisi gibi Hıristiyan olan Mihriban'a garip garip sorular soran Mihriban bir şeyler sezmektedir. Ama henüz erken diye düşünür.

Şeddat ordusu kaleye kapanmıştır. Melik ise araziye karargah kurmuş, beklemektedir. Artık yeni bir durum değerlendirmesi zamanı gelmiştir.

Melik Ahmet Gazi, komutanlarını ve devlet erkanını otağına çağırır. Yeniden yapılacak bir saldırının planını yapmak için

bir araya gelirler. Konu, kalenin alınmasıdır. Tam bu konuyu müzakere ederlerken Mihriban, mühim bir mevzu vardır, diyerek otağa girmek için izin ister. Yanında Kaytal'ın kızı Gülnuş Banu da vardır.

Destur verilir; otağa girerler. Mihriban, Gülnuş Banu'yu Melik'e takdim eder:

-Konuğumuzun bir maruzatı vardır, Melikim.

Melik Ahmet Gazi, böylesine ciddi bir toplantıyı böylecek kadar önemli konunun ne olduğunu merak eder. Aceleyle sorar:

-Nedir mevzu?

Kaytal'ın kızı Gülnuş Banu, el bağlar, divan durur. Türk töresince konuşmaya başlar:

-Ey Melik! Ben, düşmanınızın kızuyım. Elinizde bir tutsağım. Zincire vurmadınız. İşkence etmediniz. Beni kendinizden biri kabul ettiniz. Yabancı saymadınız. Ben de bu ilgiye layık olmak istiyorum. Sizden biri olmak arzusundayım. Müslüman olmak istiyorum.

Mihriban, Gülnuş Banu'nun Rumca sözlerini tercüme ettikçe Melik ve arkadaşlarının gözleri parlar. Sevinçten kabına sığamaz hale gelirler.

Melik, sevincinden ayağa kalkar, ona yer gösterir. Ama Gülnuş Banu töreyi öğrenmiştir İki dizinin üstüne oturur, ellerini dizine koyar, yüksek sesle Şehadet getimeye başlar: "Allah bir, ondan başka tanrı yok. Hz. Muhammed, onun kulu ve elçisidir." diye tekrar tekrar söyler.

ŞEN OLA DÜĞÜN...

Artık toplantının konusu ve seyri değişmiştir. Amasya Kalesi'nin fethi ikinci planda kalmıştır.

Komutanlar duygulanmışlardır. Askerler sevinmişlerdir. Melik, bambaşka duygular içindedir.

Melik, geldiği günden beri ona ilgi duymuştur. Ama bu duyguyu kimselere açamamıştır. Ne de olsa düşman kızıdır, dili farklı, dini farklıdır. En yakın arkadaşları bile ona bunu yakıştırmayabilirler. Bu endişeyle günlerdir gönlüyle savaş halindedir. Gönül işinin zor olduğunun o zaman farkına varmıştır. Ama şimdi iş kolaydır. Artık Gülnuş Banu da Müslüman olmuştur.

Melik de evlenmek ister. Çocuk sahibi olmak ister. Danışmend soyunun devam etmesini ister. Tahtına bir veliaht ister.

İşte fırsat bu fırsat, der. Aradan birkaç gün geçince Gülnuş Banu'ya evlilik teklif eder:

-Umarım; bu izdivaç iki milleti yaklaştırır.

Melik'in evlilik niyetinin altında barış yatmaktadır. Rum diyarına sıhriyet yoluyla açılmak fikri vardır

Gülnuş Banu, bu teklifi duyunca apışır. Ne diyeceğini bilemez

-Müsaade edin; düşüneyim, der.

Mihriban'la otağdan çıkarlar. Kafası karışmıştır. Tutsak olduğu millete gelin olacaktır. Tutsak geldiği Melik'e eş olacaktır. Bu bir iltifat mıdır, yoksa intikam mı? Bir türlü fark edemez.

Mihriban, bunun bir iltifat olduğunu söyler.

-Sen, bir tekfur kızıydın. Sana talip olan da bir Melik. Böyle kısmet, her kıza nasip olmaz.

Mihriban'ın bu sözleri, endişelerini azaltır. Bir Melik'e eş olmak, her güzele kismet olmaz. O da aynı kanıdadır.

Ama yine de kaygıları vardır. Babası Kaytal ne der? Annesi bu evliliğe hiç razı olmaz. Ankaralılar, düşmanla bir oldu diye lanet ederler.

Bu kaygılarını Mihriban'a da açar. Mihriban, onu bir kelimeyle ikna eder, "Şehadet" kelimesiyle her şeyin yeniden başladığını anlatır.

-Artık lanet de, aforoz da boştur, der.

Bu, Gülnuş Banu'yu ferahlatır. Günlerce kendisiyle, endişeleriyle, geçmişi ve geleceğiyle hesaplaşır Sonunda teklifi kabule karar verir

Mihriban, bu işe çok sevinmiştir. Bir yuvanın kurulmasında katkısı olduğu için gururludur. Gülnuş Banu'ya sarılır, teşekkür ve tebrik eder.

-İşte şimdi davul, dengi denginedir. Kararın isabetlidir. Dilerim mutlu olasın, der.

Gülnuş Banu'nun kararını Melik'e bildirmek Mihriban'a kalır. Melik, müjdeyi alınca çok sevinir, çocuklar gibi neşelenir. Yaverlerini çağırır.

-Tez duyurun haberi, şenlikler başlasın, der.

Kösler vurulur, zurnalar çalınır, aşıklar sazın teline dokunur, ateşler yakılır, sinsinler oynanır.

Düğün başlamıştır Ama sarayda değil, sahrada. Barış halinde değil, savaş aralığında. Askerlerin naraları Amasya ovalarını inletir. Düşman şaşkına dönmüştür. Büyük bir askeri destek mi geldi diye endişelenmiştir. Kaleden olan biteni izlerler. Ama pek bir şey anlayamazlar.

Sonunda onlar da öğrenirler düğünü. Melik Ahmet Gazi ile Kaytal kızı Gülnuş Banu'nun düğünü. Bir daha kahrolurlar. Ama elden ne gelir ki? Kaleden dışarı bile çıkamazlar. Bu düğün

bir şehirde, bir sarayda olsaydı bambaşka olacaktı. Göçer Türkmenlerin, yörüklerinki gibi olacak şimdi. Ama olsun. Melik Ahmet Gazi'nin son dört yılı hep sahrada geçti, hep Anadolu bozkırlarında, çadırlarda yaşadı. Ev, konak yüzü az görür oldu. Bu hale, Melik Ahmet Gazi alışıktır. Belki alışık olmayan Gülnuş Banu'dur.

Öyle veya böyle... Düğün başlamıştır. Yüzlerce sığır, birkaç bin koyun kesilmiştir. Ateşler yanmış, kor ateşte etler kızarmış, ziyafetler şölene dönüşmüştür. Amasya çevresinde konar göçer yaşayan Türkmenler de düğüne gelmişlerdir.

Melik Ahmet Gazi'nin nikahını hocası Eyüb bey kıymış, komutanlar da nikaha şahit olmuştur.

Bu düğün, saraydan ferman savuran kralların düğününe benzemez. Ömrü at sırtında, savaş alanında geçen bir Melik'in düğünüdür. Elbette farklıdır, elbette anlamlıdır.

Bu düğün, aynı zamanda gövde gösterisidir, güç gösterisidir. Dostların birleşmesini amaçlar. Düşmanların yüreğine korku salar.

Melik Ahmet Gazi ile Gülnuş Banu, kırk gün kırk gece süren düğünle evlenirler, otağda dünya evine girerler.

Melik için yeni bir hayatın başlangıcıdır. Ülke sorumluluğunun yanı sıra aile sorumluluğunu da yüklenmiştir. Gerçi düğünde annesi babası yoktur. Ama en azından ölmeden evlenme haberini alacaklardır.

Melik, hayatının dönüm noktasındadır. Evlilik, her insan için doğal bir süreçtir. Savaş ve cihada engel değildir. Belki de azim ve kararlılığa sevk eden bir etkendir. Melik, evliliği böyle değerlendirir.

***

Melik Ahmet Gazi, evlenmiştir. Gülnuş Banu ile yeni ve mutlu bir hayata başlamıştır. Artık dolu beşikler, tez zamanda bir

veliaht düşler.

Melik bu düşleri kurarken Şeddat, kalede yeni tezgahlarla meşgul. Yine bir haçlı ittifakı ortaya koyma niyetinde. Soluğu genişleyince mutlaka fitne kaynatır. Melik de anlamıştır onun bu huyunu.

Melik, Amasya Kalesi'nin teslim alınmasını şart görür. Kalede kaynayan fitne kazanının devrilmesi, kaçınılmaz bir zarurettir. Ama Melik, bu işi önce barış yoluyla halletmek ister. Nestor'a ve Şeddat'a elçi göndermeye karar verir. Elçilere verilen mektup ve talimat aynıdır.

Şeddat ve Nestor'un fikirleri bir, davranışları farklıdır. Şeddat sinsî, Nestor ataktır.

Şeddat, Melik'in elçisini günlerce oyalar. Net bir cevap vermez. Bir hesabı vardır. Onu da sezdirmez.

Şeddat, bir yandan Melik'in elçisini oyalar, öte yandan Samsun, Sinop, Niksar tekfurlarına, Trabzon'a kadar tüm sahil boyuna, Bayburt beyine mektup gönderip yardım ister. Kutsal haç için savaşa çağırır.

"Ben, Bizans İmparatoru'nun Amasya tekfuru Jatatos Komanos, Ben ki imparatorun itimadına mazhar olmuş bir beyim. Nikonya tekfuru Nestor ile birlikte İsa Mesih uğruna savaştık. Danişmend Melik'i ile kutsal haç için cenk ettik. Şimdi perişan durumdayız. Kalemize kapandık, dışarı çıkamıyoruz. Mesih'e inanan, kutsal haça bağlanan herkesi yardıma çağırıyoruz. Tez yetişin. Geç kalırsanız Hıristiyanlık biter. Bunu böyle bilin.

Şeddat, Melik'in elçisini oyalarken gelecek olan destek kuvvetlerini beklemeye başlar. Gayet rahat davranır. Savaş değil, barış yanlısı görünür. Melik'in teklifinin de barışçı mesajlar taşıdığını söyler. Elçiye bir şey sezdirmemeye çalışır. Ama intikam peşindedir. Yeni bir savaş için ordu toplama

gayretindedir.

Melik'in diğeri elçisi de Nikonya'ya varmış, Nestor'a mektubu sunmuştur. Nestor, Şeddat gibi değildir, delisi dışındadır. Mektubu okuyunca köpürür, küplere biner. Gözleri çakmak çakmak olmuş, irileşmiştir. Belindeki kılıcını bir sıyrır, bir kınına sokar. Sinirleri gerilmiş, öfkesi taşmıştır. Mektubu yırtar, parça parça eder. Elçiye hakaretler, Melik'e tehditler yağdırır. Yine de hırsını alamaz.

Emreder askerlerine:

-Asın şu melunu kale kapısına.

Elçi, kale kapısına asılır.

Milletler arası tüm kurallar çiğnenmiştir. Elçiye zeval yoktur, prensibi ayaklar altına alınmıştır.

Oysaki Melik, onlara barış teklif ediyordu. Onları İslâm'a, kardeşliğe çağırıyordu. Müslüman olur Danişmend devletine bağlanırlarsa yine buldukları yerde vali olarak kalacaklarını söylüyordu.

Şeddat ve Nestor, böylesi tekliflere gülüp geçerler. Ama tepkileri farklıdır. Birisi kabul etmiş gibi davranır, diğeri elçinin canına kıyar. Ama her ikisi de savaş isterler, intikam derler. Yardım geleceğinden emindirler. Haçlı ordusunun hazırlanacağına garanti gözüyle bakarlar.

Melik, barış teklifinin kabul göreceğinden emin değildir. Elçilerin dönüşünü beklemektedir. Dönüşleri geciktikçe endişeleri de artmaktadır. Komutanlarıyla sık sık durum değerlendirmesi yapmaktadır.

Savaş hazırlıklarına Melik de başlamıştır. Ama destek kuvvetlerinin yeniden toplanacağını tahmin edememiştir. Mevcut kuvvetlere karşı savaşacağını sanar.

Ona göre hazırlık yapar.

Elçilerin karşılaştıklarından, başlarına gelenden Melik de

habersizdir.

Şeddat'ın mektupları, beklediği etkiyi yapar. Mektubu alan tekfurlar, birer birer harekete geçerler. Hazır kıta bekleyen askerleriyle derhal yola çıkarlar.

Bu olup bitenler, Melik Ahmet Gazi'den olabildiğince saklanır. Duymaması, sezmemesi için her tedbir alınır. Şeddat, bütün bu işleri tam bir gizlilik içinde yürütür.

Melik'in adamları bunu atlamışlardır. Kaleden çıkıp oraya buraya giden habercileri fark edememişlerdir.

Şeddat, bir adım ileridedir. İçin için gülmekte, keyiflenmektedir. Sevincinden her akşam alem yapmaktadır. Canik Bey'i ünlü pehlivan Şartin ve Niksar Tekfuru Mihail'in ordularıyla hareket ettiği haberi, kaledeki sisli havayı dağıtmıştır.

(Özellikle Niksar tekfurunun Şeddat'a destek için yola çıkışı Tokat yöresinde duyulunca ortalık birden karışır. Niksarlularla akraba olan Komenekler Tokat yöresinin yerli halkıdır. Korkudan Müslüman olmuşlardır. Ama iman, henüz sözden ibarettir, kalbe yerleşmemiştir.

Mihail'in hareketi, Komenekler'deki Hıristiyanlık duygularını kabartır. Ayaklanmaya karar verirler. Lakin başlarında bulunan insan, eski mühtedilerden Tokat kadısı Halil Efendi'dir. O da büyük dedesinin intikamı peşindedir. Ayaklanan yerlilerin sayısı on iki bine ulaşır.

Mihail'in ordusu ve ayaklanan komenekler Tokat'ı kuşatırlar. Tokat'ta çok az sayıda Türk askeri vardır. Askerler şehri korumakta zorlanırlar. Şehirdeki Müslüman halk, direnişe yardımcı olur, ama büyük sıkıntı içindedirler. Tokat, düşmek üzeredir. Türk askeri ve Müslüman halk iyice bunalmıştır. Haçlı ordusu, bir daha saldırırsa şehre hakim olabilecek konumdadırlar. Ama birden bire düşman ordusu kuşatmayı kaldırır.

Danişmendoğulları, buna bir türlü anlam veremezler. Düşmanın acımasız olduğunu bilirler. Acıyıp bırakmadıklarından emindiler. Arkadan Melik ordusu mu geliyor diye şüphelenirler. Beklerler; gelen yoktur.

Aylar sonra öğrenirler bunun sırrını. Kuşatma sırasında Şeddat'ın bir habercisi gelmiştir, Mihail ordusuna mesaj getirmiştir:

-Tez gelsinler. Amasya elden gidiyor.

İşte bu haber, Tokat'ın kurtuluşunu sağlamıştır. Kuşatma kalkmıştır. Melik'in Tokat'a yerleştiği halk ve askerler yeniden nefes almıştır.

Amasya'da iki merkez oluşmuştur. Biri Şeddat'ın yönetiminde kalede, diğeri de Melik Ahmet Gazi'nin denetiminde otağda.

Melik Danişmend Ahmet Gazi, kalenin çevresinin büyük bir kısmını Türk birlikleriyle çevirmiştir. Dağın eteğine Yüzbeyler Ovası'na karargahını kurmuş. Gökhöyük Ovası'nı da denetimi altına almıştır. Askerler sürekli eğitim yapmaktadırlar.

Otağda yapılan harp müzakeresinde düşmanın oyalama taktiği uyguladığı dile getirilir. Zaman kaybının tehlikelerine dikkat çekilir. Şeddat'a son darbenin vurulmasına karar verilir.

Bunun üzerine Melik ve komutanları şehrin kuzey doğusunda kaleye hakim bir tepeye çıkıp savaş planlarını bir daha gözden geçirirler. Ordunun erzak ve levazımatıda sığınak sayılabilecek yerlere yerleştirirler.

Artık kalede olup biten her şey izlenmektedir. Kalede aşırı hareketliliğin görülmesi üzerine istihbarat şefi Yahya Bey ve ekibi durumu araştırır. Gelen haberler durumun vahametini ortaya koymaktadır.

Şeddat'ın yardım istekleri, cevap bulmaya başlamıştır. Uzaktan Niksar beyi Mihail komutasında büyük bir ordunun hareketi görülür. Çok geçmeden bir kalabalık daha ufukta belirir. Niksar

tefkuru Mihail'in ardından gelen Canik Bey'i ve Rumların ünlü pehlivanı Şartin ve askerlerdir.

Melik Ahmet Gazi ve ekibinin izlediği bu görüntüler, kaleden dikkatle takip edilmektedir. Şeddat sevinçlidir. Kaledeki askerler sevinçlidir kalede mahpus gibi kalan halk sevinçlidir. Bu sayede Şeddat'ın savaşı kazanacağından emin olan ahali, kaleden çıkıp tarlasına, bahçesine, kavuşacakları günlerin düşünüyü kurar.

Yardım kuvvetlerinin gelişine çok sevinen Şeddat derhal emir verir:

-Dostlarımız törenle karşılanacak.

Derhal tören kıtası harekete geçer. Borular çalınır. Kaledeki Adronk Koman kilisesinin çanları çalar. Halk karşılama törenine katılmaya çağırılır.

Olayı uzaktan seyreden Melik, duruma müdahale etmek istemez. Gerçek güçlerinin ortaya çıkmasını bekler.

Mihail ve Şartin ordusu, hiçbir engelle karşılaşmadan kaleye ulaşır. Tören, çok görkemli olmuştur.

Törenden sonra sofralar kurulur. Yemekler yenir, su yerine şarap içilir. Melik'in kellesi için kadehler kaldırılır. Çalgılar çalınır, çengiler oynar. Rakkaselerin önünde tabaklar kırılır. İçki, kadın, eğlence... Tam bir çılgınlık...

Zafer sarhoşluğu...

Kutlamalar sürerken bu defa Gökhöyük Ovası'na yayılmış büyük bir ordu görülür. Nikonya istikametinden geldiği bellidir. Önce Nestor'un askerleri sanılır. Sonra başında Kaytal görününce Ankara tekfurunun geldiği anlaşılır.

Şeddat iyice coşmuştur.

-Artık bu iş tamam, der.

Çünkü Ankara'dan yirmi bin kişilik bir ordu gelmiştir. Nikonya'dan da bir o kadar. Diğer destek birlikleriyle muazzam

bir ordunun birleşeceği anlaşılmaktadır. Bu da Şeddat'a cesaret vermektedir.

Şeddat, bu yeni birlikleri daha görkemli bir törenle karşılar. Kaytal, mağrur bir eda ile ordusunun başında siyah bir at üzerinde kale kapısına kadar gelir. Atından hiç inmeden istavroz çıkararak kapıdan girer. Saray merdivenlerinin önünde atlarından inerler. Kaytal, Nestor ve adamları muzaffer kumandan edasıyla saraya girerler. Kendileri için ayrılmış olan sofraya otururlar. Kaytal, kadehini eline alır:

-Kadehimi Mesih ordusunun zaferine kaldırıyorum, der. Kadehler tokuşturulur. Yarınki zafer kutlanır. Şeddat, dostlarının çok iyi ağırlandıkları için özen gösterilmesini emreder. Askerler bile komutanlar gibi ağırlanır.

Şeddat, ordusunun gücünün en üst seviyeye ulaştığını görür. Zafere iyiden iyiye inanır. O gece gelen tekfurlarla ve komutanlarla son bir değerlendirme yapılır. Sabah olunca büyük bir törenle kaleden çıkış hareketinin başlamasına karar verilir. Çanlar çalınır. Halk, kaledeki Androk Koman kilisesi önünde toplanır. Büyük haç çıkarılır. Patrik, Karilos, Nikyos dua eder. Kutsal haçlı savaşında başarılı olmaları için Baba, Oğul ve Kutsal Ruhtan yardım diler. Halkın "Amen" nidaları arasında önde on bin süvari, ardında kocaman bir ordu kaleden çıkarlar. İki ordunun karşılaşmaları için çok bir şey kalmamıştır.

Bu savaş, belli ki çetin olacaktır. Bu cenk İsa Mesih'i Allah'ın oğlu kabul eden Rumlarla, Allah'tan başka Tanrı olmadığına ve Hz. Muhammed (SAV)'in son peygamber olduğuna inanan Türkler arasında geçecektir. Bu savaşta, din kavgası da, güvenli ticaret ve ipek yolunun denetim kavgası da vardır. Bu savaşta kızını Danişmend Melik'ine kaptıran Kaytar'ın intikam hırsı da yatmakta. Burada, ileride benzerinin başlarına gelmesinden endişe eden Rum beylerinin çıkar birliği de görülmektedir.

Çok nedenli, tek amaçlı savaş. Hedefteki isim, Melik Ahmet Gazi. Haçlı askerleri, Melik Danişmend Ahmet Gazi'nin bulunduğu tepeye doğru at sürerler. Türk ordusunun konuşlandırıldığı alanın karşısına karargah kurup saf düzenine geçerler.

Melik ordusu, zaten saf düzenindedir. Savaşa hazır durumdadır. Kılıçla savaşın hakim olduğu dönemlerde savaş töresi farklıdır: Önce mübareze ile savaşa başlanır. Her iki tarafın en yiğitleri öne çıkarlar. Kılıçlar çekilir. Kim galip gelirse ona bir hasım daha çıkar. Derken ortalık kızışır. Karşılıklı dizilmiş olan askerler, kıyasıya savaşır. Savaş geleneği böyledir. Bu savaşta da töreye uyulur. Rum tarafından Canik Tekfuru, pehlivanlar pehlivanı korkusuz Şartın Bey, Türk tarafından Danişmend orduları başkomutanı Ahmet Serges Bey, at sürerler meydana. Atların gemini gererek, sağa sola çevirerek birbirinin çevresinde birkaç tur atarlar. Binlerce askerin gözü, iki milletin kulağı onlardadır. Tüm komutanlar gibi Ahmet Serges Bey de, Canik Tekfuru Şartın de zırh giymiştir. Kendine aşırı güvenen Şartın, başına tolga koymamıştır. Ahmet Serges Bey burayı kollar. Her ikisi de tam teçhizatlı savaşçıdır. Ellerinde kılıç, sırtlarında yay ve sadak, yanlarında kargı, süngü, eyerin kaşında kemend... Tam teçhizatlı savaşçılar...

Ahmet Serges Bey, Şartık'ın çevresinde iki tur attıktan sonra kılıcını kaldırıp bir hamle yapar. Düşmanın neye uğradığına anlamasına izin vermeden kafadan ikiye böler.

Mübareze, kanlı başlamıştır. Rum ordusunda inanılmaz bir şaşkınlık, bir şok yaşanmıştır. Rum askerler korkudan istavroz çıkartırken Türkler Allahu Ekber sedalarıyla ovayı inletmektedirler.

Artık ok yaydan çıkmıştır. İki ordu birbirine girmiştir. Kılıç şakırtıları, süngü parıltıları, ok hışırtıları, at kişnemeleri, asker naraları, ölüm çığlıkları... Yerlerde binlerce ölü, binlerce yaralı.

Onların da çoğu yarı canlı...

Türk ordusu; Allah yolunda, onun adını yüceltmek, Türk bayrağını yeni burçlara dikmek için ölesiye savaşıyor. Ölürse şehit, kalırsa gazi olacağına inanarak vuruyor. Şehit olursa öbür dünyada peygamberlerle birlikte Yüce Rabbinin huzuruna çıkacağını düşünerek hücum ediyor.

Bu bilinçle vuruyor da vuruyor. Allah aşkına, Muhammed (SAV) aşkına vuruyor.

Türk ordusunun şanlı direnişi karşısında durmak kolay değildir. Hele de bir ideal uğruna savaş olursa daha da zordur.

Şeddat'ın muazzam askeri ittifakı, bu savaşta büyük darbe yemiştir. Sayısal üstünlük, bir kez daha hezimete uğramıştır.

Melik Danişmend Ahmet Gazi'nin askerleri karşısında Şeddat ordusu darma duman olur. Şeddat kaçır, Nestor kaçır, Mihail kaçır. Kızını kurtarmak hayaliyle gelen Kaytal bile kaçır.

Mihail, Niksar'a doğru at sürerken Nestor ve Kaytal Nikonya yolunu tutar. Şeddat ordusundan kurtulanlar kaleye sığınır. Ama Şeddat kaleye girmek istemez. Kuzeye doğru kaçır. Kalabalığa karışıp izini kaybettirmek ister.

Akşama doğru savaş sona erer. Yerler cesetlerle doludur. Rumlar, ölülerini de savaş meydanında bırakmışlardır. Alıp götürmeyi akıl bile edememişlerdir. Türkler, şehitlerini toplarlar. Hepsine birden bir cenaze namazı kılarak elbiseleriyle toprağa verilirler. Zira şehitlerin kefenleri, parçalanmış elbiseleridir.

Bir yanda binlerce şehidin üzüntüsü, diğer yanda muazzam haçlı ordusuna karşı kazanılan zaferin sevinci...

Sonuç zafer olunca hep yaşanır bu ikilem. Hem sevinç, hem hüznün, gözyaşı...

Melik'in otağında da karmaşık duygular yaşanır. Sevinç mi, üzüntü mü, bazen fark edilemez. Ya da hezimete zaferin sonuçları birlikte değerlendirilir.

Şeddat'ın müttefiki, işbirlikçisi Kaytal vardı ya, Ankara Tekfuru Kaytal... İşte o Kaytal, aynı zamanda Melik Ahmet Gazi'nin kayınpederidir, eşi Gülnuş Banu'nun babasıdır.

Kaytal, savaş alanından kaçarken tahtını da orada bırakmıştır. Zümrütlerle, yakutlarla süslüdür ve altın kaplamalıdır bu taht. Diğer harp malzemeleri gibi bu taht da savaş ganimetidir. Otağa getirilir.

Melik, bu tahtı eşi Gülnuş Banu'ya verir:

-Bu, sana baba yadigarıdır, der.

Gülnuş Banu, buruk bir sevinçle tahtı alır. Elleriyle okşar, üzerinde babasının oturup buyruklar yağdırdığı günleri hatırlar. Göz yaşlarını tutamaz.

-Keşke babacığım, Müslüman olsaydın. Keşke batıla hizmetten vazgeçseydin... diye feryat eder.

Sonra kendini toparlar. Ayağa kalkarken eşinin elini uzattığını fark eder. Tutar eşinin elinden, başını göğsüne yaslar ve bir müddet böylece kalır. Göz yaşlarının Melik'in kaftanını ıslattığını fark edince başını kaldırır, yüzüne bakar. Melik, onu anlayışla karşılar, teselli eder.

Gülnuş Banu da.

-Babamdır, ölmesini istemem. Belki bir gün o da hidayete erer, der.

Melik de kayınpederinin ölmediğine sevinir. O da aynı düşüncede, aynı temennidedir.

-Dilerim; bir gün aynı safta savaşırız, der.

Gülnuş Banu her şeye rağmen mutludur. Eşinin zaferinden mutludur, müslümanların başarısından mutludur.

Savaş sona ermiştir. Amasya'ya gelen destek birlikleri ve başlarındaki Nestor, Mihail ve Kaytal kaçmıştır. Şeddat ordusundakilerden kurtulanlar kaleye sığınmışlardır. Ama Şeddat, yine izini kaybettirmeye çalışmıştır.

Melik şehitlerin defniyle meşgulken Şeddat, atını kuzeye doğru sürmüştür. Yeni oyunlar peşinde olsa gerektir. Onun bu huyunu artık bilmeyen yoktur.

Ahmet Serges, savaş boyunca Şeddat'ı izlemiştir. Şeddat'ın kaçışını görünce peşine düşmüştür. Onu gölge gibi izlemektedir. Şeddat atını mahmuzladıkça Ahmet Serges Bey de hızını artırmıştır. Onu Süleyman Ribatı denilen Gümüşhaciköy'e kadar izlemiştir.

Şeddat, yöreyi avucunun içi gibi bilir. Kasabaya girince izini kaybettirir. Sanki yer yarılmış da içine girmiştir.

Ahmet Serges Bey, peşini bırakmak niyetinde değildir. Kılık değiştirerek aramaya karar verir. Yerli halk gibi giyinerek kasabada dolaşmaya başlar, Konu hassastır. Bu nedenle herkese açık açık sormak mümkün değildir. İşi hayli zordur.

İlk gece bir handa yatar. Ertesi gün yine araştırmaya devam eder. Sonunda Şeddat'ın bir konakta olduğunu öğrenir. Bundan sonrası kolaydır. İş konağa girebilmektedir. Bir çare bulur. Konağın uşağıyla arkadaş olur. Kendisini, komşu köyden gelen bir konuk diyerek tanıtır. Söz sohbet ilerledikçe dostluk da artar. Birlikte atlara bakmak için konağa girerler.

Ahmet Serges Bey, Rum asıllıdır, Rumca'yı çok iyi bilir. Kimse onun müslüman olduğunu sezmez. Melik Ahmet Gazi'nin başkomutanı olduğunu hiç kimse ummaz. Halinden hiç kuşkulananmayan uşakla birlikte konağa girmesi de zor olmaz.

Şeddat, Ahmet Serges'i karşısında görünce şaşkına döner. Hançerine sarılır. Ama çaresizdir. Ahmet Serges Bey, Şeddat'ı kısıvrak yakalar, elini ve ağzını bağlar. Bin bir zahmetle konaktan çıkarır, atının sırtına atar. Şeddat'ı ata kementle sarar. Kendi atına binip diğerini de yedeğine alarak tırısı sürüp hızla kasabayı terk eder.

Konağın sahipleri olan biteni çok geç öğrenirler. Uşaklarını

falakaya yatırıp kırbaçlarlar. Ama iş işten geçmiştir. Şeddat kaçırılmıştır. Kimin kaçırdığı da bir türlü anlaşılammıştır.

Melik Ahmet Gazi şehitlerinin defninden sonra ganimetleri askerlere dağıtır. Şehitlerin sayısı çoktur, ama yine de savaş, Melik Ahmet Gazi lehine bitmiştir. Zafer kazanılmıştır.

Her zaman olduğu gibi arazide saf tutup namaz kılınmaktadır. Ama yeni bir zaferin ardından kılınacak olan Cuma namazı, daha bir önemlidir. Binlerce asker, saf saf namaza durmuşlardır. Melik, sırtında beyaz cübbesi, elinde Sivas yapımı kılıcıyla hutbe okur.

İslâm geleneğinde savaştan önce, ya da zaferden sonra hatip, kılıcına dayanarak hutbe okur. Melik Ahmet Gazi de hutbeyi bizzat kendisi okur, Cuma namazını kıldırır.

Tekbirler daha gür alınır. Amasya Ovası, Allahü Ekber sedalarıyla inlemektedir.

Ahmet Serges Bey, tekbir sedalarını çok uzaktan duyar. Namaza yetişebilmek için atları kamçılar, ama namazın bitimine ancak yetişir.

Namazın bittiği sırada Ahmet Serges Bey, ufukta görülür. Yedeğindeki atta biri bağlıdır, ama iyice tanıyamazlar. Yaklaştıkça:

.-Yoksa Şeddat mıdır, diye birbirlerine sorarlar. İyice yaklaşınca Mihriban:

-O, evet Babam, diyerek yerinden fırlar. Babasının eline sarılır. Şeddat, mahcup ve perişandır. Ama hırçın ve kızgındır. Kızını, elinin tersiyle iter.

Şeddat'ın yakalanışı Türkmenler arasında memnuniyetle karşılanır Bu anı gören Türk askerleri, sevinçlerini tekbir sedalarıyla dillendirirler.

Şeddat, artık Melik Ahmet Gazi'nin elinde, avucunun içindedir. Savaş töresi gereği Melik ona her türlü işkenceyi uygulayabilir.

Esir bir kumandana her türlü ceza verilebilir. Ölüm emri, Melik'in iki dudağı arasındadır. Uluslararası bir tepki de olmaz. Çünkü savaş töresi böyledir.

Melik, savaşlarda bu töreye uymaz. O Türk-İslâm töresine göre hareket eder.

Melik Ahmet Gazi, Şeddat'ı bir kumandan gibi karşılar. Ona esir muamelesi yapmaz. Diğer esirlerden farklı bir statü uygular. Ona iyi davranılmasını emreder. Kalbini kazanmaya çalışır.

Bu durum, herkesi şaşırtmıştır. Komutanlar bile buna anlam verememiştir.

Ama Mihriban, bu davranıştan çok memnundur. Melik'in bu kadar merhametli oluşundan dolayı hayranlığı da artmıştır. Ne de olsa Şeddat, Mihriban'ın babası ve Artuk Bey'in kayınpederidir.

Bu hal, Mihriban ve Artuk Bey'in gönlünü fethetmiştir. Melik'in düşmanlarına bile zalimce davranmadığı fikri, herkesin zihnine yerleşmiştir. Bu da savaş kadar, zafer kadar önemlidir.

***

ZORLU HEDEF: HARŞANA KALESİ

Şeddat, Melik'in elindedir. Ama kale teslim alınamamıştır. Kalenin teslimi barış yoluyla da olabilir. Şeddat bunun için iyi bir imkan sayılabilir. Ama Şeddat kincidir, sinsidir. Ne düşündüğünü, ne yapacağını kestirmek zordur.

Melik, günlerce bu konuları düşünür, kendince çözüm arar. Diler ki kalenin fethi kansız olsun. Harşana adı verilen bu kalenin tarihinin Hz. Nuh'un torununa kadar ulaşması Melik'i daha hassas olmaya yöneltir. Yörede kulaktan kulağa ulaşan bilgilere göre Amasya'daki bu kaleyi Hz. Nuh'un torunu Harşana yaptırmıştır. Adını da ondan almıştır. Melik bu inanışa değer verir. Harşana kalesini kansız teslim almak ister. Günlerce bunu düşünür, bunu hesap eder.

Vezir ve komutanlarını ayak divanına çağırır. Durumu müzakereye açar. Niyetini açıklar. Harşana kalesinin fethinin, hem de kansız olarak fethinin yollarını göstermelerini ister.

Herkes fikrini açıklar. Sıra Ahmet Serges Bey'e gelir. O da:

-Çözüm Şeddat'tadır. O isterse kale teslim olur. Ben böyle derim, böyle bilirim.

Melik de aynı düşüncededir. Ama bunu fark eden bir tek Ahmet Serges Bey çıkmıştır. Diğer komutanlar hep askeri çözüm önermişlerdir. Her askeri harekatta savaş vardır, kavga vardır, kan vardır. Melik bunlardan farklı bir çözüm arar. Askerlerine emreder:

-Şeddat huzura getirile.

Askerler tutsak olarak kaldığı yerden sıkı güvenlik tedbirleri arasında Şeddat'ı otağa getirirler. Şeddat otağda kendisini bekleyen devlet ricalini görünce önce korkar. İçeri girmek

istememez. Sonra cesaret gösterisi yaparak kasıla kasıla otağa girer.

Şeddat, Melik'in huzurunda hiç de tutsak gibi davranmaz. Hırçınlığını sürdürür. Komutanlar öfkelenir.

Askerler onu tartaklamak ister. Melik:

-Dokunulmaya!.. deyince askerler geri çekilirler.

Galip gelen ordu kumandanının mağrur kumandana daha hoşgörülü davranması Şeddat'ın aklına yatmaz. Düşünür ki; Melik Ahmet Gazi ölüm fermanını vermiştir ve bu ferman devlet adamlarının huzurunda uygulanacaktır. Cellatlar kellesini uçuracaklardır.

Şeddat böyle düşünürken Melik ona sorar:

-Sana ne yapmamı beklersin?

Şeddat, canından bezmiştir.

-Öldür de kurtul, diyerek çıkışır.

Melik, önce güven vermek ister. Oldukça sakin davranır. Ses tonunu hiç yükseltmez:

-Seni öldürmeyeceğim. Seni Amasya'ya vali yapacağım.

Şeddat, Melik'in bu sözüne kahkahayla karşılık verir. Kendisiyle dalga geçildiği kanısındadır. Alay edildiğinden emindir.

-Ben mi? Tekrar vali... der ve sınırları bozulur, gülme krizi tutar.

-Eğlenmeyin benimle, diyerek tepkisini dile getirir.

Melik, Şeddat'ın hırçın tavırlarını anlayışla karşılar.

-Ben, Melik Ahmet Gazi, ben dersem sözüm de hilaf yoktur. Ben alay etmeyi bilmem. Kimseyle dalga geçmem. Ben Melik Ahmet Gazi; Sözüm Melik sözüdür. Seni Amasya'ya tekrar vali yapmak isterim. Ama bir şartım vardır. Onu yerine getirmek gerekir.

Melik'in bu sözleri, Şeddat'a umut verir. Ölümünden kurtulacağına dair bir ışık gibidir. Onun için pazarlık başladı, diye düşünür.

-Vergi mi, haraç mı? diyerek şartını öğrenmek ister.

Melik parada pulda değildir. Vergi haraç peşinde değildir. O kaleyi istemektedir. Ama barışçı yoldan kaleye kavuşmak ister. Şeddat'ı vali yapmak için çok farklı bir şartı vardır.

-Şartım, mal mülk değildir, cizye haraç değildir. Şartım odur ki; müslüman ol, "Allah bir, Hz Muhammed son peygamber." de Amasya'ya tekrar vali ol.

Melik, sakın sakın teklifini aktarır. Şeddat beklemediği bir teklifle karşı karşıyadır. İslâm'a ve müslümanlara karşı savaşmıştır. Yıllarca kutsal hac uğruna çarpışmıştır. Bu teklifi birden kabul etmesi zordur.

Şeddat, bir yandan can pazarındadır, bir yandan din kavgasındadır. Din değiştirme teklifiyle karşı karşıyadır. Din değiştirme karşılığında devletine tahtına kavuşma teklifini düşünmesi istenmektedir.

Bu nedenle Şeddat'ın tepkisi sert olmuştur:

-Hayır, asla... Hristiyan doğdum. Hristiyan öleceğim. İsa Mesih, Allah'ın oğludur. Böyle inandım, böyle inanacağım. Melik Şeddat'ın kararını sükunetle karşılar. Ama kumandanlar öfkeli. Tutsak gibi değil de savaşa hiç girmemiş bir sultan gibi davranmasına dayanamazlar. Kılıçlarını çekip, Şeddat'ı öldürmek isterler. Melik onlara engel olur.

-O, konuğumuzdur, dokunulmaya!..

Melik, Şeddat'ı ölümden kurtarmıştır. Komutanlar, kılıçlarını kınına koymuşlardır ama öfkeleri dinmemiştir. Melik izin verseydi ya da engellemeseydi Şeddat'a gereken dersi vereceklerdi.

Ama Melik, Mihriban'ın babası Şeddat'n müslüman olmasını istemektedir. Onun ölümünün sorunu çözeceğine inanmamaktadır. Şeddat'n yine işe yarayacağını düşünmektedir. En azından böyle temenni etmektedir. Şeddat bir tutsaktır. Fermanla kellesini uçurmak an meselesidir. Melik, askerlerine

sabır tavsiye eder ve Şeddat'ı tutuklu kaldığı yere tekrar gönderir.

Ayak divanı şimdilik sona ermiştir. Melik istirahata çekilmek ister. Akli fikri Şeddat'tadır. Şeddat'ı kazanmak lazımdır. Ama bunun yolu nedir? Şeddat nasıl ikna edilir? Hep aynı şeyi düşünür. Eşi Gülnuş Banu da aynı şeyleri düşünmektedir. Sonunda eşi de fikrini açıklar:

-Ben derim ki, çözüm Mihriban'dadır. Mihriban Şeddat'ın kızıdır. Ancak o ikna edebilir. Ben derim ki Bey bunu denemek lazımdır.

Melik bu fikri çok beğenir. Eşine sevgi gösterileri yapar.

-Mavişim benim, sultanım... Bu çok akıllı bir yol. Ben de denemek lazım derim.

Derhal Mihriban'ı otağa çağırır. Ondan imdat diler. Babasını ikna etmesini bekler:

-Mihriban sultan, bilirsin seni severim. Baban Şeddat'ı da sana bağışlamak dilerim. Babanı Amasya'ya tekrar vali yapmak isterim.

Mihriban duyduklarına inanamaz. Ama Melik'in sözlerine de güvenir. Onu saygıyla dinler. Melik sözüne devam eder.

-Babana bir şaftımız vardır. O, bunu kabul etmez Müslüman ol, deriz reddeder. Senden dileğim odur ki babanla bir konuş, ikna etmeye çalış.

Mihriban da babasının imana gelmesini ister. Yeniden Amasya valisi olmasını, tacına tahtına dönmesini ister. Bu, bir fırsattır. Denemekte yarar vardır. Böyle düşünür. Yüreğinde sevinç, umut ve endişe vardır. Her şeye rağmen babasıyla görüşmesi lazımdır. Koşarcasına gider yanına.

Babasının, elini öpmek, ona sarılıp halleşmek ister.

Şeddat azarlar;

-Yanaşma yanıma. Sen bir zındıksın, gelme...

Mihriban her şeye rağmen konuşmaya çalışır. Melik'in teklifini tekrarlar ve yalvarır:

-Babacığım inat etme. Gel, müslüman ol. Hem canını kurtar, hem ülkeni.

Bu sözlere Şeddat'ın cevabı kısa ve serttir:

-Bu benim kavgam. Sen karışma.

Mihriban, babasına ne kadar yalvardı ise de fayda etmemiştir. İkna edeceğini ummuş, fakat eli boş dönmüştür.

Melik de bu görüşmeden olumlu sonuçlar beklemiştir. Belki de evladının sözüne değer verir, sanmıştır. Ama Şeddat'ın kararı kesindir. Onu yolundan çevirmek mümkün olmamıştır.

Melik yine de umudunu kesmez. Onu öldürmek istemez. Müslüman olacağı günleri hayal eder.

Melik'in işi zordur. Bir yanda tutsak olmuş Şeddat, diğer yanda intikam için savaş baltalarını bileğleyen Nestor.

Şeddat tutsak ama savaşta kurtulan askerleri yeni planlar peşinde. Şeddat'ı kurtarmak ve Melik'i ortadan kaldırmak niyetinde. Onun hazırlığını yürütmekteler.

Amasya'nın doğal müttefiki, her zaman Nikonya olmuştur. Nikonya tekfuru Nestor da Melik'in peşindedir. Melik'i yakalayıp öldürmek ya da onu ta Malatya'ya kadar sürmek niyetindedir.

Melik, bütün bunlardan haberdardır. Şimdilik Nestor veya Şeddat'la uğraşmayı düşünmez. Onun ilk hedefi, Harşana Kalesi'dir. Kaleyi almak, burcuna Türk Bayrağını dikmek ister. Bunu hemen ister. Beklemeye tahammülü yoktur.

Melik, haftalardır hazırlık yapıyor Kaleye büyük bir ordu ile ani baskın yapabilir. Ama bu, uyuyan yılanı uyandırabilir Yeni bir haçlı ittifakına yol açabilir.

Harşana Kalesi'nde de endişeli bir bekleyiş vardır. Kale komutanı Ermeni Mihran, savunma tedbirlerini artırmaya çalışmaktadır.

Patrik Karilos Nikyos, halkı savunmaya çağırılmaktadır.

Melik, kaledeki hazırlıklardan haberdardır. Günlük bilgi sahibidir. Bu durumda saldırı planı yerine başka bir taktik uygulamak niyetindedir. Komutanlarıyla gizli bir toplantı yapar. Varılan karar gereğince ordudan yüz kadar fedai seçilir.

Gözünü budaktan sakınmayan, cesur, atak ve yiğit yüz kişi... Sadece onların haberi vardır. Diğer askerler gelişmelerden habersizdir.

Sabaha karşı Harşana Kalesi'nin önüne varırlar. Hz Nuh'un torunu Harşana tarafından yaptırıldığı söylenen kale, kartal yuvası gibidir. Şehre tepeden bakılmaktadır. Yeşilirmak'ın kenarında yükselen yalçın kayaların tepesinde yer almaktadır. Kayaların çoğu oyularak mesken, saray, kral mezarları oluşturulmuştur. Kalede Yeşilirmak kıyısına kadar uzanan sekiz savunma kademesi bulunmaktadır. İki kademede bir kapı yer almaktadır. İçinde bir saray, barut depoları ve sarnıçlar vardır. Sabahleyin şafaktan önce kaleye varan Melik ve fedaileri kapıları açtırmanın yolunu ararlar.

Kale muhafızları gelenlere bağırlar.

-Durun, kimsiniz?

Fedailer sakin davranmak zorundadır. Ahmet Serges Bey, Artuk Bey gibi Rumca bilenler cevap verirler:

-Yüce tekfurumuz Jatatos Komonos'u kurtardık. Onu getiriyoruz. Bu cevap muhafızları iknaya yetmiştir. Derhal kapıyı açarlar. Geride üç kapı daha vardır. Onların da açılması gerekir. Ama kale muhafızlarının durumu sezmeleri lazımdır. Onun için fedailer, onları derhal etkisiz hale getirirler.

Benzer numaralarla ikinci ve üçüncü kapıları da açtırırlar. Gelirler ana giriş kapısının, dördüncü kapının önüne. Bakarlar ki burada çok çetin bir koruma vardır. Askerler siperdedir. Sadece sesleri duyulur:

-Durun, kimsiniz?

Ahmet Serges Bey, Rumca cevap verir:

-Açın, biziz. Ulu tekfurumuz Şeddat'ı kurtardık, getirdik. Açın, Türkler peşimizdeler. Çabuk açın!..

Bu sözler, Rumlara inandırıcı gelmez. Şeddat'ı görmek, hiç değilse sesini duymak isterler.

Bunu hiç hesap etmeyen Melik ve askerleri, ne yapacağını düşünmeye başlarlar. Acele bir durum değerlendirmesi yaparlar.

Artuk Bey, bir öneri de bulunur:

-Şeddat'ı getirip, bağırtalım.

Melik de bu çözümü düşünmüştür. Ama dile getirmek bile istememiştir. Şeddat'ın bütün oyunu bozacağından endişelidir. Başka çare de kalmamıştır. Her türlü tehlikesine rağmen bunu denemek zorundadırlar.

Seçilen on fedai, Danişmendli kararğahına atlarını mahmuzlarlar. Zincirlere vurulmuş olan Şeddat'ı özel korumaya alarak kaleye dönerler. Kaleye gelinceye kadar nereye gittiğinin farkında olmayan Şeddat, alaca karanlıkta ana kapıyı görünce birden şaşırır:

-Beni niye getirdiniz, diye çıkışır.

Melik, vaziyeti anlatır. İsteğini yerine getirmezse hayatıyla ödeyeceğini hatırlatır.

-Böyle yaparsan, canını bağışlarım, der.

Şeddat, bir yerde can derdindedir. Bir başka yönden olayı bir fırsat gibi görür. Melik'in adamlarının azlığı onu başka düşüncelere sevk eder. Kendi kendine der ki: Kale kapısını açıtsam, düşman içeri girer. Girerse de bir avuç insanı Mihran ve adamları haklar. Öyleyse bu fırsatı değerlendirmek lazım.

Böyle düşünür ama yine de itiraz eder, naz eder. Can korkusuyla mecbur kalmış numarası yapar, Melik'e:

-Tamam... der.

Kale kapısına iyice yaklaşır. Rumca bildiği için Ahmet Serges Bey, kale muhafızlarına seslenir:

-Açın, ulu tekfurumuz Şeddat yanımızda.

Bu sözlere yine inanmazlar.

Kale komutanı Mihran:

-Yalan söylüyorsunuz. Şeddat, Melik'in elinde tutsak, diye bağırır.

Artık sıra Şeddat'tadır. Tüm gözler ondadır. Her şey ona bağlıdır. Şeddat, avazı çıktığıınca bağırır.

-Açın, benim... Yüce tekfurunuz Şeddat, benim... Açın... Rumlar sesini tanır. Askerler tanır, kale komutanı Mihran tanır. Bu ses, Şeddat'ın sesidir. Derhal kale kapısını açarlar. Şeddat'la birlikte Melik ve fedaileri de kaleye girerler.

Böyle bir plandan kuşkulananmayan düşman, gafil avlanmıştır. Tanyeri ağarmaya başladığı sırada kalede gürültü kopmuştur. Yalın kılıç kaleye dalan fedailer önüne gelen muhafızları yere sermektedir. Rumlar daha uykularını açmadan baskına uğramıştır. Kale içinde göğüs göğüse çarpışmalar olmaktadır. Uyku mahmurluğu içindeki Bizans askerleri bir bir kırılmaktalar. Mihran ve adamları tamamen bertaraf edilmiştir. Güneş, kaleye bugün bir başka doğmaktadır.

Şeddat, hiç de böyle bir sonuç beklemiyordu. En çok o şaşırır bu neticeye. Bütün hayalleri suya düşer, umutları yok olur. Yapabileceği bir şey kalmamıştır. Kendi için verilecek kararı beklemekten başka bir şey yoktur.

Şeddat'la birlikte kaleye sığınan köylü, esnaf, zanaatkar, tüccar da hakkında verilecek kararı beklemektedir.

Patrik, Karilos, Nikyos ve Kesiş Ankilyos, Melik'e yalvarırlar. Canlarının bağışlanmasını isterler. Mallarından, mülklerinden bir şey beklemezler.

Ama Melik, onların beklentilerinin aksine halkın canlarını bağışlar. Herkesin işine gücüne dönmesini ister. Dileyenin müslüman olabileceğini, dileyenin dinini yaşamaya devam edebileceğini söyler.

Patrik ve keşiş mutlu, halk sevinçlidir. Bu hoşgörü, onların gönüllerini kazanmaya vesile olmuştur. Bu nedenle akın akın müslüman olurlar.

Bunları, zincirlere vurulmuş olarak izleyen Şeddat, şaşkına dönmüştür. Dün kendini ululayanların bugün yüzüne bile bakmayışlarından dolayı derinden yaralanmıştır, manen yıkılmıştır. Artık kendisine verilecek cezayı beklemektedir. Kellesinin vurulacağı vakti beklemektedir.

Melik, merhametlidir. Yine onu öldürmek niyetinde değildir. Onu, düşmanlarını koyduğu kendi zindanına hapseder. Başına da birkaç muhafız yerleştirir.

Sabahın erken saatlerinde haber, karargaha ulaşır. Askerler sevinç çığlıkları atar, kösler vurulur. Tekbir sedaları yeri göğü inletir.

Yıl 1075. Baharın ilk günleri... Amasya fethi tamamlanmış, Harşana Kalesi ele geçirilmiştir.

Şeddat'n hazineleri, kalenin mahzenlerinde saklıdır. Sarayın her köşesi altın, yakut, zümrütle süslü... Saray bile başlı başına bir hazine. Melik, bunların hepsini kabul salonuna yığdırır. Birkaç kağı yükü olacak kadar altın, ziynet, takı yığılır. Nasıl yığılmasın ki Şeddat'ın atının üzengisinden kamçısına kadar, yemek kaplarından içki kadehlerine kadar som altından yapılmıştır.

Melik, bu hazineye ve Şeddat'a ait olan mal varlığına ganimet olarak el koyar. Bunları başta fethi gerçekleştiren fedailer olmak üzere tüm askerlere dağıtır. Zaferin nimetlerinden nasibini alan gaziler mutludur, askerler mutludur.

Gülnuş Banu, o günlerde hamile olduğunun farkına varır. Bunu eşine de söyler. Melik, daha da sevinçli, daha da neşelidir. Biraz da bunun için askerlerine daha cömert davranmıştır.

Melik, zaman zaman gözlerini bir noktaya diker, hayale dalar. Eşinin karnında taşıdığı çocuğa ad bulmaya çalışır. Hep erkek adları düşünür. Kendinden sonra Danişmendoğullarının başına geçecek bir veliaht bekler.

Sonra birden kendine gelir. Daha yapılacak çok iş olduğunu görür ve döner işinin başına. Öyle ya herkes onun icraatlarını beklemektedir.

Melik Ahmet Gazi, karargahını kaleye taşır. Kendisi eşiyile birlikte bir konağa yerleşir Ama saraya yerleşmeyi düşünmez. Onu önemli bir isime ayırır.

Melik Ahmet Gazi'ye göre saraya yerleşmeye en layık olan Şeddat'ın kızıdır. Müslüman olan ve Danişmendoğulları saflarında yer alan Mihriban ve eşinin saraya yerleşmesi münasiptir.

Böyle düşünür Melik ve böyle uygular.

Bu sarayda büyüyen Mihriban, yıllar sonra saraydadır. Burayı ancak uzaktan seyredabilen Artuk Bey de saraydadır. Bir birinden uzak tutulmaya çalışılan aşık ve maşuk, saraya yerleşmiştir. Müslüman ve mutlu olarak...

Harşana kalesi fethedilmiş, Şeddat dizginlenmiştir. Amasya, artık Melik Ahmet Gazi'nin hakimiyetindedir. Düşman sinmiştir. Melik, bir kenti ele geçirmekle fethin tamamlanmayacağını bilincindedir. Amasya gibi nice harpler yaşamış, nice hükümdarlara mekan olmuş, askeri önemi büyük, stratejik değeri yüksek bir kenti elde tutmak daha da zordur.

Melik, bütün bunları bilir. Bilir de buraya öncelikle Türk boylarını yerleştirir. Onlara ev ve toprak verir. Anadolu'yu yurt edinmelerini teşvik eder. Yerli halkla kaynaşmalarını öğütler.

Bunun için müslüman olan kızların evlenmelerine ön ayak olur. Yetim Rum çocuklarını Müslüman ailelere dağıtır. Onların İslâm terbiyesiyle, Türk töresiyle yetişmelerine imkan sağlar. Devşirme sistemine temel olacak uygulamalar başlatır.

Hristiyanlar, kiliselerinde ibadetlerine devam etmektedir. Türklerin dini ihtiyaçlarını karşılamak için de camiler yaptırır. Çocukları ve halkı eğitmek için medreseler kurmaya başlar.

Buralarda görev yapacak deneyimli bilim adamlarını Amasya'ya getirir. Halkın gönül dünyasına yeni pencereler açmak için Horasan erenlerini davet eder.

Bu sosyal tedbirleri, mali girişimlerle destekleme kararındadır. Bu çerçevede Amasya halkını ezen Bizans dönemi vergilerini kaldırır. Yerine kişi başına gücü oranında ödeyebileceği vergiler getirir.

Özellikle bu tedbirler, yerli halkın sevgisini kazanmasına vesile olur.

Sıra kalenin tamirine gelir. Kaleyı yeni baştan elden geçirir. Kalede yeni bir askeri teşkilat kurar. Guvendiği askerlerden oluşan bir dizdarlık (kale muhafızlığı) sistemi ile kaleyı tahkim eder.

Artık Amasya Kalesi'nin burcuna Türk Bayrağı çekilmiştir. Bu önemlerle Amasya, gerçek bir Türk kenti olmuştur.

Amasya Kalesi, binlerce yıldır önemli bir askeri mekandır. Bundan böyle Türklerin batıdaki en önemli kalesidir, ileri karakoldur.

Bu gelişmeler Danişmendoğulları'nı sevindirmiştir. Selçuklu Sultanı'nı mutlu etmiştir.

Çevredeki Bizans illerine endişe ve korku vermiştir. Düşmanların uykusunu kaçırmıştır.

Harşana, Bizans'ın ünlü kalelerinden. Artık bir Türk İslâm yurdudur. Melik, yerli halkı kucaklamıştır. Müslümanlarla

Hristiyanlar, birbirlerini anlamaya, kaynaşmaya başlamışlardır. Şehirde tam bir huzur ortamı sağlanmıştır.

Amasya'daki her olumlu gelişme Şeddat'ı huzursuz ediyor, uykularını kaçırıyor. Sarayın koskoca zindanında tek başına kalan Şeddat'a buralar dar geliyor.

Ruhi sıkıntısını zaman zaman hayal kurarak geçiştiren Şeddat, Melik Ahmet Gazi'nin birkaç hafta sonra yeni fetihlere gideceğini tahmin ediyor. Bu esnada Amasya'yı basit bir iki muhafıza bırakacağını sanıyor. İşte o zaman yerli halkın ayaklanıp Harşana Kalesi'nden müslümanları kovacağını ve kendisini tekrar başa geçireceklerini hayal ediyor.

Zindanda hayale de kısıtlama olamaz ya. Şeddat da hayal hürriyetinin tadını çıkarıyor. Hatta zindancılara hava atıyor:

-Burası, benim ülkem. Onlar gidecek, ben tekrar kral olacağım.

Zindancılar, bu sözlere gülüp geçiyorlar. Şeddat'ı ciddiye almıyorlar. Kendi aralarında konuştuğunda, şehirde olup biteni anlattıkça Şeddat, kahroluyor. Her geçen gün krallık hayalleri de kayboluyor

Fakat Şeddat, umutsuzluğunu hiç dışa vurmuyor. Usta, dirayetli ve sinsî bir tiptir. Kendisiyle ayrı hesaplaşır ama zindancıları da sürekli tahrik eder:

-Ne duruyorsunuz? Öldürün, kurtulun...

Demir parmaklıkların gerisinden bağırıp çağırır. Sabırlarını sınar. Tepkilerini ve merhametlerini ölçer. Askerler, görevlerine sadık kalır, yetkilerine sahip çıkarlar. Tahrikilere gülüp geçerler, bazen.

-Emir verilince onu da yaparız, bekle, diye cevap verirler.

Şeddat'la zindan muhafızları arasındaki bu sürtüşme, günlerce devam eder. Şeddat, bunların arasından birilerini arar. Sonunda daha önce kendi ordusunda görev yapan, sonra Müslümanlığı seçen iki zindancıyı gözüne kestirir. Onlarla sıkı fıkı olmaya ve

bunu da diğerlerine sezdirmemeye çalışır.

Yeni müslüman olan bu iki zindancı, başlangıçta insancıllık nedenlerle eski komutanlarına iyi davranırlar.

-Ne de olsa bizde hakkın vardır, derler.

Ama Şeddat, bununla yetinmek niyetinde değildir. Zindana kapatıldığı günden beri buradan kaçmanın yolunu arıyor. Hele bir kaçabilse neler neler yapacak; yeniden asker toplayacak, imparatorundan destek isteyecek, çevre illerden yardım alacak, Meliki kovup Amasya'ya yeniden tekdir olacak.

Şeddat, sinsi bir düşmandır. Herkes onu böyle bilir. Ne zaman ne yapacağı belli olmayan tehlikeli bir tutsak. Bu nedenle zindanda bile zincirlenmiştir.

Şeddat, hayallerini, düşlerini zindancılara hep anlatır. Onlar, alışıktır böyle sözlere. Ama bu iki zindancıya kaçma düşüncesini de açar. Zindancılar, ciddiye almazlar.

Kaledeki koruma tedbirlerini anlatırlar ve:

-Kaleden ancak cesedin çıkar, diyerek onu uyarırlar.

Şeddat, anlatır ve kaçmakta kararlıdır. Günler geçtikçe bu iki zindancıyla samimiyet de artar. Onlara kaçış planından söz etmeye başlar.

İki zindancıya aynı gece nöbetçi kalmanın bir yolunu bulmalarını söyler. Zindancılar, korkarlar. Hele bir şüphelenilirse kellelerinin uçurulacağından emindirler. Bir de Şeddat'a yardım edecek olsalar nasıl can vereceklerini hayal bile etmek istemezler. Şeddat, endişelerini gidermeye çalışır. Onlara bol bol vaatlerde bulunur. Onları vezir yapacağını söyler, rüyalarında bile goremeyecekleri altın, mal-mülk vereceğine yemin eder. En güzel Rum kızlarından yüzlerce ile eğlenme imkanından söz eder.

Henüz dildeki iman gönüle inmemiş olan bu iki zindancı, vezirlik üzerine hayal kurmaya başlarlar. Şarap, kadın, mal, mülk ve

halka hükmetme hırsı gözlerini bürür. Sonunda Şeddat'ın önerisine evet derler. Artık karar tamam, sıra eylemdir.

Bir gece ikisi birden nöbete kalmayı başarırlar. Gece geç vakitlerde biri kale muhafızlarını gözetler, diğeri zindanın kilidini açar. Ortalığın iyice sakinleştiğinden emin oldukları bir anda zindandan sessizce çıkarlar. Şeddat, kaleyi çok iyi bilmektedir. Karanlıktan yararlanarak kalenin en gevşek yerinden bin bir macera ile geçerler. Hayvan taklidi yaparak emeklemeye başlarlar Kaleyi çevreleyen surlardan tek tek atlayarak kaçarlar.

Sabahın alaca karanlığında surları da geçip bağlara bahçelere saklanarak kaçışlarını sürdürürler.

Şeddat da, ona yardımcı olan iki asker de araziyi iyi tanırırlar. Gündüzleri bağlarda, bahçelerde, terkedilmiş evlerin tavan aralarında saklanırlar. Geceleri çevreyi kol açan ederek yollarına devam ederler.

***

NESTOR FİTNESİ

Baharın yeşillikleri, içeridere bağlarından Elemin bağlarına kadar tüm Nikonya'yı kaplar. Her tarafta ağaçlar çiçek açar. Kırılarda buğdaylar başaklanmaya başlar.

Ama Nikonya'da endişeli bir bekleyiş vardır. Halk, panik içindedir. Nikonya tekfuru Nestor, Amasya'dan sonra sıranın kendisine geleceğinden emindir. Bu nedenle tedbiri elden bırakmaz.

Kendine bağlı beyleri, sürekli Nikonya'da tutmanın yollarını arar. Kendini güvende hissetmediği için çevre illere mektup yollayıp yardım ister. Amasya Meydan Savaşı'nda birlikte hareket eden Bizans tekfurlarını imdada çağırır.

Özellikle Ankara tekfuru Kaytal'ı tahrik etmeye çalışır. Kaytal, Amasya yenilgisini hazmedemeyen bir tekfurdur. İntikam peşindedir. İtibarını tekrar küffarmak arzusundadır. Kızını elinden aldığı için Melik Ahmet Gazi'ye düşmandır, hem de ezeli düşmandır.

Kaytal'ın ruhsal sıkıntılarını iyi bilen Nestor onu ebedi müttefik olarak değerlendirmeye çalışır. Gönderdiği mektupta onun hislerine hitap eder;

“Sen, Ankara'nın yüce tekfuru Kaytal'sın. Kızın Gülnuş Banu, Melik Danişmend Ahmet'in elinde tutsak, hatta haremimde kadın... Melik, azıttı. Binlerce pehlivanımızı, savaşçımızı kırdı. Şeddat'ı da esir aldı. Bu herif, mutlaka durdurulmalı. Yoksa tek tek avlanırsınız...”

Mektup böyle devam edip gider. Kaytal, okudukça öfkelenir, öfkelenikçe sağa sola emir yağdırır. Zaten Kaytal, kızı Gülnuş

Banu'nun müslüman olup Melik'le evlenmesini bir türlü kabullenememiştir. Onun tutsak edildiğine inanır. Onun için kızını kurtarmaya kararlıdır.

Bu, Kaytal için onur meselesidir.

Kaytal, hem kızını, hem de itibarını kurtarmak için daha büyük bir ordu hazırlar. Bu, öncekilerle kıyaslanamayacak kadar büyüktür. Ordu, Ankara'dan hareket eder.

Nestor, Kaytal'ın büyük bir ordu ile Ankara'dan hareket ettiği sırada ummadığı bir haber alır. Şehrin doğusunda Kandilkaya doruklarında gözetleme yapan adamları, bir adam yakaladıklarını bildirirler. Şüpheli adamın kimliğini açıklamaması üzerine yaka paça Nestor'a getirirler.

-Yüce tekfurumuz, bir casus yakaladık, derler.

Casus sandıkları adamı içeri getirirler ki Nestor, gözlerine inanamaz; gelen adam dostu, müttefiki, Amasya tekfuru Şeddat'tır. Adamlarını azarlar.

-Bırakın...

Askerler de ne olduğunu anlayamaz.

Nestor, Şeddat'a sarılır, kucaklar. Göz yaşlarını tutamaz. Aralarında yaşanan duygusal görüntüler, askerlerin hayretini artırır. Sonra durum anlaşılır.

İki müttefik yeniden kavuşmuştur. Ama Şeddat artık yalnız adamdır. Bütün gücünü, ordusunu ve ülkesini kaybetmiştir.

Nestor, onu teselli etmeye çalışır. İntikamını alacaklarını söyler. Hazırlıklarından, girişimlerinden bahseder.

Ama Şeddat, yıkılmıştır, umutsuzdur. O, şimdi kaçaktır. Melik, onu her yerde aramaktadır. Şeddat, böyle düşünür.

Kaytal'ın ordusu Ankara'dan hareket etmiştir. Çok kalaba, çok mağrur... Şefkat ve merhametten yoksun bir ordu.

Yol üzerinde göçebe olarak dolaşan, hayvan otlatan göçerlere

---

ve çobanlara hayat hakkı tanımazlar. Hele bunların Müslüman Türk olduklarını sezerlerse daha da zalimleşirler. Baskın yaparlar, erkekleri işkenceyle katlederler. Kadınlara önce tecavüz eder, sonra öldürürler. Köyleri ve kasabaları yakıp yıkarlar. Sürülerine el koyarlar.

Kaytal ordusu böylece yoluna devam ederken Gerede tekmuru İklidis de ardından yetişir. Elmadağ eteklerinde iki ordu birleşir. Kaytal başkomutanlık görevini uhdesine alır ve askerlere sert emirler verir:

-Acımak yok. Rastladığınız her Türkü, bulduğunuz her Müslüman'ı öldürün.

Kaytal'ın sözlerini, askerleri büyük bir ciddiyetle dinler, merhamet hislerini bir yana bırakır ve hasımlarına karşı hadsiz hudutsuz kin ve nefretle hareket etmeye and içerler. Fırsat buldukça da yeminlerini yerine getirirler.

Kırıkkale yakınlarında konakladıklarında göçerlerden gasbettikleri hayvan sürülerini keserler ve kendilerine ziyafet vermeye karar verirler.

Seyyar kazanlarda etler pişerken uzaktan bir kalabalık görünür. Kaytal, merak ve endişededir. Yüksek tepelerden izlenmesini emreder. Bakarlar ki gelen bir ordu. Başında tanıdık bir isim; Kastamonu beyi Utark.

Kaytal, bu habere çok sevinir.

-Zaten bekliyordum, der.

Atına biner, komutanlarıyla birlikte karşılamaya gider. Yolda karşılaşınca her ikisi de atlarından iner. Komutanları da ardından.

-Hoş geldin, dostum, der ve kucaklaşırlar. Gelen orduyu da selamlar ve tekrar atlarına binerler, hızla karargaha ulaşırlar.

O sırada etler pişmiş, sofraya hazırlanmıştır. Kaytal, konuklarını ve askerlerini ziyafete davet eder. Yemekler yenir, şaraplar

içilir. O kadar çok yiyip içmişlerdir ki koca bir ordu, sarhoş olup yığılır. Nerdeyse nöbet tutacak ayık bir asker bile kalmaz.

Ertesi sabah uyandıklarında içkinin mahmurluğunu atmakta epeyce zorlanırlar. Kaytal da öğleye doğru uyanır. Yarı sarhoş, yarı ayık vaziyette orduya emir verir:

-İleri, arş...

Yola devam edilir. Artık istirahat edilmeden Nikonya'ya varılmalı. Ama yol uzun. Olsun... Emir böyle... Askerler de çantalarındaki kumanyaları atıştırma atıştırma yola devam ederler. Atlıların işi kolay, ama yayalar bitkin vaziyette. Koparan deresini bitkin bir halde geçerler.

Nikonya'ya yaklaştıklarında Nestor, onları Hamdi köy mevkiinde beklemektedir. Görkemli bir karşılama töreni için gereken hazırlıkları da yapmıştır.

Nestor, gelen askeri yardımın heybeti karşısında cuşa gelir:

-Bu ordulara Melik Danişmend dayanamaz der, yanında bulunan Şeddat'a da:

-Amasya'yı da geri alırız, deyince o da hayale kapılır:

-Ben de yeniden tekfur olurum, diye sevinir.

Atlarını sürüp Koparan çıkışında karşılamaya karar verirler. Atlarından hiç inmeden kamçılarını tokuşturarak yollarına devam ederler.

Hamdi köy mevkiinde çiçeklerle, şarkılarla, çalgılarla karşılanırlar. Baş rahip dua eder, istavroz çıkarır:

-Şehrimize hoş geldiniz, der şaraplar doldurulur, kadehler tokuşturulur.

Nestor, gelen destek birlikleriyle gururludur, daha da güçlüdür. Kaytal, Bizans İmparatoru'nun gönderdiği askeri malzemelerle birlikte büyük bir ordu ile şehre girer. Nikonya'da halk sokaklara dökülmüştür. Kaytal ordusu, Rum kızlarınca çiçeklerle karşılanır.

Halkın da morali yükselmiştir. Onlar da Nestor gibi düşünürler. Ordunun sayısal büyüklüğüyle övünürler ve artık iyice inanırlar ki; Melik Ahmet Gazi, bu ordunun karşısında duramaz, canını bile kurtaramaz.

Aslında o günlerde Nestor, hayli sıkıntılıdır. Şeddat'a ev sahipliği yaptığı için Melik'in hışmına uğramıştır.

Melik Ahmet Gazi, Şeddat'ı ve Nestor'u yakalayıp getirmeleri için Çavlı Bey komutasında bir akıncı birliğini Nikonya'ya göndermiştir.

Çavlı Bey ve adamları gündüzleri bağlarda saklanıyor, geceleri şehre baskınlar yapıyordu. Nestor, birkaç defa tehlike atlatmıştır. Her saldırı, onun endişesini artırmış ve korkutmuştur.

Kaytal ordusunun gelişi, Nestor için büyük bir destek mahiyetinde idi. Baskılardan ve baskınlardan gözü korkmuş olan Nestor'a çok şey ifade ediyordu.

Bu kadar büyük bir orduyu gören bazı kişiler, hedef büyütme isterler. Ordunun yönü, bellidir. Ama onlar başka yöne çevirmek isterler.

O günlerde İstanbul'da, Alemdağ'da bir şeyler olduğunu duymuşlar ama pek de bir şey anlayamamışlardır.

Sultan Torasan'ın hareketlerini tam değerlendirememişlerdir. Yine de büyük kilisede toplanıp durum değerlendirmesi yapmaya karar vermişlerdir. Toplantıda bir keşiş:

-Bu kadar ordu toplanmışken imparator hazretlerine yardıma gidilmeli, deyince bir genç rahip sorar:

-İmparator'a ne oldu ki? En yaşlı keşiş, konuyu açıklamak ister:

-Türkler, Kayseri'den İstanbul'a kadar bütün köyleri, kentleri yakıp yıkıp harap etmişler. Yüce imparatorumuzu yakalamışlar, İstanbul'u da almışlar.

Diğer kişi söze katılır:

-Duyduğumuza göre Üsküdar'da dar ağacı kurmuşlar,

imparatoru asmışlar.

Herkes birbirinin gözüne bakarken yaşlı keşiş:

-Bu tam kesin değil, der. Ama büyük kiliseleri ya yakmışlar ya da camiye çevirmişler. Binlerce Rum'u kırmışlar. Sokaklar cesetlerle dolmuş.

Bu ve benzeri düzmece haberler, keşişleri harekete geçiremediler, hatta inandıramadılar. Ruhanileri bile ikna edemeyen dedikodularla halkın huzuruna çıkmaya, kamuoyu oluşturmaya cesaret edemediler.

Bu haberleri, Nestor ve Kaytal'a duyurmaya, askerleri İstanbul'a yöneltmeye çalıştılar, ama başaramadılar.

Nestor ve Kaytal'ın hedefinde bir tek düşman vardı, o da Melik Ahmet Gazi idi.

Danişmend Ahmet Gazi, Amasya'da yapılması gereken her şeyi yapmıştır. İşleri düzene koymuştur. Halkı ferahlatan bir takım kararlar almıştır. Yerli halkın dert ve şikayetlerini öncelikle değerlendirmiştir. Adalet mekanizmasının hızlı gelişmesi için geçici olarak deneyimli bir hakim olan ordu kadısı Celalettin Bey'i görevlendirmiştir. Amasya'da devlet nizamının yerleşmesini sağlamak için divan katibi Ebul Meali Beşir Bey'in aldığı kararları desteklemiş ve kentte Selçuklu devlet sistemini hakim kılmıştır. Şehri Türkler için güvenli bir merkez haline getirmiştir

Bütün bunlarla ilgilenirken daha yeni evlenmiş olduğu eşini ihmal etmiş ya da ona çok az vakit ayırabilmiştir.

Konağın bahçesinde bir akşam eşiyle oturup şöyle baş başa yemek yerler. Ay ışığının ortalığı aydınlattığı mehtaplı gecelerden bir gecedir. Temmuz sıcağında hafif rüzgarlı bir ortamda serin serin yemeklerini yerlerken eşi Gülnuş Banu, aniden sofradan kalkar, duvarın dibinde istifra etmeye çalışır. Onu bir süre izleyen Melik Ahmet Gazi, yanına gider, halini

yakından görür.

Eşi Gülnuş Banu, günlerdir aş ermektedir. Devlet işlerinden Melik, bunu hiç fark etmemiştir. İlk defa rastladığı için merakla sorar:

-Hasta mısınız?

Eşi, halini anlamadığını fark eder. Bir ara duraklar. Açıklamak istemez. Sıkıntılı haliyle gözüne bakar. Melik, yine bir şey anlamaz:

-Hele de bakayım, nen var?

Gülnuş Banu, artık açıklamak zorunda kalır. Biraz da sitemle söze başlar.

-Günlerdir aş ererim, fark etmezsin. Geceleri rahat uyuyamam, halimi sormazsın. Hamileyim, çocuk beklerim. Bunu da bilmezsin...

Eşinin sitemleri uzadıkça Melik Ahmet Gazi, evini ihmal ettiğini daha iyi anlar. Eşinin sözlerini bir süre dinler. Başını göğsüne yaslar ve:

-Haklısın hatunum, haklısın da... der ve gerisini getiremez.

Sofraya dönerler, yemeğe devam ederler. Ama bu defa Melik, Gülnuş Banu'nun gözlerine bakar, dalar gider.

Doğacak çocuğu düşünür. Ya kız olursa, der ve derhal uzaklaşmaya çalışır bu ihtimalden. O erkek çocuk beklemektedir. Ne de olsa hayatı savaşlarda geçmektedir. Savaş bu; sonuç hep lehte olmayabilir. Ya bir savaşta şehit düşse, kara haber tez yayılır, devletin başına biri geçmeli, kimsenin reddetmeyeceği biri Melik'in veliahdı olmalı ki kimse ona itiraz etmeye. Töre böyledir. Veliht yoksa ihtilaf artar. İhtilaf olan yerde iç harp olur. Bu da düşmana yarar.

Melik, bu ve benzeri karma karışık duygular içinde dalıp gitmiştir. Eşi, onun böylesi hallerine alışıktır. Ama yine de merak eder. Yoksa hamile olduğunu duyunca sevinmemiş

midir? Yoksa başka bir hayali mi vardır? Dayanamaz sorar:

-Ne düşünüyorsun, bey?

Melik, birden toparlanır.

-Hiç, der. Veliht düşünürdüm

Gülnuş Banu, şaşırır bu cevaba.

-Ne bilirsin, kız mıdır, oğlan mıdır?

Melik, lokmasını alırken:

-Gönlüm diler ki; oğlan ola, der.

O gece eşyle uzun uzun konuşur. Yaptıklarından, yapacaklarından söz eder. Umutlarını, endişelerini anlatır. O gece, farklı bir gecedir. Birbirlerini yeniden fark ettikleri bir gecedir.

Melik, artık veliaht hayalindedir. Gün geçtikçe bu hayale iyiden iyiye kaptırmıştır kendini. Eşine daha çok vakit ayırır olmuştur. Artık devlet işlerini de konuşmaya başlamışlardır birlikte.

Bir gün eşi Gülnuş Banu'ya:

-Şu Nikonya var ya, sıra onda, diyerek Amasya'dan sonraki hedefini açıklamıştır. Gülnuş Banu da bilmektedir ki Nikonya alınmadan Amasya elde tutulamaz, Melik'e:

-Biraz daha toparlan da, diyerek taktik vermeye çalışır.

Ama Melik, işi uzatmak niyetinde değildir.

Nikonya, eski bir yerleşim yeridir. Bizans döneminde Helenopontus piskoposlarından biri olan Eukhaita adıyla anılmıştır.

Hatta burada Aziz Theodore anısına fuarlar ve panayırlar kurulmuş, Hıristiyanların özel günlerinde, bayramlarında festivaller düzenlenirmiş.

Yıllar sonra burada yaşayan insanlar, Nikonya demişler bu şehre. Yıllarca bu isimle tanınmış. Ama Türkler, buradan Yankonya diye bahsetmişler.

O günlerde Nikonya'nın başında Nestor isimli bir tekfur vardır. Şeddat'ın müttelikidir. Şer güçlerin ele başıdır. Melik Ahmet Gazi'nin ezeli düşmanıdır. Güven vermeyen bir komşudur. Haçlı ordusu hazırlığı içindedir

Melik, bütün bunları bilmektedir. Artık hedef bellidir: Nikonya ve Nestor.

Nikonya'yı almak demek, Nestor ve Şeddat belasından kurtulmak demek. Batı cephesini sağlama almak demek.

Ayrıca Nikonya, İstanbul'a giden yolda önemli bir merkez. Ankara için sıçrama tahtası.

Nikonya'yı almak demek, Yeşilirmak'tan Kızılırmak'a kadar tüm bölgeye egemen olmak demek. Doğal sınırlara kavuşmak demek.

Melik, hep bunları düşünmektedir. Kafası karma karışıktır. Rüyalarında bile Nikonya ve Nestor'la uğraşmaktadır. Kaleden Nikonya'ya doğru bakıp gözleri ufukta kilitlenmektedir. Buraya yapacağı hareketin planlarını düşünmekte, yapılması gerekenleri hesaplamaktadır.

Yine böyle bir günde eşi ona hamilelikten, çocuktan, çocuğun karnındaki hareketinden söz eder. İlgisini çekmeye, efkarını dağıtmaya çalışır. Ama kısa sürer sohbet. Yine dalar hayallere, yine bir şeyler planlar. Bellidir göz hareketlerinden.

Mavişim, dediği eşi Gülnuş Banu dayanamaz sorar:

-Günlerdir yemez, içmezsin. Hep düşünürsün. Derdin nedir? Söyle; bilem.

Melik, şöyle bir başını kaldırır ve iki kelimelik bir cevap verir:

-Derdim Nestor'ludur, Mavişim.

Bu cevap, bir ip ucudu Gülnuş Banu daha geniş açıklama bekler.

Sorularla konuyu açmaya çalışır:

-Nestor ne yapabilir? O, bir korkaktır. İki defa savaştan kaçtı.

Melik de bunu bilmektedir. O, bir korkaktır. Ama fitnenin tekidir. Fitneyi ortadan kaldırmak niyetindedir.

-Nestor'u halletmedikçe, bize rahat yok. Nikonya'yı fethetmeden gözüme uyku girmez. Anladın mı mavişim?

Konu oldukça açık. Niyet belli, hedef kesin. İş, hararete.

***

FİTNE BÜYÜYOR

Amasya'da kayalar kızınca yazları çok sıkıntılıdır. Ağustos sıcağında serinlemek için odanın tüm pencereleri açılrsa da fayda etmez

İşte böyle bir günde Melik, Maviş'iyle baş başa konakta oturmuş, sohbet ediyorlardır. Huzurludurlar, mutludurlar. Tahtı emanet edebileceği, tahta mirasçı olabilecek bir veliaht umuduyla daha bir neşelidirler.

Söz sohbet sürüp giderken saray muhafızlarından biri kapıyı çalıp içeri girer. Heyecanlıdır, telaşlıdır. Çok önemli bir durum olmasa gelmez, gelse de içeri girmez. Onun için Melik, merakla sorar:

-Nedir, evlat? Ne oldu?

Muhafız heyecan ve üzüntüyle anlatır:

-Bağışla, Melikim, bir kadın geldi. Yanında iki de çocuk var. İlle de sizi görmek ister.

Melik:

-Bekletme, al içeriye, deyince muhafız, kadın ve çocukları içeri alır.

Yaşlı kadın, bitkin ve perişandır. Yanındaki küçük kızla oğlan da ayakta duramayacak kadar dermansızdır.

Bu hali gören Melik ve Gülnuş Banu, ayağa kalkarlar, kadın ve çocuklara yer gösterirler. Konuklar oturmak istemezler. Melik'in huzurunda oturmak edebe aykırıdır diye düşünürler. Töre böyledir ama çaresizlikten, dermansızlıktan otururlar.

Gülnuş Banu, kadınla ilgilenir, çocukları sever, saçlarını okşar. Biraz hoş beşten sonra Melik, neler olduğunu anlamak ister:

-Nedir bu haliniz? Size ne oldu?

Kadın da böyle bir soru beklemektedir:

-Melikim, gör halimizi. Çaresiziz. Perişanız. Günlerdir açız, deyince Gülnuş Banu, konağın hizmetçisine emreder; derhal yemek getirilir.

Kadın ve çocuklar yemeğe bir girişirler ki görmeye mahsus. Demek ki açlık ve kıtlıktan çıkınca böyle yemek yenirmiş. Melik ve Gülnuş Banu, onları buruk bir sevinçle izlerler.

Kadın ve çocuklar, biraz karınları doyunca sağa sola bakınmaya başlarlar. Melik ve eşinin kendilerini izlediğini fark kedince kadıncağız derdini dökmeye çalışır:

-Melikim, günlerdir kaçarız. Aş yok, ekmek yok. Arazide, ormanda ne bulursak yedik. Daha doğrusu, öğle açlığımızı bastırırdık.

Kadıncağız, hem söyler hem ağlar. Halinden bellidir, derdi sadece açlık değildir

Melik, konuyu baştan anlattırabilmek için sorar:

-Yolculuk nereden?

Kadıncağız, derin bir ah çekip:

-Haymana yaylasından, diye cevap verir.

Banu Hatun, hayretle bakar.

-Haymana yaylasından, öyle mi? Hem de kadın başına...

Gülnuş Banu, Ankara'yı da, Haymana tarafını da bilir. Hayreti, biraz daha ondandır.

Kanı epeyce doymuş olan kadın, başına gelenleri anlatmaya devam eder:

-Kaytal var ya Kaytal... Ne melundur o! Zalimin tekidir. Onun askerleri yaylayı bastılar. Sürülerimizi telef ettiler. Erkeklerimizi kılıçtan geçirdiler. Bebekleri kaynar süt kazanlarına attılar. Kadınları tutsak aldılar.

Kadın, hep Kaytal'dan, ordusundan söz etmektedir. Yapıp ettiklerini nefretle anlatmaktadır. Oysaki Gülnuş Banu, Kaytal'ın kızıdır. Kadıncağız bunu bilmez. Bilse de derdi büyüktür. Elbette

dert söyletir.

Kadının her cümlesinde Melik ile eşi göz göze gelirler. Gülnuş Banu, zaten babasını savunacak değildir. Yaptıklarını onaylamaz. Ama yine de babasıdır. Elinden bir şey gelmez.

Melik, konuyu biraz daha açmak, olayın ayrıntılarını öğrenmek ister. Kaytal'ın ne yapmak istediğini anlamaya çalışır. Banu Hatun da sorularla eşine yardımcı olur:

-Sen de mi tutsak oldun?

-Hayır. Kocam şehit edilince kaçtım.

Gözleri, çocuklarına takılır. Onlar hala yemeye devam etmektedirler. Anlatmayı sürdürür:

-O kargaşada çocuklarımı alıp kaçtım. Ormanda saklandık... Ama aklım, fikrim yurdumdaydı, obamdaydı, oymağımdaydı. Neyse... Saklandığımız yerden olan biteni seyretmeye başladık... Gülnuş Banu, irkilir ve sorar:

-Nasıl dayandınız?

-Dayanılacak gibi değildi. Yaşlı, kadın demeden işkence ediyorlardı. Çocukların kollarını, bacaklarını kesiyorlardı.

Kızı Güllü de:

-Arkadaşım Emine' yi de mızrakla parçaladılar, deyince oğlu Selçuk da ekler:

-Ya Ahmet... Onu da kazana attılar. Ahmet çıgırıyor, onlar da kahkahayla gülüyorlardı.

Melik ve Banu Hatun, anlatılanları içleri sızlayarak dinlerler. Böylesi vahşeti zaman zaman duymuşlardır, ama hiç böyle canlı tanığa şahit olmamışlardır.

Kadıncağız, bütün bunlara rağmen obalarına dönmek istediğini söyler. Neden dönemediklerini anlatır:

-Giderler diye bekledik, gitmediler. Çadırlarımıza yerleştiler. Şarap içtiler, zil zurna sarhoş oldular... Gece ay ışığında ormandan izliyorduk... Sarhoş köpekler, tutsak kadınlara önce

tecavüz ettiler. Sonra da parça parça doğradılar.

Banu Hatun, babası Kaytal'ın ordusunun yaptıklarını dinledikçe kahrolur. Utancından mahvolun Bunların olmuş olabileceğine inanmak istemez. Ama olay gerçektir. Kadın ve çocuklar da birer canlı tanıktır.

Melik ise Kaytal'ın yaptıklarından çok, ne yapmak istediğini merak eder. Sorar kadıncağıza:

-O askerler nereye gidermiş?

Kadıncağız biraz duraklar, sonra cevap verir:

-Herhalde, Nikonya diye bir yere... Melik, aradığını bulmuştur. Kaytal'ın yönünü tespit etmiştir. Nikaonya'ya yardıma gelmekte olduğunu öğrenmiştir. Aradığı haber, ayağına gelmiştir.

Söz sohbet koyulaşırken çocuklar da karınlarını iyice doyururlar.

Melik onları:

-Korkmayın; burada güven içerisindesiniz, diyerek teskin eder. Konağın uşak ve hizmetçilerine emreder. Kadın ve çocukları götürürler, yeni elbiseler giydirebilirler. Kalacakları yerleri gösterirler.

Kadıncağız sürekli dua etmektedir.

-Allah razı olsun, Melikim. Ömrün uzun olsun. Devletin daim olsun...

Onlar istirahatata çekildiğinde Melik ve eşi düşünürler: Bunlar kurtulmuştur. Ama kurtulamayan binlerce masum insan var. Onların vebal ve sorumluluğu var.

Bu vebal ve sorumluluğu omuzlarında hisseden melik, sorunu kökünden çözmek ister. Ve bunda da çok kararlıdır.

İlk hedefi Nikonya'dır. Onun fitne tekfurı Nestor'dur. Önce onun halli gerekir. Sonra Ankara'dır. Bu niyetini eşine de açık anlatır.

-Görmektesin ve bilmektesin ki, baban Kaytal da Nestor'a destek veriyor. önce Nestor... Onu halletmek demek Nikonya'yı

almak demektir. Bu yetmez, kararım kesin. Kızılırmağa varmak, isterim. Oradan batıya, hep batıya... Sakarya vadisine kadar cenge varım. Mavişim, sende bunu böyle bil... Ve şunu da bil ki Battal Gazi gibi benim de asıl hedefim İstanbul... Alsam da almasam da niyetim bu...

Sıcak yaz gecelerinde serinlik aranır, serinlemenin yolları aranır. Bazen bir soğuk su içmekle, bazen de soğuk su ile el yüz yıkamakla serinlenir. Melik de sıcak ve sıkıntılı günün akşamında soğuk su ile abdest alarak serinlemeye çalışır. Yatsı namazından sonra yatağına uzanır. Ama ne o, ne de eşi, bir türlü uyuyamaz.

Kadın ve çocuklar Melik'i de, eşini de derinden yaralamıştır. Onların başlarına gelenler ne ilkdir, ne de son olacaktır. Bu zulme bir dur demek gerektir. Bunu kim yapacak?.. Melik ve eşi bunun sorumluluğunu omuzlarında hissederek gece boyu konuyu tartışırlar. Neler yapmak gerektiğini düşünürler. Geç kalınırsa nelerin olabileceğinin hesabını yaparlar.

Söz, söyleşi o kadar derin tefekküre neden olur ki vaktin nasıl geçtiğini bilemezler Horozların ötüşünden sabah olduğunu farkederler. Uykuya varamadan sarı müezzinin Davudi sesle ezan okuyuşunu işitirler.

Sabah ezanını duyunca yataktan doğrulup derin bir saygıyla ezanı dinlerler. Kalkıp abdest alırlar. Melik cemaate yetişebilmek için camiye gider. Namazdan sonra Kadı Nizamettin Efendi ile görüşür. Dünkü olayları, kadın ve çocukların durumunu anlatır. Kaytal'ın hareketini söyler.

-Kuşluk vakti ayak divanında buluşalım, diyerek ayrılırlar.

Konağa döndüğünde Gülnuş Banu, pencere önündedir, çok düşüncelidir. O da babası Kaytal'ı düşünmektedir. Sonunda yine savaş olacaktır, belki de babası canını kaybedecektir. O belki düşmandır, başka bir dindendir, ama yine de babasıdır.

Melik ise eşi, dindaşı, karnındaki çocuğun babasıdır. Velhasıl kafası karma karışıktır.

Melik bunu farkeder. Fakat düşünceleriyle baş başa kalmasını tercih eder. Eşi Melik'in sesini duyunca birden kafasını toparlar. Onu karşılar. Hazırlanan sofraya otururlar. Baş başa sabah çorbalarını içerler.

Bu esnada vezir Alptekin'i de ayak divanına çağırmıştır. Kuşluk vakti olunca Kadı Nizamettin Efendi de gelmiştir. Zaten önemli konuları, önce bu üçlü görüşürler, sonra divanda müzakere edilir ve karara bağlanır. Bu gelenek, uzun zamandır sürüp gelmektedir.

Ayak divanında Melik, konuyu açar. Günlerdir tasarladığı fikirlerini ortaya koyar. Son günlerde karşılaştıklarını anlatır. Gelen haberleri değerlendirir ve düşüncesini açık açık söyler:

-Diyeyeğim şu ki; Bizans keferesi azmıştır. Anadolu halkına zulmetmektedir. Ehl-i İslama göz açtırmaz olmuştur. Bir tedbir gerektir. Ne dersin vezirim?

Düşüncelerine büyük değer verilen Alptekin, töre gereği bir adım öne çıkar:

-Tedbir şart olmuştur, der ve geri çekilir.

Melik, bu cevaptan hoşnut olmuştur... Bir de Kadı Nizamettin Efendi'nin fikrini öğrenmek ister. Zira Nizamettin Efendi, bilgin ve erdemli bir kişidir. Fıkıhda, Kelamda, Tefsir ve Hadis ilminde üstad'dır. Ehliyet ve liyakatiyle Amasya kadılığı makamına yeni oturmuştur. Açık sözlüdür. Düşündüğünü olduğu gibi söyler;

-Melik'im siz ki Sivas'ı Rum'un zulmünden kurtardınız. Taş üstünde taş kalmayan şehri, yeni baştan bayındır eylediniz. Tokat'ı, Turhal'ı ve son olarak Amasya'yı ehl-i sahipten temizlediniz. İslam sancağını, Yeşilirmak vadisine diktiniz. Şeddat gibi bir keferayı dize getirdiniz. Bunlar gerektir. Ama yeterli değildir. Hedef, hep batıya, hep batıya olmalıdır.

Melik Ahmet Gazi, kadı Nizamettin Efendi'nin gösterdiği hedefi anlamıştır. O da aynı şeyi düşünmektedir.

Ama yolunda çok büyük engeller vardır. Düşünür bunları, bir türlü söyleyemez.

Vezir, Melik'in işini kolaylaştırır:

-Melik'im, hedef bellidir. Lakin ilk engel Nestor'dur. Ben derim ki, Nestor'u halletmek lazımdır. Nikonya'yı ele geçirmek, zaruridir. İlerleyebilmemiz için bu şart olmuştur.

Melik, veziri Alptekin Bey'in açıklamalarından memnun olmuştur. Sözleri, Melik'in düşüncelerine tercüman olmuştur. Melik'in de niyeti aynıdır.

-Bilirim Nestor keferesini. O, çok hain ve çok zalimdir. Nikonya halkı da ondan bizardır. Evet, ondan başlamak gerektir. Konu, ortaya konmuştur. Karara bile bağlanmak üzeredir.

Melik, konuyu bir de divanda tartışmak ister. Öğleden sonra divan toplanmasını emreder. Vezirler, kadı ve alimler, komutanlar bu toplantıda yerlerini alırlar.

Aslında komutanlar da aylardır böyle bir divan toplantısı beklemektedirler.

Melik, konuyu enine boyuna müzakereye açar. Niyetini söyler. Hedefini açıklar. Heyecanlı bir konuşma yapar. Komutanları duygulandırır. Onlar da:

-Emredin Melik'im, Nestor'u tepeleyelim, Nikonya'yı alalım.

Heyecan doruktadır. Herkes Melik'i desteklemektedir. Başkomutan Ahmet Serges'in:

-Seninle ölüme varım, sözü duyguların ulaştığı doruk noktasını işaret eder.

Mihriban'ın eşi, yiğit asker Artuk Bey:

-Canım feda, deyince Melik diğer komutanlara bakar. Süleyman Numanoğlu, üstat Eyyüb Yunusoğlu, Osman Ayaoğlu ve Tokatlı Abdurrahman Bey'e fikirlerini sorar. Hepsi de benzer cevaplar

verirler:

-Fennan, Melikimizin.

Melik, müzakereden beklediği sonucu almıştır. Artık fazla söze gerek yoktur.

***

ÖNCE NESTOR

Melik, kararlı, komutanlar hazırdır. Askerler, emir beklemektedir. Bu kadar kararlı ve istekli kadrolar, her şeyi yapabileceklerine inanmaktadır. Melik, asker ve komutanlarına güvenmektedir.

Ferman buyurdu Melik. Hazırlıklar başladı.

Gönüllülerin de katılımıyla otuz bin asker toplandı.

Amasya gibi bir Anadolu şehrinde otuz bin asker, küçümsenecek gibi değil. Dili bir, dini bir, hedefi bir, disiplinli bir ordu.

Nikonya yönüne doğru otuz bin asker saf tutar. Kösler vurulur. Tekbir sedaları ovayı inletir, dağlarda yankılanır. Önce sancak ve tuğ. Ardında koca bir ordu. Görülmeye değer bir manzara.

Melik, konaktaki insanlarla helalleşir. Mavişiyle vedalaşır. Karnındaki çocuğunu da bir an düşünür. Sonra, “belki veliahtım olur” diyerek kendini teselli eder. Öyle ya, savaşa gidiyor. Kaderde ölmek de var, dönmek de... Evlat sevgisini hiç tadamadan şehit olmak da mümkündür.

Bu karma karışık duygularla konaktan ayrılır.

Melik Ahmet Gazi; komutanları, din bilginleri, vezir ve kadısı ile birlikte ordunun huzuruna çıkar. Sağ yanında sancaktarlar, sol yanında bayraktarlar... Askerler sabırsız, komutanlar heyecanlıdır. Herkes hareketin bir an önce başlamasını beklemektedirler.

Töre gereği Melik, askerlere duygulu bir konuşma yapardı. Melik Ahmet Gazi de ordusuna hitaba başlar:

“Askerlerim! Size diyeceğim şu ki; Nikonya'ya seferimiz vardır. Orada Nestor denen kefer, azmıştır. Halkına zulm etmektedir.

Kızılırmak havalisinde ahaliyi ezmektedir. Duyarım ki; bu herif, çevresindeki komutanlarla da ittifak yapmıştır. Oradan bize tehditler savurur, meydan okurmuş. Amasyalı tüccarları soyar, hatta katledermiş. Şeddat'ı da himaye edermiş.

Bu kefereye dur demek lazımdır. Halkı bu zulümden kurtarmak gerektir. İslam'ın yayılması önündeki bu engeli kaldırmak, bir zaruret haline gelmiştir. Nestor denen herife karşı savaşmak, bize farz olmuştur.

“Tanrım şahit ki niyetim halistir. Sözümde, maksadımda hilaf yoktur. Niyetim, İslam sancağını Türk'ün bayrağını Bizans burçlarına dikmektir. Bu maksatla töre gereği atımın kuyruğunu bağladım. Beyaz elbisemi giydim. Ölürsem kefenim olsun. O zaman ruhum göklere çıkacaktır...”

Konuşmasının sonunda askerlerine ve komutanlarına:

-Benimle ölmeye hazır mısınız? deyince komutanlar ve askerlerin:

-Hazırız, cevabı Amasya'nın iki yakasındaki yalçın kayalarda gök gürültüsü gibi yankılanır. Melik, samimi duygularla verilen bu cevap karşısında ellerini semaya kaldırır:

-Allah'ım, sen yardım et, diyerek dua ve şükürde bulunur.

Melik, Allah yolunda savaşa çıkmaktadır. Bunun da bir takım kuralları vardır. Ordusuna onu da anlatır.

-Askerlerim! Töremizde kadın ve çocuklara kılıç çekmek yoktur. Yaşlılara, keşişlere, rahiplere, silahsız sivillere dokunmak yoktur. Ahalinin malına, bağına, bahçesine zarar vermek yoktur. Bu uyarıları can kulağıyla dinleyen askerler:

Ferman, Melikimizin, diyorlardı.

Melik, konuşmasını bitirmiştir. Sıra Amasya'da idareyi kimin yürüteceğini belirlemeye gelmiştir. Vekil bırakacağı insan, onu iyi temsil etmelidir. İnsanlara karşı şefkatli, muamelesinde adaletli olmalıdır. Bu özelliklere sahip olduğuna inandığı veziri

Alptekin Bey'i Amasya'ya vekil bırakır. Töreni izleyen siviller, bu habere çok sevinirler.

Askeri savaşa uğurlarken töre gereği tüm camilerde, hutbelerde, özellikle tören alanında dua yapılır. Melik, kale camii imamını yanına çağırır. "Amin" sesleriyle eller göğe yükselirken hoca efendi Allah'a hamd, peygamberine salat ve selamla duaya başlar.

"Allahım, bu senin ordundur. Onları mansur ve muzaffer eyle. Düşmanlarını Kahhar ism-i şerifinle kahreyle. Yoluna baş koyan bu mucahitleri yalnız bırakma.

"Ya Rabb'i, Melik Ahmet Gazi ve ordusunu düşmanlarına karşı üstün kıl. Askerlerini meleklerinle kuvvetlendir, Allahım." "Ya İlahel-alemin, bu kulların, rızanı kazanmak için canlarını fedaya hazırdır. Onlar, senin yolunda, dinini yüceltmek için cihat ediyorlar. Sen de onları koru, Allah'ım. Onlara zafer nasip et, Allah'ım. Duanın sonunda herkes fatiha okurken hafız efendi, yanık sesiyle Euzu- Besmele çeker: "Nasrun minallah ve fethun karip ve beşşiril mü'minin" ayetini okur. Ardından "Destur... Ya Allah!" derken kösler çalınmaya başlar. Davul ve zurnalar eşliğinde marşlar söylenir. Ordu tekbirlerle yola koyulur.

Atlılar önde cirit oynayarak yol alırken arkadan erzak taşıyan kağrı ve arabalar onlara yetişmeye çalışır.

Yaz mevsimi geçmiş, Eylül sonunda hava da bir hayli serinlemiştir. Hareket halindeki askerler, bundan etkilenmiş benzemezler.

O gün sürekli yol gidilir. Akşam vakti olunca Mecitözü'ne yakın bir yerde konaklarlar. Hava serin olduğu için ateşler yakılır, gece boyunca onunla ısınmaya çalışılır.

Akşam ve yatsı namazlarını alevlerin aydınlattığı bir ortamda kılarlar. Otuz bin kişilik bir cemaat... Muhteşem manzara... Çevre dağlarda ve tepelerde yerli halk, onları hayret ve dehşetle izlerler.

Yatsı namazından sonra askerler, toprağı yatak kaftanını yorgan yapıp yatarlar. Etrafta sadece nöbetçiler kalır.

Şafak sökerken ordu imamının yanık bir sesle okuduğı ezanla uyanırlar. Arazinin içinden geçen akarsulardan, derelerden abdest alırlar. Güneş doğmadan yine cemaatle sabah namazını kılarlar. Sonra dualar ve tekbirlerle tekrar yola koyulurlar. Hedef bellidir. Ama ilk hedef Nikonya'dır. Nestor keferesidir.

Danışmend Melik Ahmet Gazi'yi Nikonya'ya yönelten sebeplerin başında Nestor fitnessi vardır. Onun Amasya için sürekli tehdit olması belki yeterli sebeptir. Amasya'dan kaçan Rumlara, özellikle Şeddat'a kucak açması, hatta onun hamiliğine soyunması, bunu sağlamak için çevre illerin tekfurlarından yardım istemesi bardağı taşıran son damladır.

Aslında Melik Ahmet Gazi'yi Nikonya'ya sevk eden başka sebepler de vardır. Tarihçiler ve din bilginleri, ona Nikonya'nın manevi yönünü de anlatmışlardır. Nikonya'da Hz. Peygamberin arkadaşlarından Süheyb Rumi, Ubeyd Gazi, Amr b. Madikerep, Sa'd b. Ebivakkas'ın kabirleri vardı.

Suheyb Rumi, Musul'da doğmuş, Çocukluğunda Rum askerlerine esir düşmüştür. Rumlar arasında yetiştiğinden dolayı Rumi diye anılıyordu. Sonra Mekke'ye geldi. Hz. Muhammed (s.a.v)'e peygamberlik görevi verilip Hira'da ilk vahiy gelince ona iman etmekte gecikmedi.

Hz. Peygamber, Medine'ye hicret ederken o da hazırlık yaptı. Birkaç gün sonra yola çıktı. Mekkeli puta tapanlar yolunu kesince:

-Eğer amacınız para ise, evimin falan yerinde altınlarım var. Gidin alın, diyerek onları savdı.

Medine'ye gelip Hz. Peygamberin yanına varınca ona:

-Ya Süheyb! Çok karlı bir alış-veriş yaptın, buyurdu. Gerçekten de Süheyb, malını, mülkünü, parasını verip imanını kurtarmıştı.

Elbette bu, daha kazançlı bir alışverişti. Onun bu özverisi ve içtenliği üzerine bir ayet bile inmişti.

Savaş ve barış dönemlerinde Hz. Peygambere hizmetten bir an bile ayrılmamıştı. Sonra dört halife devindeki savaşlara bile katılmıştı. Hz. Ömer'in emriyle Hz. Peygamberin mihrabında imamlık yapmıştı. Bu durum, Hz. Osman dönemine kadar sürmüştü. Daha sonra Muaviye döneminde İstanbul'un fethine gönderilen orduya katıldı.

Karayoluyla Ankara üzerinden İstanbul'a giden islam ordusunda yer alan Süheyb Rumi, Nikonya'da hastalanarak vefat etmişti. Yanında bulunan samimi dostu silah arkadaşı Ubeyd Gazi de, aynı yerde şehit düşmüştü.

Kereb Gazi adıyla tanınan Amr b. Ma'di Kerep, Yemenliydi. Medine'ye gönderilen elçiyle birlikte gelip Hz. Peygamber'in huzurunda iman etmişti. Hz. Ebubekir zamanında Suriye'nin fethinde görevlendirildi. Yermuk savaşına katıldı. Hz. Ömer zamanında Irak'ın fethinde, Kadisiye savaşında kahramanlıklar gösterdi. Hz. Ömer, onu bin kişiye bedel bir pehlivan diye nitelerdi. Ünlü bir cengaverdi. Muaviye zamanında Ankara yolu ile İstanbul'u fethine giden orduya katılmıştı. Nikonya'da Rumlarla giriştiği çatışmada şehit olmuştu.

Sa'd b. Ebivakkas, Hz. Peygambere iman edenlerin yedincisiydi. Sağlığında cennetle müjdelenen on kişiden biriydi. Uhud savaşında Hz. Peygamberin en dar zamanında puta tapanlara ok atarak onu koruduğu için "Ey Sa'd! Babam, anam sana feda olsun, at"... sözüne muhatap olmuş ve iltifat görmüştü. Irak ve İran'ın fethine görevlendirilen yüz yirmi bin kişilik muazzam ordunun ve Kadisiye savaşının başkomutanı idi.

Rivayete göre Sa'd'ın kardeşi Akabe, Uhud savaşında Hz. Peygamberin dişini kırmıştı. Bu nedenle İslâm toplumunda barınacağından ümit keserek kaçmıştı. Sa'd, kardeşi Akabe'nin

peşine düşmüştü. Bizans ülkesinin her yerinde onu aradı. Anadolu'nun her tarafını dolaştı. Nikonya'ya geldiği sırada vefat etti.

Süheyb Rumi, Ubeyd Gazi, Kerep Gazi ve Sa'd b. Ebi Vakkas hakkında anlatılan bu bilgiler, Danişmendli Melik Ahmet Gazi'nin gözünün önünden film şeridi gibi geçti. Nikonya'yı alınca bu din büyüklerini de haçlı çizmesinden kurtaracaktı. Bu hayalini gerçekleştirmeye artık az bir zaman kalmıştı.

Ayrıca Nikonya'da kırsal kesimde göçebe yaşayan, hayvancılıkla geçinen Müslüman Türklere de özgürlük götürecekti. Müslüman olup da inancını açığa vurmeyen bir çok insana da kurtuluş umudu olacaktı. O, bunların bilincindeydi. Bütün bunların sorumluluğunu, manevi yükünü omuzunda hissediyordu.

Danişmendli ordusunun morali çok yüksektir. Düşmanlarla bir an önce karşılaşmak için sabırsızdır. Mecitözü ovasından cumartesi sabahı harekete geçer. Akşamleyin Tanuk (Elvan Çelebi) mevkiine ulaşır. Burada Nikonya'yı çevreleyen Karaçalılık'ın eteklerine otağ kurar.

Akşam olunca serinlik başlamıştır. Çadırların çevresinde ateşler yakılır. Akşam namazı kılınır. Gecenin sessizliğinde koca bir ordunun tekbir sedaları, karşıdaki Akdağ'da yankılanır, oradan Nikonya'ya kadar ulaşır. Az değil, otuz bin savaşçının, hem de zafere inanmış onca serdengeçidin gür sesleri, düşmanın yüreğini hoplatmaktadır.

Nestor'un istihbarat elemanları, Karaçalılık'ın tepesinden durumu izlerler. Ordunun heybetini görünce ürperirler.

Derken sabah olur. Nestor'un öncü birlikleri de Karaçalılık'a ulaşırlar. Onlar da ordunun cesaretini görürler. Biri diğerine sorar:

-Sence kaç kişidir?

Diğeri omzunu çekerek:

-Bilmem, ama yirmi binden fazla, der.

Obürü söze karışarak:

-Amma yaptın ha... Kırk binden az değil, diyerek tahmin yürütür...

Bu esnada uzaktan bir kalabalık daha görürler. Merzifon yolundan gelen bu insanların kendilerine yardım için geldiğinden emindirler. Bu nedenle çok sevinirler.

Kalabalık ilerledikçe görüntü ve sesler netleşmeye başlar. Kılık kıyafetleriyle Bizans askerlerine benzemeyen bu kalabalıktan yükselen tekbir sedaları beyinlerine balyoz vurulmuş gibi etki yapar. Moralleri iyice bozular. "Bunlar da Türk", diye dövünürler.

Evet bunlar Süleyman Ribatı (Gümüşhacıköy)'den Melik'e destek için gelen gazilerdir. Sayılarını kestirmek çok zordur. Döveni ovasını doldurup gelmektedir. Melik Ahmet Gazi ve komutanlar da onları ilgiyle izlemektedir. Destek birliği yaklaştıkça kösler çalınır, davul zurnalarla, halaylarla coşulur. Tekbir sedaları arasında iki ordu Elvançelebi mevkiinde birleşir. Danışmendli ordusunda tam bir Bayram havası hakimdir. Komutan ve askerler, resmi törenden öte cihat için kucaklaşırlar.

Melik yeni katılan birlikle destek bulmuş, güç bulmuştur. Düşmanla savaşmak için her türlü üstünlüğe sahip olduğuna inanmaktadır. Artık vakit kaybetmemek gerektir. Komutanlarını karargah çadırında toplantıya çağırır.

Komutanlar arasında Ahmet serges, Osman, Abdurahman, Süleyman, Eyyüp ve Artuk Beyler ile Mihriban (Efromite) gibi ünlü isimler vardır.

Mihriban sıradan bir savaşçı değildir. O, bir komutandır. Bunu yadırgayanlar da vardır. Kadın savaşa katılsa bile komutan olmamalıdır, diye düşünenler de olabilir... Tarihte buna benzer isimler vardır. Mesela islam tarihinde hemşireliğin

de öncüsü olarak bilinen, Uhud savaşında Hz. Peygamber'in yanında savaşan Nesibe Hatun, sonraki savaşçı kadınlara örnek olmuştur. İhtiyaç halinde kadınlarımız, savaşta bizzat yer almaktan çekinmemiştir. Tarihte zaman zaman bu hal gerçekleşmiştir.

Mihriban Hatun, savaşçı kadın komutanların en yeni örneğidir. Onun için çok heyecanlıdır. Mihriban Hatun'un da katıldığı divanda Melik, savaş stratejisini açıklar. Artık savaş zamanıdır. Ama yine de barışı denemek gerektiğine inanır. Bu düşüncesini komutanlarına duyurmak ister. Komutanlar, bunun düşmana cesaret vereceğinden endişelidirler Fakat melikin fikrinin de denenebileceğini söylerler.

Bunun üzerine bir mektup yazıp Nikonya'ya, Nestor'a göndermeye karar verirler. Savaşı önlemenin, bir başka ifadeyle barışı sağlamanın yollarını ararlar. Şehrin savaşız teslimi istenir.

Melik'in barış mesajı, Nikonya yollarındadır. Mektubu, en güvendiği istihbarat elemanı Yahya Bey götürmektedir.

Nikonya tarafından Melik'in her hareketi izlenmektedir. Yahya bey, atını mahmuzlayıp Karaçalılık'ı aşar aşmaz Nestor'un askerleri tarafından yakalanır.

Yahya bey bir türlü kendisini anlatamaz.

-Ben casus değilim, derse de inandıramaz.

Bu esnada epeyce tartaklanır. Canı iyice yanan Yahya Bey avazı çıktığıncaya kadar bağıırır;

-Ben elçiyim. Melik'in elçisiyim. Nestor hazretlerine mektup götürüyorum.

Bu söz, onların bir ara duraklamasına sebep olur. Şovelyelerden biri:

-Çıkart mektubu, görelim derler.

Yahya Bey, mektubu çıkartmak istemez. Ama bakar ki kılıçlar

siyırılmış, kelle tehlikede. Çaresiz mektubu çıkartır.

Şovalyeler onu tekrar atına bindirmezler. Yaya olarak Nikonya'ya götürürler. Nestor'un huzuruna çıkarmadan önce onu tekrar Nestor'un sarayında sorguya çekerler. Yahya Bey'in elçi olduğundan emin olunca elindeki mektupla birlikte tekfur hazretlerinin huzuruna çıkmasına izin verirler. Nestor ise sarayda gözdeleriyle alem yapmaktadır. Nestor zevkine düşkündür. Kadını ve şarabı çok sever. Kendisi de uzun boylu, sarı saçlı, kısa sakallı, yakışıklı bir adamdır. Kadınlar da onunla olmaktan çok mutludurlar.

Nestor'un kadehleri boşaldıkça doldurmak için gözdeler adeta yarışır, bol bol bahşiş alırlar. Kızlar:

-İç kralım iç, dedikçe bir dikişte boşalttığı kadehleri uzatır, hep aynı şeyi söyler:

-Doldurun kızlar, doldurun.

Kızlarla oynaşmaktan geri durmayan Nestor, eşinden de it gibi korkar. Bu halini bilen gözdeler, zaman zaman onunla dalga geçerler:

-Prences duymasın, tekfurum.

Nestor, sarhoş kafayla cesaret gösterisi yapar:

-Duysun korkmuyorum.

Gözdeler, tam damarına basarlar:

-Melik'den de korkmaz mısın?

Nestor, elindeki kadehi fırlatıp zor şer ayaga kalkarak kendini toparlamaya çalışır. Tekleyerek:

-Ondan da korkmuyorum, diyebilir. Ama her hecesinin arasında sanki dört vuruşlu bir sus işareti vardır.

Nestor'un böylesine sarhos olduğu bir anda içeri giren yaveri, kulağına bir fısıldar. Duyacak ve anlayacak halde olmadığını görünce gözdelerle birlikte onu ayıltmaya çalışır. Bin bir çabadan, üç kahveden sonra ayılabilir.

Koluna dayana dayana kabul salonuna gelir. Tahta oturur. Artık elçi içeri almayabilir, kanaatine varılır. Yahya Bey içeri girer. Mektubu sunar.

Nestor, mektubu alınca:

-Melik teslim olmayı düşünüyor herhalde, diye sevinir. Mektubu okumaya başlar:

“...Bana, Danişmend Ahmet Gazi, derler. Ben, Muhammet ümmetindenim. Ünümü, herkes işitmiştir. Sana derim ki; eğer elimden kurtulmak istersen, inkardan ve münafıklıktan vazgeç. Allah bir, Hz. Muhammed onun elçisidir, de. Canımı kurtar. Şunu iyi bil ki; ben bir şey dersem boş demem. Dediğimi yaparım. Bana deme ki, askerim çoktur. Askerlerin benim yanımda çöp gibidir. Unutma ki koyun sürüsü ne kadar çok olsa da bin tanesine bir kasap kafidir. Kalene de güvenme. Eninde sonunda kapılarını açmak mecburiyetindesin...”

Melik'in mektubu, oldukça sert ve dokunaklıdır. Okuduğu her satırda öfkesi artar, elleri titrer, göğsü çıkıp çıkıp iner, burun delikleri açılıp açılıp örtülür, çene kemikleri zonklar. Avazı çıktığıınca bağırır:

-Bana böyle bir mektubu nasıl gönderir? Bu ne cüret? Hırsını alamaz kafasını duvarlara vurur.

Nestor'un çığılığı üzerine askerler ve komutanlar da içeri girerler. Destek için gelen Ankara tekfuru Kaytal, Kastamonu tekfuru Utark, Gerede tekfuru İklidis ve Amasya'dan kaçan Şeddat da mektubu okurlar. Onlar da bu sert mektuba tepki gösterirler:

-Melik de kendini ne sanıyor? Haddini bildirelim, derler.

Elçi zor durumdadır. Mektubun bu kadar sert olduğundan habersizdir. İçeriğini bilse de mektubu getirmekle görevlidir. Ama komutanlar böyle düşünmezler.

-Önce bu adamı öldürelim, diyerek elçinin idam sehpasında sallandırılmasını önerirler.

Ama Kaytal, tecrübeli devlet adamıdır. Askerleri azarlar:
-Bırakın adamı. Elçidir. Görevini yapmıştır, diye onları uyarır. Diplomaside temel kural; elçiye zeval olmaz. Elçi, kendine verilen emir yerine getirir. Kendisine verilen mesajları götürür. Askerler bir an bunu unutmuştur. Uluslararası bir kuralı çiğnemek istemişlerdir. Ama Kaytal'ın uyarısı ile bundan vazgeçmişlerdir.

Kaytal, askerleri komutanları bir daha uyarır.

-Bırakın onu da, biz ne yapacağız. Onu konuşalım.

Nestor ve komutanlar bir an göz göze gelirler. Karar bellidir:

-Savaşacağız. Melik'i de ordusunu da kılıçtan geçireceğiz. Amasya'yı geri alacağız.

Bu sözler Şeddat'ı çok sevindirir. Ama başına geleceklerden emin olamayan Yahya Bey'i yeniden endişelendirir. Muhafızlar Yahya'yı kabul salonundan çıkarırlar. Ne yapacaklarını bilemez. Onu bir odaya götürürler. Tutsak mıdır, gözaltı mıdır, konuk mudur, anlayamaz. Kendisine karşı olan tutum karma karışıktır. Yahya Bey, o gece orada dinlenir. Endişelidir. İyi uyuyamamıştır. Ama yine de paçayı da kurtarmışa benzer.

Ertesi sabah tekrar Nestor'un huzuruna çıkarılır. Eline bir mektup tutuşturulur. Nestor:

-Bunu Melik'e götür, der ve tehditler savunur.

-Söyle Melik'ine, bize kafa tutmak nasılmış görecek.

***

NİKONYA ORDUSU ATAKTA

Yahya, görevini yapmıştır. Mektubu vermiş, cevabını da almıştır. Bu arada ölüm tehlikesi de dahil, bir çok badire atlatmıştır. Ama olsun. Olacak elbette. Savaşlar sırasında umulmadık gelişmeler olabilir.

Yine de Yahya Bey, deneyimli bir istihbaratçı ve deneyimli diplomattır. Elçilik görevini başarıyla yerine getirmiş. Nestor'un tehditlerini sükunetle savuşturmuş, cevap mektubunu almış ve yola çıkmıştır.

Yahya Bey geldiği yoldan geri dönmektedir. Ama manzara farklıdır. Geldiği yollar, Kandilkaya sırtları, İçeridere bağları, Melikgazi tepeleri binlerce askerle dolmuştur. Yahya Bey bu gözlemlerini de askeri açıdan değerlendirmekte ve bu bilgileri Melik Ahmet Gazi'ye bildirmeyi planlamaktadır.

Bu duygularla Yahya Bey, atını sürer. İçeridere bağlarından, Kandilkaya sırtlarından Karaçalık'ı aşar, Melik'in karargahına ulaşır. Zaten Melik ve komutanlar, onu beklemektedir. Yahya Bey olan biteni, başından geçen her şeyi, yolda gördüğü askeri hareketi tüm ayrıntılarıyla anlatır. Nestor'un mektubunu da Melik'e verir.

Melik danışmend Ahmet Gazi, Yahya Bey'i dinledikten sonra mektubu okumaya başlar.

Nestor'un mektubu da oldukça serttir.

"...Bilesin ki biz, Rum ulularıyız. Sen ise, Melik Gazi'sin. Bunlara sen, sebep oldun. Bir de bize, Müslüman ol, dersin. Yanına kalır mı sanırsın? Şunu derim; aklını başına devşir, uyan. Sana öyle şeyler yapacağım ki cihanda söylenecek.

Topunuzu tutsak edip getireceğiz. Bu yetmez. İstanbul'a gideceğiz. İmparatorumuza cefa veren cadıları da helak edeceğiz. İslam dinini dünyadan sileceğiz, âlemi yeniden düzene ve huzura kavuşturacağız.

“Hazır ol yarın ne olacağını göreceksin.”

Melik, mektubu açıktan okur, sükunetini kaybetmez. Ama komutanların sinirleri gerilir, gözleri dışına fırlar gibi olur. Öfke ve kinle dolarlar.

Melik, mektubu bitirince komutanlarını şöyle bir süzer ve:

-Vaziyet gayet açık der.

Sözü uzatmak niyetinde değildir. Son talimatını verir:

-Tez hazırlıklar tamamlana.

Ferman Melik'indir. Emir derhal yerine getirilir. Her an savaşa hazır olan askerler, atlarını tımar eder, koşumlarını vurur. Kılıçlar, kalkanlar, ok ve yaylar, elden geçirilir. Zırhlar giyilir. Sancak ve tuğlar çıkarılır. Ordu harekate hazırdır.

Melik, ordusunu gözden geçirir. Askerlerden bin kişilik bir birliği Sıklık Boğazı'na gönderir:

-Sıklık Boğazı, sıkı tutula, oradan düşman sızmaya.

Buyruk, tedbir içindir... Bu, akıllıca tedbirdir. Hem de önemli bir karardır.

Tarihte bunun bir benzeri yaşanmıştır. Uhud savaşında Hz. Muhammed (S.A.V), bir tepeye okçuları yerleştirmişti. Savaşın kaderi onlara bağlıydı. Onların ihmali, Uhud savaşında istenmeyen olaylara yol açmıştı.

Bu nedenle Sıklık Boğazı'nı tutan serdengeçtiler, orayı sebatla beklemek zorundadır. Zira Nestor, Sıklık Boğazı'na şovalyelerini göndermiştir. Ordu, her an arkadan vurulabilir.

Melik, bu tedbiri almıştır. Artık hareket emrini verir. Gaziler, atlarına binerler Sürerler yokuşa doğru atları. Kısa sürede Bekiş çamlığını aşarlar. Ama birden duraklarlar.

Öncü birlikler bir pusuyla karşılaşır. Onlardan haber gelmedikçe ordu ilerlemez. Akıncılar Saksığan Bük denen mevkide pusuyu erken fark ederler. Kılıçlarını çekip şovalyelere saldırırlar. Siperlerden gelen okları, kalkanlarıyla savuşturular. Aralarında şiddetli ve kanlı çarpışmalar olur. Akıncılar usta manevralarla düşmana hamle yapıp çok sayıda şovalyeyi yere sererler:

Öncü birlikler, çok az kayıpla görevi tamamlamış, ordunun yolunu açmıştır.

Bunun üzerine Melik ordusu "Allahü Ekber" sedalarıyla dağları çınlatarak ilerler. Saksığan Bük'ü geçip, Karaçalılık'ı aşarlar. Kavacık ile Elmalı köyleri arasındaki düzlüğü şöyle bir gözden geçirirler Bakarlar ki yüz bin kişilik Nestor ordusu buraya yerleşmiş.

Nestor ordusu sayıca çok çok fazladır. Atlısı da Danişmendlilerden çoktur. Askerlerinin çoğunluğu tepeden tırnağa zırhlıdır. Lojistik destek kaygısı da yoktur. Kendi bölgesinde, hem de kendi kentinin çok yakınında savaşıacaktır. Bunlar, Nestor'un lehinedir.

Nestor ordusu bir çok vilayetten toplanmış büyük bir Bizans ordusudur. Her komutan, kendi askerlerinin başında bulunmaktadır. Nikonya'yı korumakla yükümlü olan bu ordunun başkomutanı da tekfur Nestor'dur. Görünüşte büyük bir ordu. Ama gerçekte birbirleriyle tam kaynaşmamış asker topluluğu.

Danişmendli ordusu, işte bu ordunun karşısında saf düzeni alır. Artık iki ordu karşı karşıyadır. Savaşı başlatacak bir kıvılcım beklenmektedir.

Savaşlarda bir usul vardır. Ona uymak gerektir. Savaşlar mübareze ile başlar. Ortaya iki savaşçı çıkar, kıyasıya vuruşurlar. Sonunda biri diğerini yere serer.

Karşısına ikinci bir hasım çıkar, derken savaş kızıışmaya başlar. İşte bu savaş da böyle başlayacaktır.

Önce Türklere Abdurrahman Bey çıkar meydana:

-Bir yiğit isterim, bana denk ola, der.

İri yapılı, yiğit bir Rum askeri çıkar ortaya. Göğsünde iri bir haç takılıdır. İstavroz çıkartarak, Mesih İsa'ya dua ederek sürer atını meydana.

Bütün gözler onlardadır. İki taraf da kendi yiğidi için dua eder, tezahürat yapar.

Abdurrahman bey hasmının çevresinde atıyla bir tur attıktan sonra "Ya Allah" deyip bir hamle yapar. Hasımı kılıç saldırısı beklerken o, bir mızrak darbesiyle hasmını attan düşürür. Nestor askerlerinin şaşkın bakışları arasında o heybetli Rum, yere serilir.

Savaş bu. Bir kere başlamıştır. Kural bu.

Nestor derhal ikinci şovalyesini gönderir. Zırhlara bürünmüş şövalye, zümrüt gibi simsiyah atıyla dikilir Abdurrahman Bey'in karşısına. Abdurrahman Bey, bir hamlede kellesini uçurur. Ardından üçüncüsü gelir meydana. Onun da gövdesini ikiye ayırır. Ama düşmanın arkası kesilmiyor. Peş peşe gelen Rum pehlivanlardan yirmisini kılıçtan geçirir.

Abdurrahman Bey'in her hamlesinde Türk ordusundan tek bir sesleri yükselir. Askerler coştukça coşarlar.

Nestor ordusunda sessizlik, ve şaşkınlık hakimdir. Askerleri şok olmuşlardır. Moralleri bozulmuştur. Nestor, bir çare arar. Ordusunu tekrar cesaretlendirmek ister. En yigit pehlivanı, usta savaşçı Gizan adlı Rum'a seslenir:

-Çık meydana, kurtar kutsal haçın onurunu.

Gizan, gördüğü manzara karşısında küplere binmekteydi. Kin, nefret ve öfke doluydu. Ah, ben olsam diyor, atının üzerinde adeta emir bekliyordu. Zırhı, çizmesi, kamçısı, atının eyeri,

üzengisi, kılıcının kabzası, kını haçla süslüydü. Kollarında, göğsünde, yüzünde haç dövmesi vardı. Koyu bir Hıristiyan'dı, koyu bir İslâm düşmanı idi.

Gizan, tüm kin ve nefretiyle atını sürer Abdurrahman Bey'in üstüne. Onu hiç gözüne kıstırmaz. Bir çırpıda halledeceğinden emindir. Kibrinden çevresine bile bakmaz. Bir mızrak darbesiyle Abdurrahman Bey'i atından düşürür. Atının gemini kasıp geri döner. Bir hamle daha yapmak ister. Buna fırsat vermemek için Süleyman Bey ortaya fırlar. Atını sürer Gizan üstüne. Ama Gizan, hiç aldırış etmez. Süleyman'ı da kılıç darbesiyle devirir. Nestor cephesinde sevinç ve coşku vardır. Moraller düzelmeye başlar. Korku ve panik kaybolur. Yüreklenirler.

Danışmendli ordusu, hiç beklemedikleri bir halle karşılaşmışlardır. En yiğit iki komutanlan gözleri önünde şehit olmuştur. Melik de bir şeyler yapmak zorundadır. Komutanlarının bir bir gidişine şahit olmak Melik için kabul edilebilir bir şey değildir. Başkomutanı Ahmet Serges Bey'e işaret eder;

Ahmet Serges Bey, hasmını yakından izlemiştir. Gücünü, manevra kabiliyetini, ustalıklarını iyi gözlemlemiştir. Hasımının karşısına çıkmadan kalkanını, gürzünü şöyle bir yoklar. Kılıcını sıyırır. Ya Allah, deyip girer meydana. Tekbir sedaları arasında Gizan'ın karşısına durur.

Gizan Ahmet Serges'i görünce birlikte savaştıkları günleri hatırlar. Onun Müslüman oluşuna bir türlü inanamaz. Atının gemini çeker ve Ahmet Serges Beye bağırır.

-Sen ha? Neden uydun bu cadılara? İsa dinini nasıl terk ettin? Şaşkınlığını böyle dile getirir. Bir türlü kabullenemez Ahmet Serges'teki değişimi.

Kadere bak; dün birlikte müslümanlara karşı savaşan iki arkadaşı, bu gün birbirleriyle savaşacaklar. Biri hala Hz. İsa'ya

Allah'ın oğlu demeye devam etmektedir. Diğeri, en son ve en mükemmel ilahi din olan İslâm'a girmiş, ona hizmet etmeyi en büyük şeref saymaktadır.

Gizan'ın soruları, Ahmet Serges'i gazaba getirmiştir.

-Lanet olsun haça, lanet olsun ona tapana, diyerek sert bir cevap verir. Bu cevap Gizan'ı çıldırtır. Ahmet Serges'e dolu dizgin saldırır. Bir mızrak atar, boşa giden

Ahmet Seges, atını çevirir, Gizan'ın üstüne sürer. Kılıcını öyle bir savurur ki Gizan'ın zırhını parçalayıp kellesini uçurur. Melik ordusunda tekbir sedaları yükselirken Rum ordusu, bir anda şaşkına döner.

Kellesi uçan Gizan'n atı, başı boş kalır, Rum ordusu içine dalar. Gizan'ın o heybetli gövdesi, Nestor'un önüne düşüverir. Nestor'un benzi sararır, gözleri dışarı fırlar, dizlerinin bağı çözülür.

Ahmet Serges meydana at kişnetirken Gizan'ın adamları kılıçlarını sıyırmaya başlar.

Gizan'ın dört yüz adamı vardı. Hepsi de atlıydı. Onun yenilmezliğine inanmaktaydılar. Başına geleni görünce hep birden Ahmet Serges'e saldırırlar. Çembere almaya çalışırlar.

Fakat Ahmet Serges Bey, buna fırsat vermez. Geleni kılıçtan geçirir. Beşi, onu can verince diğerleri panikler, kaçarlar meydana.

Savaşın başlangıcındaki düelloları seyreden Nestor'un morali iyice bozular. Yanında at üstünde bütün haşmetiyle mübarezeyi izleyen Kaytal'la durumu muzakere eder.

Kaytal, böyle birer birer savaşmakla bir sonuç alınamayacağına inanır. Topyekün saldırıdan söz eder.

-Hep birlikte saldıralım, der, atını mahmuzlar.

Bizans ordusu, başkomutan Nestor'un emrini bekler. O da artık beklemek niyetinde değildir. Ordusuna kesin emrini verir:

-Hücum...

Melik de ordusuna aynı emri verir.

Bir anda iki ordu birbirine kavuşur. Göğüs, göğüse, kıran kırana şiddetli çarpışmalar başlar. Kılıç sesleri, çığlıklar, havada uçuşan oklar, mızraklar, kalkanlarla karşılanan gürzler, güller... savaşın alışılmış korkunç yüzü.

Nestor'un elli bin kişilik ordusunda, ünü Anadolu'ya yayılmış Kaytal, Utark, Sehil, Firenk, Kineyou, İklidis gibi vali ve komutanlar vardır. Hepsi de Hıristiyan ordusunun zafer kazanacağından emindirler. Bu inançla var gücüyle savaşmaktadırlar.

Otuz bin kişilik Melik ordusunda da aynı inanç hakimdir. Her komutan, kendi alayını başarıyla sevk ve idare etmektedir. Zaman zaman haçlı ordusunu saflarını yarıp karargahlarına akınlar yapmaktadır. (Özellikle Artuk Bey ve Mihriban Hatun, düşman saflarını darma duman ederler.)

Yerlerde kan ve cesetler... Yaralıların feryatları, kılıç, mızrak yarasıyla yıkılan atların derinden gelen iniltileri.

Kandilkaya sırtlarına kadar uzanan bu geniş alanda çarpışmalar, akşam karanlığına kadar sürer. Savaş töresi gereği akşam olunca askerler kendi karargahlarına dönerler. Ertesi gün yeniden başlayacak savaşa daha zinde başlayabilmek için istirahate çekilirler.

Gece serindir. Ama dolunay, ortalığı aydınlatmaktadır.

İslâm ordusu, istirahate geçmeden önce müezzinler yatsı ezanını okumaya başlarlar. Ezan sesleri Kandilkaya sırtlarında yankılanır. Nestor'un karargahına kadar ulaşır. Onlar da yeni duydukları bu sesin ne olduğunu merak ederler. Pür dikkat dinlerler. Müslümanların ne yaptıklarını ay ışığında izlemeye koyulurlar. Ezandan sonra Danişmendli ordusu, cemaat halinde namaza dururlar. Arazide yapılan bu toplu ibadet, onları hayret

ve dehşete düşürür.

Ordunun etrafında yakılan ateşler, havai fişek gibi ortalığı aydınlatmaktadır. Askerlerin hep birden rükua ve secdeye gidişini şaşkınlıkla izlemektedirler. Komutanın emriyle talim yapan askerlerin haline benzetirler bunu.

Melik ordusu, namazdan sonra gerekli önlemleri alırlar ve istirahatata geçerler. Melik Ahmet Gazi de, kurmaylarıyla durum değerlendimesi yaparlar. Savaşın gelişmesine bakarlar ve daha da şiddetlenerek devam edeceği konusunda görüş birliğine varırlar. Ordunun tamamının savaşa sokulmayıp bir kısmının karargahta tutulmasının daha yararlı olacağı kanaatine varırlar.

Bu karar üzerine sabah şafak sökerken altı bin askeri karargahta bırakarak yirmi dört bin askerle Rum cephesine atlarını mahmuzlarlar.

Rum askerleri, apar topar kalkıp savunmaya geçerler. Ama savaşta baskın basanıdır. İlk hamleyi yapan Melik ordusu, üstün konumda savaşa başlar.

İki ordu arasındaki savaş, Kandilkaya sırtlarında, Melikgazi tepelerinde sürer, Güneşin yükselmesiyle savaş, iyice kızışır.

Kılıç şakırtıları, ok sesleri, gürz gürültüleri, at kişnemeleriyle tam bir meydan savaşına dönüşür. Yerlerde baş kesik cesetler, kopmuş kol ve bacaklar, ok ya da kılıç darbesiyle devrilmiş atlar, korkunç bir manzara arz eder. Savaşçılar atların, cesetlerin üzerinden atlatarak hasmına doğru sürerler. Her şeye rağmen savaş devam eder. Her iki taraftan binlerce insan can verir bu savaşta.

Savaşın en hararetli anında Artuk Bey, ünlü Rum komutanı Kineyon'la karşı karşıya gelir. Kineyon'un hamlesini kalkanla karşılar. Ani bir karşı hamleyle ve tek bir kılıç darbesiyle o heybetli Rum pehlivanını yere serer.

Nestor, Şeddat ve Kaytal, savaşı yüksek bir tepeden izlemektedirler. Gelişmeleri anbean değerlendirmektedirler.

O da ne? Melik'in ordusunda bir kadın, atıyla savaş alanına giriyor. Rum erkeklerine meydan okuyor. Ya Allah deyip kılıç sallıyor düşmanına.

Nestor, Şeddat bu manzarayı hayretle izlerken Şeddat, bu cesur, gözünü budaktan sakınmayan kızın kendi kızı Efromite olduğunu fark eder. Hayreti şaşkınlığa dönüşür. Kızının kendisine karşı savaşmasına bir anlam veremez. Müslüman olmasını da bir türlü kabullenemez.

Oysaki Efromite (Mihriban), kişisel çıkarları ya da aile onuru için savaşmıyor, Allah için savaşıyor, inanarak savaşıyor. Şeddat, işte bunu kabul edemiyor.

Nestor, çevresindeki Rum şövalyelerine seslenir:

-Her kim bu kızı yakalarsa ona çil çil altınlar vereceğim.

Bu ödül de şövalyeleri cesaretlendirmeye yetmez

Mihriban'ın kılıcının önünde durmak yürek ister. Nikonya yöresindekiler onun savaşçılığını, cesaret ve kahramanlığını iyi bilirler.

Ama buraya savaşmak için uzak yerlerden gelenler, ününe aldırış etmezler. Önce heybetli bir pehlivan, ünlü bir silahşör olan Gerede beyi İklidis, Efromite'ye karşı at sürer. Etrafında tur atar ve onunla çekişir:

-Sen ne yaptığını sanıyorsun? Rum memleketini cadılara peşkeş çektin. Harap olmasına sebep oldun. Yarın Rab İsa'ya ne diyeceksin? Papazlara ne yüzle bakacaksın?

Bu ve benzeri sözler, Efromite'ye geçmişini hatırlatmak ve savaştan vaz geçirmek içindir, Hatta babasının safına geçmesini sağlamak içindir.

Mihriban, bu sözlerden etkilenecek durumda değildir. O, artık Allah'ın birliğine ve Hz. Muhammed (S.A.V.)'in son peygamber

---

olduğuna inanmıştır. Sadece diliyle değil kalbiyle de inanmıştır. -Bre mel'un, sen de imana gel, diye haykırır ve atını mahmuzlar. Mihriban'ın haykırışı karşısında İklidis irkilir, yüreğinde bir ürperti hisseder. Bir ara kendini kaybeder.

İşte bu esnada. Mihriban, kılıcını çekip bir hamle yapar. İklidis'in gövdesini ikiye ayırır. İklidis'in cansız cesedi, ayaklar altında kalır. İslam ordusunda tekbir sedaları yükselir.

Savaş, bütün hızıyla devam etmektedir. Nestor ordusunda şaşkınlık ve panik havası oluşmuştur. Nestor, Mihriban'ın hallini şart görmektedir.

Kalabalık bir şövalye grubu Mihriban'a karşı saldırıya geçerler. Bu zor anında eşi Artuk Bey, imdadına yetişir. Etrafını çeviren Bizans askerleriyle kıyasıya savaşır. Atlarının bastığı her yer, haçlı askerlerinin cesetleriyle doludur. Buradan geçen Artuk ve Mihriban, düşman ordusunun merkezine dolu dizgin dalarlar. Ardından dağ gibi bir ordu yürür.

Karşılıklı saldırılar, salvolar, oklar, gürzler derken kıyamet sahnesi gibi bir savaş cereyan eder. Artuk ve Mihriban, her vuruşuyla birkaç kafirin canını cehenneme gönderir. Bu esnada Bizans bayrağına çok yaklaştımlardır. Niyetleri oraya dalmak ve Bizans bayrağını indirmektir

Ama bayrağı korumakla görevli bir Rum cengaveri vardır. Adı Utarit'tir. İyi ok atar, iyi kılıç kullanır, hep yiğit ata biner. Ününü herkes bilir

Utarit görevinin bilincindedir. Gelenlerin niyetlerini sezmiştir. Yayını gerer, Artuk'un önünü kesmek için bir ok atar. Artuk oku savuşturur.

Bunun üzerine Utarit atına atlar, Artuk'a yalın kılıncı saldırır. Artuk, bunu da karşılar. Atının gemini kasıp bir karşı hamle ile Utarit'in kellesini uçurur.

Bu durum, Nestor ve komutanlarını kahreder. Şeddat da

şaşkındır. Rum pehlivanları, Bizans şövalyeleri bir şeyi başaramadılar diye öfkeden patlar. Ani bir kararla sürer atını Artuk'un üstüne. Damadını öldürüp kızını kurtarmayı düşler. Tam hamle yapmak üzere iken Şeddat, kementle yakalanmış; atından düşüvermiştir.

Bütün bunlar bir anda olmuştur Şeddat, neye uğradığını anlayamamıştır.

Şeddat, kendine gelince etrafına şöyle bir bakar; gazilerle kuşatıldığını fark eder.

Gaziler, Şeddat'ı tutsak almışlardır. Onu kısıkrak bağlamışlardır. Sürüye sürüye Melik Gazi'nin karargahına getirirler. Onu bir çadıra hapsederler. Kapısına nöbetçiler, çevresine bekçiler yerleştirirler. Şeddat, önemli bir esirdir. Onun sıkı korunması gerektir. Onlar bunu yaparlar

Olup biteni uzaktan seyreden Nestor ve Kaytal, öfkeden köpürmekte, sağa sola emirler yağdırmaktadır. Umutları her nefeste azalmakta, tükenmeye yüz tutmaktadır. Moraller iyice bozuktur. Gözlerinin önünde en yiğit şövalyeleri, en cesur kumandanları can vermiştir. Cesetlerini bile kurtaramamışlardır. Utarit, Gizan, Kineyon, İklidis gibi kumandanlar ve valiler, gaziler karşısında kendilerini bile savunamamışlar, parçalanıp gitmişlerdir.

Şehrini kurtarmak uğrunda savaştıkları eski Amasya tekfurunu Şeddat'ı bile koruyamamışlardır. İslâm ordusuna esir düşüşünü uzaktan seyretmişlerdir.

Bütün bunlar, Nestor ve Kaytal'ı kahretmektedir. Bir şeyler yapmak lazımdır. Nestor, çaresizdir. Kaytal ise hırslıdır. Kızını alıkoyduğuna inandığı Melik Ahmet Gazi'ye karşı derin bir nefret ve kin duymaktadır.

Kaytal'ın gözünü kin ve intikam bürümüştür. İslâm ordusunun üzerine çılgınca atını sürer. Sövüp sayarak yalın kılıç ordunun

içine dalar. Bir çok Türk'ün şehit olmasına neden olur.

Melik Ahmet Gazi, onu diri teslim almak niyetindedir. Ne de olsa kayınpederidir. Eşi Gülnüş Banu'nun babasıdır Onu öldürmek istemez. Ama ok yaydan fırlamıştır. Kaytal, dolu dizgin gelmektedir.

Melik Ahmet Gazi, karşı koymak zorundadır. Akrabalık hatırı sayılacak zaman değildir. Savaşta salim mantık işlemez. Sadece savaşın acımasız kuralları geçerlidir. Melik, işte bu noktadadır. Atını mahmuzlar Kaytal'a doğru. Onu durdumak ister. Ama nafiye. Etrafında birkaç tur atar, onu teslim olmaya çağırır. Ama faydasız. Sonunda bir kılıç darbesiyle başını uçurur.

Kaytal'ın öldürülmesi Ankara ordusunun bozulmasına sebep olur. Kaytal'ın askerleri kaçışmaya başlarlar. Melik'in askerleri, peşlerine düşerler, yakaladıklarının canlarını cehenneme gönderirler.

Savaş meydanında sadece Nestor ve askerleri kalmıştır. Destek kuvvetleri, bir bir yok olmuştur.

Kaytal'ın ölümü ve ordusunun dağılmasıyla Ankara sancağı, Kaytal'ın eşyaları ve tüm karargahı ele geçer.

Savaş devam ederken Türk askerleri, sancağı ve eşyaları alıp Melik'in karargahına getirirler. Melik, ferman buyurur. Eşyalar katırlara yüklenip Amasya'ya gönderilir.

Kervan Amasya'ya ulaştığında halk coşkuyla karşılar. Yükler yıkılır. Eşyalar, malzemeler çekilir. Gülnüş Banu da bu hali konağın penceresinden izlemektedir.

Gülnüş Banu, yüklerin üzerinde özenle taşınan bir kılıcı görür. Kını elmas kakmalı, kabzası som altından yapılmış, değerli taşlarla süslü kılıcı tanır. Çevresindekilere:

-Bu, babamın kılıcı, der.

Anlamıştır, onun öldüğünü. Gayr-i ihtiyari gözlerinden iki damla yaş akar:

-İslâm olmasını isterdim. Ama kısmet değilmiş, der. Odasına çekilir.

NESTOR KAÇIYOR

Nestor kendisine yardıma gelen ünlü Rum savaşçılarının başına gelenleri görmüştür. Utarit, Gizan, Kineyon, İklidis'in nasıl can verdiğini görmüştür. En büyük ve en sadık işbirlikçisi Ankara Tekfuru Kaytal'ın başına geleni görmüştür, korkmuştur. Ödü kopmuştur. Sıranın kendisine geldiğini iyice bilmektedir.

Melik'e kafa tutan Amasya'yı tekrar Şaddat'a teslim etmeyi düşleyen, Anadolu'dan Türkleri kovmayı hayal eden Nestor, bir anda her şeyi unuttur, can derdine düşer. Çevresindeki koruma halkasını artırır. Ama yine de kendinden emin değildir.

Nestor, mertliğin onda dokuzu kaçmaktır, deyip atının yönünü Nikonya'ya çevirir, çalar kamçıyı. Çevresinde kalabalık bir koruma ile şehre doğru dolu dizgin giderler.

Türk ordusu da Melikgazi sırtlarından sürerler atlarını kafirlerin peşi sıra. Yetişebildiklerine çalarlar kılıcı, savururlar mızrağı.

Nestor ve muhafız alayı, kaleye yetişirler. Artık Nestor, kurtulmuştur. Canını kurtarmıştır. Onun için gerisi mühim değildir.

Türk ordusu, Kandilkaya ve Melikgazi sırtlarında yüzlerce şehit yemiştir, Ama çok sayıda Rum'u da esir almıştır. Esir sayısını otuz bin olduğu söylenir. Kesin sayı belli değildir.

Nestor'un karargahından ele geçirilen mal ve hazineye el konmuştur. Hepsi ganimet olarak gazilere dağıtılmıştır. Nikonya'nın bir kaç ok atımı ötesinde yapılan bu savaş kazanılmıştır. Bu kesin ama Nikonya henüz aşılamamıştır.

Melik Ahmet Gazi, Nikonya'ya adım adım yaklaşmaktadır. Kandilkaya sırtlarından, Melikgazi tepelerinden hedef görülmektedir, Hem de rasathaneden izlenir gibi izlenmektedir.

Buralarda Nestor ordusuna karşı, ittifak kuvvetlerine karşı destan yazılmıştır. Karşısında büyük bir kuvvet kalmamıştır. Hedef küçülmüştür.

Çorum'un eski yerleşim yeri olarak bilinen Tavinyum bölgesi ele geçirilmiştir. Gerdek kayadan Elmalı Köyü düzlüğüne, oradan Karaçalılık'a kadar olan geniş bir saha, Danişmendli ordusunun kontrolüne girmiştir.

Melik Ahmet Gazi, Nikonya kapılarında kazandığı zafer üzerine karargahına döner. Rabbine şükür için namaza durur. Secdeye kapanır. Kendine yaraşanı yapar. Gurura kapılıp Bizans kumandanları gibi içkili, kadınlı çılgın eğlencelerle zafer kutlamaz.

Namazı bitirdiğinde can düşmanı Şeddat'ı zincire vurulmuş halde görür. Ellerini semaya kaldırıp Allah'a şükreder:

-Ya Rabbi, sen nelere kadirsin!.. Bu günleri de gösterdin. Binlerce hamd olsun...

Melik, bir zafer kazanmıştır. Gücünün zirvesindedir. Ama her şey, bitmiş değildir. Nikonya, henüz fethedilmemiştir. Şeddat ise, ayrı bir beladır. Onun tutsak olması da bir sorundur. Öldürmek, en son çaredir. Bir yol bulmak lazımdır

Melik, emreder; Şeddat, huzura getirilir. Zincirlere vurulmuş, hakir ve zelil bir vaziyettedir.

Melik, Şeddat'ı görünce Amasya'daki direnişini hatırlar. Zindan kaçışını düşünür. Bin bir tuzak peşinde koştuğu günler gözünün önüne gelir. Nestor'la birlikte savaşırken yaptığı çılgınlıkları hatırlar. Ve bir de ona bakar; o şimdi elinde tutsak.

-O gün neyse kaçtın. Bu gün elimdesin. Söyle bana; canını nasıl kurtaracaksın?

Şeddat'in bu soruya verecek cevabı yoktur. Perişan vaziyettedir. Ama yine de küstahtır.

-De bana; şimdi sana ne yapayım?

Melik'in her sözü dokunur ona.

-Uzatma da öldür. Kurtul benden, diyerek çıkışır.

Melik sükunetini bozmaz, ona bir fırsat daha verir:

-Bize ölümler lazım değildir. Eğer imana gelirsen seni öldürmem. Şeddat, şöyle bir silkinir, zincirler şakırdar. Hırçın ve öfkeli bir eda ile yüksek sesle konuşmaya başlar:

-Malımı mülkümü, tacımı tahtımı, hatta kızımı elimden aldın. Yetmez mi? Bir de dinimden dönmemi istersin... Aklım başımda. Henüz ölmedim, hayattayım. Ben, haça tapmaktan vazgeçmem. Gönlüm kiliseme bağlı, Rab İsa'ya bağlı. İstersen öldür. Ruhum, Allah'ın oğlu İsa'ya gider.

Melik, onu sabırla dinler. Sözü kesmez. İnadını yakından görür. Şeddat, Ölüm fermanını beklerken Melik

-Götürün, bu mel'unu. Zincirlerini artırın, der. Muhafızlar götürürken tenbih etmeyi de ihmal etmez.

-Gözünüzü üstünden ayırmayın...

Muhafızlar Şeddat'ı ite kaka götürürler. Şeddat, ölümden kurtulduğu için mutludur. Hatta bir daha kaçabileceğinden umutludur.

Melik, İslâm'ın hoşgörüsüyle düşmanına bir fırsat daha vermiştir.

Bu hoşgörünün altında, Şeddat'ın kızı Mihriban'ın hatırı da vardır. Melik, Mihriban'ın onayını almadan onun idamına karar vermek istemez.

Nestor, Nikonya'ya kaçmış, saraya sığınmıştır. Avcıdan kaçan tavşan gibi yüreği küt küt atmaktadır. Atından inince sarayın merdivenine yığılmıştır. Hayal görmekte ve sayıklamaktadır:

-Kapıları sıkı kapatın. Türkler geliyor.

Gelen yoktur ama emir emirdir. Kapılar kapanır.

Arkası sürgülenip dayaklanır.

Nestor'un perişan halini izleyen eşi onu teselli eder.

-Korkma, sevgilim. Gelen yok, korkma.

Biraz kendine gelince prensesin sözlerini anlamaya başlar:

-Gelen yok mu? Gerçek mi? diye sorar.

Etrafındakiler:

-Kapıları sıkıca kapattık. Gelseler de giremezler, deyince iyice ferahlar.

Hızla kalkar, kalenin surlarına koşar. Burca çıkıp etrafı kolaçan eder.

Bugün Albayrak ilkokulunun bulunduğu yerde Nestor'un büyük bir sarayı vardı. Şehir, sarayı da içine alacak şekilde büyük bir kalenin içindedir. Kale suru, sarayın doğusundan başlayarak, Alaybey Sokağı'ndan Tanyerine, oradan Taşhan'a doğru devam eder. Taşhan'dan bugünkü kaleye ve oradan da Kulaksız Cami istikametiyle hükümet binasına ulaşır. Nikonya'nın yerleşim yerleri de buralardı.

Nestor, kalenin burçlarındadır. Kumandanları ve başyardımcısı Kirakos da yanındadır. Burçlardan Melik Ahmet Gazi'nin ordusunun hareketini izlerler. Bakarlar ki Türk ordusu Melikgazi tepesine karargah kurmuş, şehre doğru konuşlanmıştı. Hedef bellidir. Türk ordusunun bu kararlı durumu, Rumlarda paniğe neden olur. Sur dışındakiler bağı bahçeyi bırakıp kaleye doğru kaçmaya başlarlar. Hatta Sıklık Boğazı'nı korumakla görevli şövalyeler bile kaleye sığınmaya çalışmaktadırlar.

Nestor, durumun korkunç boyutunu fark eder. Tedbir almaya çalışır. Meydan savaşlarından dersini alan Nestor, savunmayı yeğler. Kalesini korumaya karar verir.

Sarayın etrafına hendek kazdırır. Bağları suladıkları akarsularla hendekleri doldurur. Sarayın her köşesine mancılıklar kurdurur. Her mancılığın yanına kağnılarla, arabalarla taşlar, kayalar taşır. Sarayın ve suyun üstüne okçular yerleştirir.

Günün şartlarına göre alınması gereken her önlemi alır.

Kalede bu tedbirler alınırken Melik Ahmet Gazi de boş durmaz. Önce Kandilkaya sırtlarındaki, sonra Melikgazi tepelerindeki şehitleri dua ve niyazlarla toprağa verir.

Kolay değil, yıllarca birlikte savaştıkları Abdurahman Bey'i, Süleyman Bey'i kaybetmiştir. Sayı az da olsa hiçbir kumandan, can kaybı vermeyi kabullenemez. Ama savaş bu her şey olabilir. Melik, savaşın galibi olduğu için sevinçlidir. Ama bunları düşündükçe de kederlenir.

Bu düşüncelerle otağın önünde bağdaş kurup oturur. Elindeki kamasiyla toprağı eşmektedir. Ortalık gün gibi aydınlıktır Gece mehtabında Nikonya'yı izlerken gözleri dalar.

Şeddat'ı hatırlar. Onunla olan mücadelesini hafızasından geçirir. Artuk'la tanıştığı günleri, Mihriban'la evlendirdiği günleri düşünür.

Annesini, babasını, Malatya'daki akrabalarını hatırlar. Kendisini evlendirmek için verdikleri uğraşı düşünür Oradan Gülnuş Banu ile evlenme macerası gözünün önüne gelir.

Düşünür; acep Gülnuş Banum, Mavişim şimdi ne yapar? Karnındaki çocuk nicedir? Şehzadem ne zaman doğacak? Tahtımın varisi ne zaman dünyaya gelecek?

Kafası karma karışıktır. Düşünceleri tek merkezde değildir. Birden bire esen rüzgarın tesiriyle ağaçların hışırtısını duyar. Tepeden şöyle sağa bakar, Ilıca Bağları'nı; sola bakar, İçeri Dere Bağları'nı görür. Malatya'daki bağbahçeleri hatırlar. Bugünler, bağ bozumu zamanıdır. Annesinin üzüm kesişini, pekmez kaynatışını, pestil ve köme yapışını hatırlar. Malatya kayısılarını, elma ve armutlarını hatırlar. Fırat'ı, Bey Dağları'nı görür gibi olur.

Melik, iyiden iyiye dalmıştır, efkarlanmıştır. Yanık sesiyle bir uzun hava çekmek ister. Ama gün, o gün değildir, vazgeçer.

TÜRK ORDUSU GELİYOR!

Nestor, surların içinde aklına gelen her türlü tedbiri alırken Melik Ahmet Gazi de hazırlıklarını tamamlamaya çalışır. Saldırı planını bir daha gözden geçirmek için komutanlarını çağırır. Her şey tek tek irdelenir. Plana birlikte son şekli verilir. Yaklaşık otuz bin Rum esiri var ellerinde. Onları etkisiz halde tutabilmek için epeyce askere ihtiyaç vardır. Melik, hem bu esirleri, hem de Şeddat'ı gözetim altında tutmak ve geri hizmetleri yürütebilmek için ordunun yarısını karargahta bırakır.

Melik, komutanlarıyla birlikte Melikgazi sırtlarından kaleye doğru ilerler. Ardından heybetli bir ordu hareket eder.

Melik, atının gemini kasar, geri döner ve askerlerini son defa uyarır:

-Bağa bahçeye sakın ha girilmeye.

Bu önemli bir uyarıdır. O günler, meyvelerin olgunlaştığı, üzümlerin toplanma zamanının geldiği bağ bozumu günleridir. Halkın malına zarar vermek olur, düşüncesiyle askerlerine böyle bir tembihte bulunur.

Askerler, Melik'e itaatkardır. Onun emir ve fermanlarının dışına çıkmaz.

Danışmendli ordusu, kaleye adım adım yaklaşmaktadır. Melik, araziye şöyle gözden geçirir, bakar ki halk bağı bahçeyi terk edip kaleye sığınmış. Bu savunmanın etkin olacağını işaretidir, diye düşünür.

Melik, kaleyi ele geçilmekte kararlıdır. Bunun için Nikonya'yı kuşatma planını uygulamaya başlar.

İlk tedbir olarak Ankara İskilip ve Osmancık yollarından gelebilecek destek birliklerine engel olabilmek ve erzak taşıyan kervanlara el koymak için bu yollara müfreze birlikler yerleştirilir. Sur kapılarının tamamının kontrolünü ele geçirir. Melik ve kurmayları da Nestor'un sarayının karşısına konuşlanır. Askerlerin ağırlığı da buradadır.

Melik ve komutanları, Nikonya'ya ilk defa bu kadar yakın mevkiyelerdir. Kaleyi ve surları yakından incelemeye başlarlar. Bakarlar ki burçlara ve surlara okçular yerleştirilmiş, onlara karşı ön safa okçuları yerleştirirler. Melik ve kurmayları da, mancılığın menzili dışında emir ve komutayı yürütmeye karar verirler.

Türk ordusu konuşlanırken surlardan ok yağmaktadır. Mancınıklardan dolu yağar gibi taş ve kaya fırlatılmaktadır. Melik'in ordusu, bunlara ancak okla karşılık verebilmektedir. Belli ki savunma güçlü ve çetindir. Dıştan yapılacak saldırılarla kaleye girmek imkansız gibidir.

Buna rağmen kaleye karşı saldırılar sürer. Gaziler, okyağmuruna karşı tahta siperlerin altına girerek ilerleyişlerini sürdürürler. Aşağıdan yukarıya attıkları oklarla çok kafir öldürürler. Ok attıkça şövalyeleri surlarda tek tek avlarlar. Ama kaleden atılan oklarla, mancınıklardan savrulan taşlarla çok sayıda Türk askeri de şehit düşer.

Surun dibine yaklaşabilen askerler, kaleye tırmanmak isterler. Ama üzerlerine dökülen kaynar sularla haşlanmaktan kurtulamazlar.

İlk günkü hareket, kuşatma planının ilk uygulamasıdır. Bu hal akşama kadar sürer. Karanlık basınca kale karşısındaki askerlerine emir verir:

-Karargaha dönün.

Buradaki askerleri, karargaha dönerler. Yatsıya yakın akşam

---

namazını kılarlar. Yatsı ezanını beklerken melik, emir verir Yoklama yapılır. Sekizyüz askerin şehit olduğu anlaşılır.

Melik, şehitlerden bulabildiklerini Melikgazi tepesine taşımalarını ister. Bunun üzerine çok sayıda şehit taşınır. Cenaze namazları topluca kılınır. Açılan mezarlara kanlı elbiseleriyle defnedilir. Ardından yatsı namazı kılınır. Artık istirahat vaktidir. Yarın yapılacak çok iş vardır.

Nestor, gün boyunca başarılı bir savunma yapmıştır. Akşam olunca savaş bitti sanmıştır. Ya da zaferi kesin gözyle görmektedir Bunu kutlamaya karar verir. Baş yardımcısı Kirako's'a emreder:

-Sofralar donatılsın. Mezeler hazırlansın. Mahzenden şarap çıkartılsın. Kızlar dans etsin. Sarayda şenlik olacak. Komutanlar gelsin. Kutlayalım bugünü.

Kirako's'un çok hoşuna gider bunlar. O da Nestor gibi içki ve kadına düşkündür. Tekfurun emirlerini zevkle yerine getirir.

Sarayda bu gece âlem vardır. Gece geç vakitlere kadar yerler, içerler kendilerinden geçerler

Sabahleyin savaşın yeniden başlayacağını unutmayan bazı komutanlar, az içmişlerdir. Onlar, güvenlik tedbirlerini almayı ihmal etmezler. Nöbetçileri kontrol ederler. Surlardaki eksilen malzemeleri tamamlarlar.

Şafak sökerken nöbetçiler, alarm boruları çalmaya başlarlar. Komutanlar burçlara çıkar, Melikgazi tepelerine bakarlar ki orada bir hareketlik vardır Gözlerini ovalayarak, içkinin etkisinden sıyrılmaya çabalayarak Nestor'un kurmayları da gelip bakarlar. Hepsinin kanaati aynıdır. Tepelerde hareket hazırlığı vardır ve bu defa Melik Gazi'nin ordusu dünkünden daha kalabalıktır.

Gözetleme sürerken tekbir sesleri de duyulmaya başlar. Melik'in ordusu artık harekete geçmiştir.

Durumu, Nestor'a haber vermek lazım. Ama bu, o kadar kolay değil. Önce saray muhafızlarına laf anlatmak gerekir. Bu bir şekilde hallolur. Ama Nestor'u derin uykusundan uyandırmak zordur. Hele sarhoşluktan ayıktırmak daha çok zordur.

Neyse ki dışarıdaki gürültüleri duyan eşi uyanır. Sarayın penceresinden bakar. Melik ordusunun şehre doğru harekete geçtiğini görür. Nestor'a bağırır:

-Kalk, sarhoş, kalk. Melik Gazi geliyor.

Nestor uykusuna ve keyfine düşkündür. Lakin haber, ciddidir, tehlikelidir. Duyunca yataktan ok gibi fırlar. Eşine teyid için sorar:

-Melik Gazi mi?

-Evet, cevabını alınca çizmelerini bile giymeden kale burcuna koşar.

Melik Ahmet Gazi, ordusuna emir vermiştir, on bin kişi atlarına binmiştir. Melikgazi sırtlarında toz dumana karışmıştır. Danişmendli ordusu şehir surlarına doğru haşmetle ilerlemektedir.

Nestor'un askerleri de surlardaki, burçlardaki yerlerini almışlardır. Türk ordusunu kaleye yaklaştırmamaya kararlıdırlar.

İlk defa o gün top ve tüfek kullandılar. Top atışları Nikonya ovasında yankılandı. Melik ordusunda moral çöküntüsüne yol açma endişesi belirdi. Ama komutanların ateşe karşı harekati orduyu toparladı.

Melik ordusu, bir çok hamle yaptı ise de bir türlü kaleye yaklaşamadı. Askerler, kaleden ırak bir yerde, ok menziline dışında saf tutup dizildiler.

Melik, bu şartlar karşısında kumaylarıyla bir durum değerlendirmesi yapmak zorunda kalır. Ayak divanında komutanlar, ellerindeki esirleri siper yaparak ilerlemeyi teklif

ederler. Melik Ahmet Gazi, bu teklifi insancıl bulmaz.

-Bu, töremizde yoktur. Esirler bize karşı gelmedikçe ya da ihanet etmedikçe canları güvencemiz altındadır, der.

Aslında otuz bin esir, Melik ordusu için bir yükür. Onların yeme içmeleri bir derttir. Korunmaları başlı başına bir sorundur.

Bunu bilen Melik:

-Ben derim ki bunca esir, başımıza beladır. Bir çare bulmak lazımdır, deyince komutanlardan her biri değişik öneriler getirirler. Melik ise onlara son bir fırsat vermek ister. Emreder; otuz bin esir, İslâm ordusunun önüne saf saf dizilirler. Melik onlara ilginç bir teklifte bulunur:

-Müslüman olun, sizi serbest bırakayım. Yoksa hepinizin katli caiz olur. Esirlerden değişik sesler yükselir:

-Öldür de kurtulalım

-Hiç bir şey yapamazsın.

-Biz, dinden dönmeyiz.

-Muhammed'e inanmayız.

-İsa'ya ihanet etmeyiz.

-Haçımızı terk etmeyiz.

Bu sözlerin arasındaki küfürleri, hareketleri de unutmamak gerekir.

Melik, vaziyeti görmüştür. Bunların imana gelmeyeceği anlamıştır. Bunun üzerine emreder, esirlerden yüz kadar azılısı seçilir, kaleye doğru götürülür. Oracıkta tümü halledilir.

Nestor ve askerleri, olup biteni surlardan seyrederek. Rum esirlerin böyle gruplar halinde can vermeleri onları korkutur. Kalan esirlerin kurtulması için çabalarlar. Burçlarda avaz avaz bağırlar:

-Müslüman olduk, deyiverin. Ölmekten diri kalmak yeğdir.

Nestor'un kendilerini kurtaramayacağından emin olan esirler

bu sese kulak verirler. Ölümden kurtulabilmek için tek tek müslüman olmaya başlarlar.

Savaş alanı, bir anda tören alanına döner. Rum esirlerden müslüman olanlar üç adım ileri çıkıp şahadet getirirler. Tören uzasa da yirmi bin Rum esir şahadet getirip müslüman olmuştur. Esirlerin şahadet getirmeleri Nestor'u derinden yaralamıştır. Allah'ın birliğine, Hz. Muhammed (S.A.V)'in Peygamberliğine inandıklarını yüksek sesle ilan etmelerine dayanamamıştır. Seslerini duymamak için top atışlarıyla şahadet nidalarını bastırmaya çalışmıştır.

Yirmi bin esirin müslüman oluşu, İslâm ordusunda sevinç ve heyecana vesile olur. Ordunun gücüne güç katar.

Rum ordusunda ise panik ve endişeye sebep olur. Şehirde onların akrabalarının da müslüman olmasından korkarlar.

Nestor'un askerleri onların müslüman olmalarını değil, müslüman görünmelerini istemiştir. Bu hal, hiç de hoşlarına gitmemiştir.

Tören bitmiştir ama yaklaşık on bin kadar esir müslüman olmamıştır, olmak niyetinde de değildir.

Melik onlara şöyle bir bakar; bunların kimi rahip, kimi keşiş, kimi de ihtiyardır. Biraz da eli silah tutabilecek asker vardır. Ferman buyurur:

-Bunlara şimdilik dokunulmaya.

Yirmi bin Rum esirin müslüman oluşu, mutlu bir olaydır, hayırlı bir çözümdür. Kalan esirler, artık dert değildir.

Ama bir esir vardır ki karargahta özel korunmaktadır, özenle bakılmaktadır. Başlı başına bir sorundur. Amasya'nın sabık ve sakıt tekfunı Şeddat, böyle kolay halledilir cinsten değildir. O, Melik'in çok değer verdiği komutanlardan Artuk Bey'in kayınpederi ve Mihriban Hatun'un babasıdır.

Melik akşam olunca ordusuyla birlikte karargaha döner. Otuz

bin esirden daha büyük bir dert olan Şeddat'ı düşünür. Bu sorunu da çözmek ister. Bunda kararlıdır.

Emreder muhafızlarına; Şeddat'ı huzuruna getirtir. Şeddat akıllıdır, dik başlıdır. Yine eskisi gibi hükeladır. Esir gibi değil de zaptiyelerin elinden sıyrılmaya çalışan bir eşkiya gibi davranır. Melik, onun bu davranışlarına aldırış etmez. Daha önce defalarca denediği bir konuda ona yine bir teklifte bulunur. Ona, müslüman ol, der. Müslüman olursa Amasya'ya tekrar vali olabileceğini söyler.

Şeddat bu teklifleri ciddiye almaz. İnadını sürdürür. Edepsizliğine devam eder. Melik'e hakaret etmeye, sövüp saymaya başlar. Küstahlaştıkça küstahlaşır.

Aslında canı, Melik'in iki dudağı arasındadır. Öldürün şu kefereyi, dese oracıkta işini bitiriverirler. Bunu o, çok iyi bilir. Ne de olsa eski bir validir, eski bir komutandır.

Melik, bu kabadayılığa dayanamaz. Bir ara öfkesine kapılacak olur. Artuk bey ve Mihriban Hatun, gözünün önüne gelir, vaz geçer:

-Çıkarın şu kefereyi, gözüm görmeye, deyince askerler ite kaka götürürler Otağdan çıkarken:

-Sakin ha öldürülmeye, diyerek askerleri uyarır.

Melik bu denemeden de sonuç alamamıştır. Şeddat, inkarında ısrarlıdır. O otağından uzaklaşırken Melik, başını ellerinin arasına alır. Uzun uzun düşünür. Sonra, durumu bir de kızı Mihriban'a anlatmaya karar verir. Belki bir çözüm bulunur diye umutlanır. Artuk Bey ve Mihriban Hatun'u otağa çağırır. Ama onlar ne için çağrıldıklarını bilmezler. Merakla otağa gelirler: Selam verip Melik'in açıklamasını beklemeye başlarlar. Söz biraz gecikince Mihriban:

-Melikim, bizi ferman buyurmuşsunuz, der.

Ahmet Gazi, başını kaldırır, Artuk ve Mihriban'a dalgın gözlerle

bakar ve oturmaları için yer gösterir. Hal ve hatırlarını sorar, iltifatlar sözler söyler.

-Demem odur ki; sizlere güvenim tamdır. Siz, kendi isteğinizle Müslüman olmuşsunuzdur. Bizans ordusuna karşı, hatta babanızın ordusuna karşı savaşmışsınızdır. Size hiçbir diyeceğim yoktur. Sözüm Şeddat içindir. Ne de olsa babanızdır. Çağırırım; gel müsluman ol derim, çirkin sözler söyler. Müslüman ol da seni Amasya'ya padişah yapam, derim, sövüp saymaya başlar. Diyeceğim şu ki; o sizin atanızdır. Dur bakalım, ben ne yapam? Melik'in sözleri Artuk ve Mihriban'ı düşündürmüştür. Şeddat'ın savunulacak bir yanı yoktur. Kalbi mühürlenmiştir. imana gelecek gibi değildir. Onlar bunu bilir, bunu söylerler.

Melik'in niyeti başkadır. Şeddat belasını kansız veya kavgasız halletmek ister.

-Siz, benim din kardeşimsiniz. Herkesten yakınsınız. Sizi incitmek istemem. Sizin fikriniz, benim için önemlidir. Diyeceğim odur ki; atanız Şeddat, müşkül bir meseledir. Savaşa gitsek onu burada korumak zordur. Bıraksak hırlı durmaz. Geride fitne kaynatır. Öldürsek hatırınız kırılır...

Melik Ahmet Gazi, Şeddat konusunda dertlidir, sıkıntılıdır. Artuk ve Mihriban, onun sıkıntı ve endişesini anlamıştır. Göz göze gelip bir ara bakışırlar. Herkes aynı fikirdedir. Artuk değil de Mihribanin babasına etkisi olabilir. Bu nedenle Artuk:

-Bizde onun müslüman olmasını isteriz ama,deyip Mihriban'ın gözüne bakar. O da görevin kendisinde olduğunun farkındadır. Konuşur tüm içtenliğiyle.

-Ey asrın padişahı! Ey büyük Danişmend Ahmet Gazi! Anam, babam, ecdadım din yoluna, Muhammed aşkına feda olsun. Şeddat, ne de olsa babamdır. İzin ver, bu gece varıp nasihat edeyim. Melik, aradığı cevabı bulmuştur.

-Münasip olur, der.

Mihriban, niyetini açıklamıştır, açıklamaya da devam eder:
-Gideyim, onu hak dine çağırayım. Kabul ederse ne âlâ.
Reddederse, Melikim, ne dilersen yap.

Niyet açık, çözüm bellidir. Ortada ihtilaf yoktur.

Melik, üzerindeki yükü atmış, kuş gibi hafiflemiştir. Bundan sonrası Mihriban'a bağlıdır. Babasıyla görüşmesine bağlıdır. Şeddat'ın tavrına bağlıdır.

Mihriban'ın işi zordur. Bir yandan Melik'in ricası, bir yandan babası Şeddat'ın inadı. Mihriban, öz babasına nasihat etmek zorunda kalmıştır. Kendisini evlat saymayan insanı ikna etmekle karşı karşıyadır. Buna da mecburdur. Zira babasının hayatı bu görüşmeye bağlıdır.

Konuyu önce eşi Artuk Beyle istişare eder. Nasıl hareket etmek gerektiğini birlikte ele alırlar. Mihriban'ın babasıyla bire bir görüşmenin daha uygun olacağına karar verirler.

Mihriban, artık sonuca varmak ister. Derhal babasının esir tutulduğu çadırın yolunu tutar. Çadırın çevresindeki muhafızlara durumu anlatır. Baş muhafızlar içeri girip:

- Ziyaretçin var, derler.

Şeddat, endişelidir. Korku ve dehşet içindedir.

-Cellat mı? diye sorar.

Baş muhafız hayır deyince derin bir nefes alır, ferahlar. Kendini kim ziyaret eder, diye düşünmeye başlar. Çevre illerdeki Bizans valilerini zihninden geçirir. Olamaz, imkansız, deyip başka isimler arar. Muhafıza bunları bir bir söyler. Ama, baş muhafız:

-Hiç biri değil. Kızın, öz kızın ziyaretine geldi, der.

Şeddat'ın tepkisi sert ve kesindir.

-Olamaz. O, İsa'yı terk etti, Muhammed'e gitti. O, bana gelmez.

Çadırın kapısında bekleyerek konuşmaları dinleyen Mihriban, daha fazla dayanamayıp içeri girer.

-Gelmez olur muyum, babacığım? Hem de koşarak geldim, der.

Zincirlere vurulmuş Şeddat, öfke ve nefretle:

-Gelme, istemiyorum, der. Ben, seni evlatlıktan reddettim.

Mihriban:

-Reddetsen de ben, senin kızınım, diyerek elini öpmek ister
Şeddat elini geri çekerek:

-Sen müslüman oldun. Sen, Muhammedi oldun. Defol git, diye azarlar.

Mihriban'ın:

-Ben, gerçeği buldum. Müslüman oldum. Sen de ol kurtul, sözü
Şeddat'ı çileden çıkarır.

-Beni, iyi tanı, der. Ben, imparator Aleksiyos'un amca oğlu
Amasya tekfuru Jatatos Komanos... Ben, anlı şanlı Şeddat...
imparator, beni kurtarır.

Mihriban, imparatorun şarap ve kadınla meşgul olduğunu, bu
nedenle kimsenin yardımına koşacak durumda olmadığını
bilmektedir. Babasına bunları birbir anlatır. Ama fayda etmez.

-Onlardan sana fayda yok. Gel, müslüman ol da kurtul, diye
yalvarır.

Şeddat hiç etkilenmez.

-Ölürüm de müslüman olmam, der.

Kızının ısrarlı sözlerine tepkisi oldukça serttir.

-Sen, keşiş misin? Rahibe misin? Bana ne hakla nasihat edersin?
Ben, İsa'ya inanırım. Ondan sonra peygamber geldiğini asla
kabul etmem.

Mihriban İncil'den deliller getirerek:

-Hz. İsa'nın müjdelediği son peygamber, Hz. Muhammed'dir.
Ona inan, ne olur! diye yalvarır.

Peygamberimizin adını duyan Şeddat, küfürler savurur,
hakaretler yağdırır. Sonunda:

-Bana onun adını anma. Ona da, Onu peygamber tanıyanlara da

diyerek sövmesini sürdürür.

Öfkeden çıldırmış gibidir. Sinirinden zangır zangır titrer. Zincirlerin şakırtısı yandaki çadırlardan bile duyulur. Hırsını yenemeyip kızına saldırır, boğazına sarılır. Muhafızlar, Mihriban'ı kurtarmakta zorlanır. Baş muhafız:

-Utanmaz adam, o senin kızın, deyip omuzuna vurunca olduğu yere çöker.

Biraz şaşkınlıktan sonra kendine gelir. Küllenen babalık duygusu yeniden ortaya çıkmaya başlar. Pişmanlık duyduğu halinden bellidir. Mihriban'a:

-Afedersin, kızım, der. İslam, Muhammed deyince bir an kendimi kaybettim.

Mihriban, babasındaki bu yumuşamadan memnundur. Bunu hayra yorar ve yararlanmak ister.

-Babacığım, der. Ben seni buradan kurtarmaya çalışıyorum. Başka amacım yok.

Şeddat, hırçın tavrını bir an için bırakır. Kızıyla deftleşmeye başlar:

-Kızım, yavrum, bu sıkıntıları hep senin için çekiyorum. Yoksa benim bu Türklerle ne işim vardı? Girer miydim onlarla kavgaya?... Sen benden sonra Amasya'nın kraliçesi olacaktın. Bu Melik Danişmend geldi. Oyunumuzu bozdu. Sen de onlardan yana oldun.

Şeddat, konuştuğu açılır. Açıldıkça dertli dertli söyleşir Mihriban da babasının sözlerini sabırla, sonuna kadar dinler. Sonunda:

-Babacığım, der, kızsın da beni dinle. Sözümü tut.

Müslüman ol. Hak dinini kabul et

“Din Muhammed dinidir, bilgil yakın .

İnanan olur, cehennemden emin.

Odur bilgil şefaaf eyleyen.
Ummeti olana rahmet eyleyen

Gel, salavat ver, inan Muhammed'e
Seni bundan kurtarıp âzât ede."

Şeddat, kızının dilinden dökülen beyitleri duymamak için kulaklarını tıkar. Sonunda kızına çıkışır.
-Kızım, sen ne diyorsun? Ne saçmalıyorsun? Kızının beyitlerine beyitlerle karşılık verir:

"Bana hışım eyledi hem benzü Mesih,
Kim bu kız söyler bana bunca kabih.

Pes Mesih'in kulluğun edemedim.
Dediği yolda onun gidemedim.

Gelme karşıma, ne söylersin bilmezem
Ben bu sözü kulağıma koymazam"

Mihriban ile Şeddat arasında iyi bir diyalog başlamıştır. Karşılıklı sitemlerle olsa da konuşabilmeleri herkesi hayrete düşürür. Mihriban ve Şeddat, birbirine şiiirle karşılık vermeye devam ederler. Mihriban önce uyarır:

"Eğer ona bu dem sen inanmayasın,
Başınla canın dahi kurtaramayasın."

Sonra görevini açıklar:

-Ben, Melik'in elçisiyim. Onun mesajını getirdim Müslüman olursan kurtulacaksın. Ve de Amasya'ya yeniden tekrur olacaksın.

Bu sözler Şeddat'a kar etmez. İnadından inkarından dönmesine yetmez. Allah'a şirk koşmaya, Hz. İsa'ya Allah'ın oğlu diye inanmaya devamda kararlıdır. İslâm, peygamber, Muhammed kelimeleri, onun birinci düşmanıdır. İslâmı barışmaya, Allah'ın birliğine inanmaya, hiç niyeti yoktur. Bunu kızına açık açık söyler:

“Yürü var git. Ben öğüdün almazam.
Şöyle bil ki; ben dinimden dönmezem,”

Şeddat, son sözünü söylemiştir. Kesin cevabını vermiştir.

Mihriban buna çok üzülür. Son kez uyarır:

-Eğer öğüdümü almazsan Melik, seni boğazından asar. Murdar olursun.

Mihriban, her şeyi söylemiş, her uyarıyı yapmıştır.

Artık yapacak bir şey kalmamıştır.

Şeddat'ın hayattan hiçbir beklentisi yoktur. Tam bi bezginlik, tam bir tükenmişlik içindedir.

-Git söyle Melik'e, der. Babam müslüman olmuyor de. Assın beni ruhum İsa'ya ulaşsın.

Mihriba'nın yapacağı bir şey kalmamıştır. Onca yalvarması, yakarması fayda etmemiştir, Babasını İknaya yetmemiştir.

Mihriban, üzgündür.

Mihriban mahcuptur.

Babasının çadırından eli boş dönmüştür. Melik hayırlı haber götürmek isterdi, ama mümkün olmamıştır Durumu açık açık söylemek zorundadır. Babasının halini olduğu gibi anlatmak durumundadır.

Varır Melik'in huzuruna, anlatır babasının ahvalini:

-Ey asrın padişahı, der. Sakın ha o meluna güvenme. O, imana gelmez.

Melik, dinler tüm anlatılanları. O, zaten bu işin böyle olacağını bilmektedir. Ama Mihriban'ın da kalbini kırmak istememiştir.

Mihriban, babasının son durumunu görmüş hükmünü vermiştir. Melik Ahmet Gazi, sonuçtan üzgündür Ama yapılacak hiçbir şey kalmamıştır.

Mihriban'ı teselliye çalışır:

-Mahzun olma. Sen vazifeni yapmışsındır. Şeddat ise tercihini yapmıştır. Bizden vebal gitmiştir. Sana derim ki neticeyi metanetli karşılayasın.

Nestor'un sarayında sessizlik hakimdir. Dışarıda olup bitenlerden pek haber alamamaktadır. Haberciler çalışmıyor, sur dışından bilgi taşıyamıyorlar. Her şeyi el yordamıyla yapmaya çalışıyorlar.

Halk, şehre kapanmıştır. Dışarı çıkmayı bile düşünememektedirler. Bütün kapılar tutulmuştur. Çıksalar ölüm tehlikesi vardır. Kapıyı açsalar düşman saydıkları Türkler, şehre gireceklerdir.

Şehirdeki belirsizlik, halkı endişelendirmektedir. Etrafı yabancı askerlerle sarılmış bir şehirde bundan başka bir şey beklenemezdi. Nestor da paniklemiştir. O da Nikonya halkı da iyi bilmekte idiler ki; Melik bir kaleyi kuşatırsa mutlaka alır.

Bu düşünce onları huzursuz etmektedir. Nestor'un başarısına bir türlü güvenemezler. Çünkü, Nestor şimdiye kadar Melik'le defalarca çarpışmıştır. Her defasında kaçmak zorunda kalmıştır.

Bu defa kaçacak yeri de yoktur. Kaçması da imkansızdır.

Nestor da bunun farkındadır. Onun için savunmaya ağırlık vermektedir. Gece sabaha kadar surları kontrol etmektedir. Telaşlı, olduğu her halinden bellidir.

Nestor, her zamankinden daha çok şüphecidir. Her şeyden, ama her şeyden kuşkulanır olmuştur. Şehirde alış veriş için gelmiş bulunan müslüman tacirlerden de endişelidir. Silahsız ve masum tüccarları bu endişeyle tutuklamıştır. Elinde bir miktar da Türk esir vardır Yardımcısı Karakos'a sorar:

-Elimizde kaç müslüman var?

Kirakos.

-Esirler, tutuklular toplam bin sekiz yüz, deyince Nestor, hançerini yoklayarak sinsi bir tebessümle:

-Onları sıkı tutun. Bugünlerde gerekli olabilir, der.

Nestor, bu sözleriyle ne kastediyor? Esir ve mahkumlar için ne düşünüyor? Planı nedir? Herkes bu soruların cevabını düşünürken Nestor, kurmaylarını toplar; savunma planını, alınması gereken tedbirleri yeniden gözden geçirirler.

Güneşin ilk ışıkları Kandilkaya tepelerinden ufku aydınlatmaya başladığı sırada Nestor, sarayın damına çıkar. Kurmayları ve eşi de yanındadır. Surlardaki savunmayı şöyle bir süzer ve gözleri doğu ufkuna dalar.

Melik'in karargahına doğru bakarlar ki binlerce gazi, atlarını kaleye doğru sürüyorlar, tozu dumana katıp geliyorlar. Durum değerlendirmesine fırsat bile bulamadan süvariler, sarayın çevresini kuşatırlar. Gece sabaha kadar nöbet tutan gazilerin yerlerini bu yeni birlikler alır.

Nestor, tüm gelişmeleri izlemektedir. Sakin görünmesine rağmen oldukça endişelidir. Gazilerin kıvrak ve atak hareketlerini gördükçe askerlerine emir yağdırmaktadır.

Gaziler yerlerini alır almaz Nestor'un askerleri mancılıklardan taş, kaya fırlatmaya, okçular da atışa başlarlar. Topları, tüfekleri ateşlerler.

Rumların surlardan yapmış olduğu atışlar, müslümanlara göz

açtırmamaktadır. Surlardan ok yağmakta mancılıklardan iri iri taşlar fırlatılmaktadır.

Melik'in askerleri zor durumdadırlar. Bir türlü kaleye yaklaşamazlar. Tahta siperleri başlarında tutarak surlara doğru ilerlemeye çalışırlar. Ölümü göze alarak surlara tırmanmak isterler. Ama imkansız.

Savunma, oldukça güçlüdür. Uçan kuşa bile geçit vermez. Kaleyi bırak şehir surlarına bile yaklaşmak imkansızdır.

Bu şartlar altında Türk Ordusu'nun işi zordur. Nikonya Rumları, çok sayıda Musluman'ı şehit ederler, yüzlercesini yaralar ve bir o kadarını da sakatlarlar.

Melik bu gelişmelerinden üzgündür. Can kaybına hiç tahammülü yoktur. Savaş bu, istenmese de bunlar olacaktır.

Melik, kurmaylarıyla ayak divanında bir durum değerlendirilmesi yaparlar. Rumları durdurmak gereklidir.

Bunun yolları aranır. Çeşitli tekliflerde bulunan komutanlar vardır. Her birinin fikrini dinler ayrı ayrı değerlendirir.

Sonunda düşüncesini açıklar:

-Rumları çileden çıkarmak gerek, der.

Melik'in bir planı olduğu bellidir. Ama ne olduğunu komutanları da anlayamamıştır. Rumları çileden çıkarmak gerekir. Ama nasıl?

Komutanlar bunun nasıl olacağını merakla görevlerinin başına dönerken Melik emir verir. Bin kadar süvari Melikgazi Tepesi'ne doğru at koşturur. Askerler bundan bir şey anlayamazlar. Süvarilerinin bu özel operasyonunu Başkomutan Ahmet Serges Bey yönetmektedir.

Nestor, olan biteni sarayın damından izler. Süvarilerin hareketini önce kaçıyorlar sanır. Bakar ki sadece bir kısım atlılar gidiyor. Melik, komutanları ve ordu, mevzilerinden ayrılmıyor.

Durumundan endişelenen Nestor, komutanlarına ve danışmanlarına sorar:

-Neler oluyor?

Nestor'un kurmayları, "Melik ordusunun kademeli olarak geri çekildiklerini söylediler. Ama bu tahmin Nestor'u tatmin etmez.

-Giden gitti, Melik duruyor. Ordusu duruyor. Geri çekilme böyle olmaz, diye itiraz eder.

Eşi farklı bir tahmin yürütür.

-Bence yedekteki birliklerini de savaşa sokacak, der. Nestor, bunu da isabetli bulmaz. Öyle anlaşılıyor ki olacakları kimse kestirememektedir.

Öğle sıcağının başladığı sırada atlılar çok kalabalık bir grupla Melikgazi tepesinden hareket ederler. Grup Albayrak Mevkine yaklaştıkça surlardaki, burçlardaki askerlerin feryadı artar:

-Türkler, esirleri getiriyorlar.

-Öldürecekler onları.

-Yok yok... Bize kırdıracaklar.

Melik'in fermanıyla Rum esirler sarayın karşısına getirilirler, Manzarayı gören Nestor ve kurmayları, şaşkına dönmüşlerdir. Neler oluyor, sorusunu birbirlerine sormaya devam ederler. İşte tam bu sırada Melik vakur adımlarla, ilerler ve saraya doğru seslenir:

-Ey Nestor! Atışı durdur.

Nestor, işin vahametini anlar, atışı derhal durdurur. Melik'in ne diyeceğini, ne yapacağını, izlemeye başlar.

Melik, gür sesi ile bir ümatom verir:

-Ey Nestor! Kan dökmek istemem Sana derim ki; şehri teslim et. Bunları kurtar. Yoksa öldürülecekler.

-Nestor böyle bir tehdit beklemiyordur. Tepkisi sert olur:

-Şehri asla teslim etmem, direnirim. Aylarca direnirim. Siz

dayanamaz, gidersiniz. Buralar yine bize kalır.

Nestor, şehri savunmakta kararlıdır. Esirlerin öldürülmesi onu çok ilgilendirmemektedir. Şavaştta bu tür şantajlara boyun eğmemek gerektiğine inanır.

Melik de kararlıdır. Kuşatma sürecektir. Şu anda ki girişiminin sonuç vermemesi üzerine askerlerine emir verir:

-Ben diyeceğimi dedim. Benden günah gitti. Öldürün hepsini.

Sayıları binlerle ifade edilen Rum esirler, Nestor ve askerlerinin ürkek bakışları arasında kılıçtan geçirilirler. Nikonya'daki kafirler bu hali görünce feryat figan ederler.

Melik, müslüman şehitlere karşılık Rum esirlerin ölüm fermanıya Nestor'a gereken mesajı vermiştir, kuşatmada kararlı olduğunu göstermiştir.

Nestor ve haçlı askerleri, bunu yapamaz, diye düşünüyordular. Esirlerin imhası üzerine intikam almak için yemin ederler. Elleriinde bulunan bin sekiz yüz müslüman esiri kalenin burçlarına, surun üstüne dizerler,

Nestor, hırçındır. İntikam peşindedir. Büyük bir gururla:

-Seyret Melik Gazi, Gör hallerini, diye bağırır ve askerlerine emreder.

-Vurun, öldürün, asın.

Bir yandan da meydan okur:

-Gel, Melik Gazi. Gel de kurtar onları.

-Melik Gazi, ok ve mancılık atışlarıyla baskı altındadır. Surlara yaklaşma imkanı yoktur.

Haçlı askerleri, Türk askerlerinin bir kısmının kellesini vurup kaleden atarlar. Bir kısmını kılıç ve mızrakla delik deşik ederler. Beş yüz kadarını da kalenin burçlarına asarlar.

Nestor, sevinçlidir. Dişe, diş kana kanla cevap vermenin gururunu taşımaktadır.

Müslüman esirlerin imhası, haçlıları sevindirmiştir. Nikonya'da

alkışlar, ıslıklar, tezahüratlar sürmektedir.

Melik'in ordusunda infial vardır. Askerler, bu hareketin cevapsız kalmaması, mutlaka bir misilleme yapılması gerektiği kanısındadırlar. Kaleye doğru baktıkça öfke ve kinleri artmaktadır.

Melik de öfkeli. O da misilleme yapmak niyetindedir. Ama nasıl? Hep bu sorunun cevabını düşünmektedir.

Ahmet Serges, başkomutandır. Ordunun morali birinci derecede onu ilgilendirmektedir. O da bir misilleme yolu aramaktadır. Melik Ahmet Gazi'ye geride bir tutsak daha olduğunu hatırlatır. Melik da aynı ismi düşünmeye başlamıştır. Emreder; Osman Bey atına atlar, Melikgazi tepesindeki karargaha varır.

Koz bellidir. Ünlü tutsak, zincirlere vurulmuş vaziyette karargahta beklemektedir. Sıra Şeddat'tadır. Muhafızlar onu ata bindirirler. Atın gemini bir asker yedeklemiştir. Osman Bey'in komutansındaki özel tim sıkı koruma tedbirleri altında Şeddat'ı Melik'in huzuruna getirirler.

Meliksavaşmeydanındadır. Nikonyasarayının tam karşısındadır. Nestor'un gözü önündedir. Nestor, Şeddat'ın gelişini saniye saniye izlemektedir. Kadim dostu, en sadık müttefiki Şeddat, zincirlere vurulmuş ve perişan vaziyettedir. Nestor, Şeddat'ın yardımına koşmak, Melik'in elinden kurtarmak ister. Ama bunu yapmaya imkanı ve cesareti yoktur. Endişeyle seyretmekten olacakları izlemekten başka çaresi yoktur.

Şeddat Melik'in huzurundadır. Bitkin ve perişandır. Hayatı, Melik'in iki dudağı arasındadır.

Melik ona bir şans daha tanımak ister. Kaleye iyice yaklaştırmın Atış menzili dışında Şeddat'la Melik karşı karşıyadır. Melik savaşın en şiddetli anında ezeli düşmanına seslenir:

-Ey Şeddat! Gel müslüman ol. Seni yine memleketine padişah yapayım.

Melik'in bu sözleri Şeddat için bir tekliftir. Nestor için bir mesajdır.

Şeddat padişahın sözlerini boşa dinlemektedir. O, Nestor'un kalesini izlemektedir. Kalede sallanan müslüman şehitleri seyretmekte ve:

-Hepiniz böyle olacaksınız, diyerek küstahlaşmaktadır. Hatta Türk komutanlara:

-Pis köpekler, bunların hesabını soracağım, diyerek kabadayılılaşmaya çalışmaktadır.

-Beni kimse dinimden döndüremez, sözleriyle de son kararını açıklamış olmaktadır.

Şeddat'ın sözleri Rumları coşturmuştur. Kaleden alkışlar, tezahüratlar yükselmektedir.

Bu sözler, Melik'in sabrını taşırılmıştır. Ferman buyurur:

-Darağacı kurulsun.

Derhal üç ağaç getirilip çatılır. Darağacı hazırlanır. Şeddat, darağacının dibine getirilir. Yine küstahtır. Yine edepsizdir. Sövüp saymaktadır. Ölümle yüz yüze gelmeye başladığının farkına da varmaktadır. İstavroz çıkarmaya dua etmeye başlar. Melik ferman buyurur:

-Ayağından asın mel'unu.

Şeddat, kasap çengeline takılan sığır gövdesi gibi ayağından asılır. Kafasını kaldıracak durumu kalmamıştır. Ama yine de sövmeye devam eder. Allah'a ve Hz. Muhammed'e sövmesi bardağı taşıran son damladır. Bunun üzerine Melik emreder:

-Ok atıla, gebertile kefere.

Babası Şeddat'ın halini uzaktan seyreden Mihriban birden öne atılır.

-Durun. İlk oku ben atayım. Babam da olsa bu sözleriyle ölümü hak etmiştir.

Yayını geren askerler, okunu fırlatmayı ertelerler. Mihriban

yayını gerer. Bismillah, deyip ilk oku fırlatır. Ardından diğer okçular, “Allah için” deyip peş peşe sayısız ok atarlar. Şeddat'ın bedeni, kalbur gibi delik deşik olur. Artık Şeddat sorunu bitmiş, canı cehenneme gitmiştir.

Mihriban'ın davranışını takdir ve hayranlıkla izleyen Melik onu yanına çağırır:

-Gazan, mübarek olsun der.

Mihriban cesur bir savaşçıdır. Bu savaşın Allah için yapıldığının bilincindedir. Allah yolunda savaşırken eş, dost, akrabaya ayrıcalık düşünülemezdi. O da öyle yapar. Babasına karşı ok atarken de metanetini korumuştur. Bu nedenle Melik'in iltifatını sükunetle karşılar.

Şeddat'ın ölümü, Türk ordusunun moralini tazeler. Tekbir sedaları semaya yükselir, kale burçlarında Nikonya sokaklarına yankılanır.

Şeddat'ın çengele takılmış kalbur gibi cesedini gören Nestor fenalaşır, baygınlık geçirir. Rum askerleri savaş naraları atmaya başlar.

Nestor, bir müddet sonra kendine gelir. Tekrar kale burcuna çıkıp bakar. Şeddat'ın cesedi hala oradadır ve tanınmaz haldedir.

Nestor, gazaba gelir ve askerlerine emirler yağdırır:

-Durmayın; taş atın, ok atın. Mancılıklarla kayalar fırlatın.

Savaş iyice şiddetlenmiştir. Rum askerleri yukarıdan, müslüman askerler aşağıdan birbirlerine ok atmakta, mızrak atmaktadır. Akşama kadar birbirleriyle kıyasıya savaşmaktadırlar.

Gaziler savaş esnasında yaralanan arkadaşlarını geri çekip kurtarmaya çalışmakta, yaralarını sarıp, tedavilerini yapmaktadır.

En acısı, şehit olan arkadaşlarının cesetlerini toplayıp cephe gerisine çekmeleridir. Gün boyunca yüzlerce Türk askeri, Rumların attıkları ok ve taşlarla şehit olmuştur. Akşamleyin

yapılan sayımla bu sayı bine ulaşmıştır.

Melik, çetin bir gün geçirmiştir. Bir günde bir çok olayı birlikte yaşamıştır. Şeddat belasından kurtulmuş, Nestor'u çileden çıkarmıştır. Düşmanın kaybı bilinmemektedir. Ama şehitlerin sayısı kabarıktır. Karargahına dönmeden şehitlerin bir araya toplanmasını ister. Akşamın alaca karanlığında cephe gelişindeki şehitler bir araya getirilir.

Nestor ve askerleri de sarayın damından onları izlemektedirler. Cenazeleri ne yaptıklarını, nasıl defnedeceklerini merakla yüksekten seyretmektedirler.

Melik, imam olur. Topluca "er kişi niyetine" diyerek namaza dururlar. Namazı bitirince oracıkta açılan mezarlara şehitleri kanlı elbiseleriyle defnederler.

Şehitler, Allah yolunda canını ortaya koyan kahramanlardır. Onlara "Ölü" denmez. Zira onlar Allah katında diridirler. Varacakları yer, cennettir. Ahirette peygamberlerle beraber olacaklardır. Ne mutlu onlara!

Şehitlerin defnedilmesinden sonra Melik Ahmet Gazi, ordusuyla birlikte karargaha dönerler. Oldukça yorgun ve bitkindirler.

Rum ordusu bu gidişin bir de dönüşü olacağından emindir. Sarayın doğusuna şehitlerin defnedilmesi, onların bu konudaki endişelerini arttırmaktadır.

Askerler iyi bilirler ki kuşatma kalkmadıkça savaş, her gün yeniden başlar.

Ordu, karargaha dönmüştür. Melik Ahmet Gazi, otağına gitmiş, seccadesinin başında Allah'a yalvarıyor, yardım ve inayetini diliyor. Zafer nasip etmesini istiyor.

Melik, yorgun ve bitkindir. İstirahat etmesi gerektir. Ama zihni hep savaş ve zaferle meşguldür. Dinlenecek hali yoktur. Giriştiği her savaş, bir dönüm noktasıdır. Ya bir merhale ilerleyecek, ya da fethettiği kaleleri tek tek terk edecek. Melik, savaşa

mecbur, zafere mahkumdur. O, hep bunu düşünür. Selçuklunun umududur. İslam sancağının bayraktarıdır. Bayrağı burca dikmiştir hep. Bundan dönüş yoktur. O, bunun şuurundadır.

Nikonya kuşatması, hassas bir noktaya gelmiştir. Saldırmakla sonuç alınamamaktadır. Askerde umutsuzluk belirlemeye başlamıştır. Gaziler, savaş yorgunudur. Melik Ahmet Gazi, hep bunları düşünür, hep yeni değerlendirmeler yapar.

Seccadesinin başında Allah'ı zikrederken omuzundaki yükü hisseder. Bir milletin sorumluluğunu taşıdığını hiç unutmamıştır. O bilinçle vaziyeti değerlendirir.

Krallar gibi tek başına emir vermek istemez. O, prensibi gereği önemli konuları hep komutanlarıyla ve kurmaylarıyla danışa konuşa karara bağlar.

Ahmet Serges'e talimat verir:

-Tez divan toplana.

Ahmet Serges Bey, komutanlara tek tek haber verir.

Toplantıya Eyüp Bey, Artuk Bey, Osman Bey, Kara Tekin ve Mihriban Hatun da katılır.

Toplantı Melik Ahmet Gazi başkanlığında başlar. Melik, kuşatmanın uzamasından endişe duyduğunu, bunun bir an önce sonuçlanması gerektiğini belirtir. Sonra komutanların fikrini almak ister.

-Gardaşlarım, yoldaşlarım! Vaziyet malumdur. Düşman çetin, kale muhkem, savunma güçlüdür. Bizim de bir tedbirimiz olması lazımdır. Bu kale alınacaktır. Başka çare yoktur. Bu bayrak, bu kalenin burcuna dikilecektir. Başka ihtimal yoktur. Kuşatma uzamıştır. Bu düşmana cesaret verir. Bize tez netice lazımdır. Ben bunu bilirim bunu derim. Size de sorarım; bu kaleye karşı tedbir nedir?

Komutanlar da aslında günlerdir bu sorunun cevabını aramaktadırlar. Ama bu kuşatmanın sürdürülmesinden başka

bir çare düşünememişlerdir.

Eyüp Bey, Melik Gazi'nin hocası ve silah arkadaşıdır. İşin barış yoluyla çözümünden yanadır.

-Ben derim ki; kuşatma sürsün. Erzakları bitince mecburen teslim olacaklardır.

Osman bey, farklı bir fikir serdeder:

-Ben kuşatma sürsün derim. Ama tedbir, Nestor'u teslim almaktır. Ölü ya da diri.

Artuk Bey, başka bir plan sunar:

-Surların Batı ve Kuzey tarafları fazla yüksek değil, Benim teklifim şudur; fedailerimiz gece karanlığında buralardan şehre sızsınlar, kale kapısını açsınlar... Gerisi kolay.

Melik bu teklifi daha makul bulur.

Bunu uygulamaya karar verileceği sırada Ahmet Serges Bey, esrarengiz bir konuşma yapar:

- Ey Melik! İnşallah yarın, evet yarın kale bizim olacaktır.

Herkes merak eder, bu nasıl olacak? Hiç umut ışığı görülmezken Ahmet Serges Bey'i bu duyguya sevk eden şey nedir? Yoksa Serges Bey'in bir bildiği mi vardır?

Komutanlar bir açıklama beklerken kaleden bir ses gelir. Melik ve komutanlar, durum değerlendirmesini bırakıp bu sese kulak verirler. Gözcüler haber getirirler; kalede muştı borusu çalıyor, diye.

Muştı borusu, sevinç ve kutlamanın simgesidir. Melik ve arkadaşları merak ederler; kuşatma altındaki şehir, neyi kutlayabilir? Onları bu kadar sevindiren şey nedir?

Otağdaki gündem, bir anda değişir, Önce bunu araştırmaya karar verirler.

Nestor, kuşatma altındadır. Zor durumdadır. Ama sadece savunmayla meşgul değildir. Kuşatmadan kurtulmak ister. Ama kale kapısını açıp saldırmaya ve kuşatmayı yarmaya da cesaret

edemez.

Çevre illerden destek gelmemiştir. Gelse de çok zaman geçecektir. O zamana kadar dayanacak güçleri kalmamıştır, Erzak ve levazım stokları tükenmek üzeredir. Kuşatma uzarsa açlık ve kıtlık başlayabilir. Bu da Nestor'un tükenişi olabilir. Kalede daha fazla dayanma imkanı kalmaz. Nikonya, teslim aşamasındadır.

Nestor, bunların bilincindedir. Çözüm aramaktadır. Çalmadığı kapı, başvurmadiğı çare yoktur.

Nestor, bunları kimseye duyurmaz. Sadece bir kaç sırdaşıyla yürütür tüm girişimlerini. Eşine, kurmaylarına da söylememiştir bunları.

Bu günlerde esrarengiz tavırları ile dikkati çekmektedir. Gizli gizli bir şeyler yaptığı bellidir. Ama neler çevirdiğini saraydakiler bile bilmemektedir.

Kösedag'da, İyerci dağında, Akdağ'da , Nikonya yaylalarında sürülerini otlatan yüzlerce Türkmen göçeri vardır. Hepsi de rızık peşindedir, geçim derdindedirler. Çevre şartları da bunu gerektirmektedir.

Şehrin dışında bulunan Rumlar da, kendi hallerinde, işleri ile meşguldür. Köylüler, harmanlarını kaldırmış, bağ bahçe işlerini tamamlamak üzeredir. Mevsim güz olduğu için bağ bozumu zamanıdır. Bağlarda üzümler, meyveler toplanmaktadır. Melik'in askerlerinin bağa bahçeye zarar vermemesinden oldukça hoşnutturlar. Aslında bu hali yadırgarlar. Zira Bizans askerleri bu mevsimde buralardan geçerken her tarafı harabeye çevirmişlerdi. Bu endişeyle Türk ordusundan da ilk anda korkmuşlardır.

Melik Ahmet Gazi'nin istihbarat elemanları köylere, bağlara, bahçelere gidiyor, Rum kılığında dolaşıyorlar. Rumların hallerini çilelerini yakından izliyorlar. Endişelerini,

intibalarını dinliyorlar.

Bu istihbarat çalışmalarını, kurmaylardan Yahya Bey, organize etmektedir. Kendisi de şehrin çevresinde yerli kıyafetlerle dolaşmaktadır.

Yahya Bey, sarayda muştı borusu çalındığı sırada Sel Çayı civarındadır. Gece karanlığında olan biteni izleyebilmek için pusuya yatmıştır.

Bakar ki; bir adam, surların dibinden, kale kapısından simil simil ilerliyor. Durumundan kuşkulandır ve izlemeye devam eder.

Adam, saraya ulaşır ulaşmaz kapı aceleyle açılır. Adam derhal içeri girer. Kalede alkışlar, ıslıklar, sevinç çığlıkları yükselir. Sesler, Çorum ovasını inletir.

Yahya Bey kalede çok önemli bir gelişme olduğundan emindir. Ama ne olduğunu bir türlü anlayamamıştır.

Konuyu öğrenebilmek için saatlerce dolaşır. Melik'in askerlerinden başkasına rastlayamaz. Umutsuzluğa düştüğü bir anda uzaktan bir karartının geçtiğini görür. Onu izlemeye başlar. Osmancık yolu üzerindeki köprüye yakın yerde pusuya girer.

Adam kendi kendine konuşarak ilerlemektedir:

-Bu işi bir başarırım... Kim bilir, Nestor beni ödüllendirir. Kızı Masiye ile evlendirebilir de. O zaman saraya damat olurum...

Adam böyle söylenirken Yahya Bey, birden bire karşısına çıkıverir.

-Dur bakalım. Sen kimsin, deyince adam korkuyla kekelemeye başlar.

-Ben mi?... Bir yabancı... Bu cevap, Yahya Bey'i tatmin etmez. Adamın yakasından tutup nereye gittiğini sorar. Adam şehre gittiğini söyleyince yalanı meydana çıkar. Zira yönü şehre doğru değildir.

-Yalan söylüyorsun. Sen, Nikonya'ya gitmiyorsun. Doğru söyle

bana; adın ne, deyip sıkıştırır.

Adam, değişik adlar söylemeye başlar: Aleksis, Niketaş Kiropi, Kartemiyos... Hangisi doğru? Hangisi kendi adıdır? Hangisi takma adıdır? Bir sürü bilinmez, bir arada...

Yahya Bey'in sabrı taşmıştır. Hançeri adamın boğazına dayar:

-Doğru söyle; Nikonya'da ne işin var?

Adam bunu önemsemez, geçiştirmeye çalışır:

-İsa hakkı için doğru söylüyorum. Şehirde akrabalarım var.

Yahya Bey, hançerin ucunu hafifçe batırır. Adam can korkusuyla bir bir anlatır:

Ankara'ya gidiyorum. Melik Gazi'nin şehri kuşattığını Şeddat'ı astığını haber vereceğim.

Yahya Bey, hançerinin ucunu bastırdıkça adam konuşur:

-Kaytal öldü ya. Ankara'dakilerin bundan haberi yoktur. Oğlu Nebilaluş, artık Ankara tekfurudur. Haber vereyim de Nestor'a yardıma gelsin.

Bu adamda epey bilgi vara benzer. Gerçi Yahya Bey, umduğundan fazlasını almıştır. Ama daha da çok bilgi alacağına inanmaktadır. Yahya Bey, derhal hançeri çeker. Onu serbest bırakır. Adama güven vermek ister.

-Özür dilerim. Ben de seni Melik'in casusu sanmıştım.

Adam, birden gevşer. Yahya Beyi Nestor'un adamı sanar.

-Korkuttun beni. Ben de Türk sanmıştım seni, diyerek endişesini dile getirir.

Yahya Bey onun daha da açılmasını sağlamaya çalışır.

-Adam, bunları saklar mı? Ne güzel! Tez haber ulaştır da yardıma gelsinler. Kurtarsınlar Nikonya'yı Türklerden . Hem tez elden.

Bizanslı adam, bu sözleri duyunca ferahlar.

-Ben de seni Türk sandım da korktum, diyerek başlar konuşmaya:

-Nestor, onları oyalıyor. Bir kaç gün daha geçerse sen gör buraları.

Yahya Bey, adamın önünü açar:

-Nestor, Nikonya'yı savunur. Püskürtür Türkleri. Adam açıldıkça açılır.

-Nestor'un gücü yetmez, der. Çok yardım gelecek bu hafta, Ruslardan, Frenklerden, Kastamonu havalisinden... Hatta Tosya ovasından, Samsun ve Canik yöresinden...

Yahya Bey:

-İmparator'dan da yardım gelecek diyorlar, deyince adam:

-Evet, bizzat imparatoru Aleksiyo's da gelecek. Ama daha sonra. Yahya Bey, adamın söylediklerini dinledikçe seviniyor gibi yapar. Sonra:

-Bundan Nestor'un haberi var mı acaba? Yoksa müjdeleyelim, bahşiş alalım, diyerek adamın ağzını aramaya devam eder.

Adam da biraz önce saraya bir habercinin ulaştığını söyler. Yahya Bey, bu açıklamayla muştı borusunun hikmetini anlamıştır. Asıl merak ettiği sorunun cevabını bulmuştur. Düşünmeye başlamış, gözleri karanlığın derinliğine dalmıştır. Adam, Yahya Bey'in tavırlarından ve sorunlarından şüphelenir.

-Ne sorup duruyorsun? Yoksa sende mi Melik'in adamısın? Deyince Yahya Bey:

-Elbette, deyip adamın gözünün üstüne sert bir yumruk vurur. Adamcağız oraya yığılır. Nabzını yoklar ki ölmüş. Alması gereken tüm bilgileri alan Yahya Bey, adama şöyle bir bakar:

-Güle güle Niketaş... Mesajını zebanilere söyleyesin, deyip gecenin karanlığını yara yara karargaha koşar.

Melik, karargahta arkadaşlarıyla beraberdir. Akli muştı borusundadır. Komutanlarıyla durum değerlendirmeye devam etmektedir.

Yahya Bey, tam zamanında gelmiştir. Derhal otağa girer. Saraydaki sevinç ve kutlamaların sebebini bir bir anlatır muştı borusunun sırrını açıklar:

-Melikim, Nestor bizi oyalmış. Savaşı uzatmak istermiş. Yoldaşlarından yardım beklermiş. Ruslardan, Ermenilerden, Frenklerden, Kastamonu cihetinden , Tosya ovasından Samsun ve Canik yöresinden ordular gelecekmiş. İmparator da haçlı ordusu hazırlarmış. Anadolu'ya sefere çıkacakmış. Diyeceğim odur ki buralara çok kafir gelecekmiş...

Melik, Yahya Bey'in istihbaratına güvenmektedir. Ama yine de sormadan edemez.

-Bunlar dedikodu olmaya.

Yahya, kendinden emindir. İstihbaratından da emindir. Bilgileri aldığı adamın muhtemelen Rum casusu olduğunu da açıklar Melik, aradığını bulmuştur. Muştı borusunun sırrını öğrenmiştir. Tedbir lazımdır, hem de acilen.

***

BİR OYUN GEREK

İş ciddi, vaziyet tehlikelidir. Melik, işin vahametini fark etmiştir. Plan üzerinde yaptığı değerlendirmeleri bir kenara bırakır. Yeni durumu görüşmek ister. Düşüncelerini ve endişelerini açıklar.

-Kardaşlarım, yoldaşlarım, beklemeye tahammülümüz yoktur. Kafirler, buraya koşuyorlar. Kaleyi kuşatan ordumuz haçlı sürüsüyle kuşatılacak. Durum vahim. Ben derim ki, buna bir çare bulmak gerektir.

Komutanlardan her biri bir teklif sunarlar. Sıra Başkomutan Ahmet Serges Bey'e gelir. O genel bir değerlendirmeden sonra fikrini açıklar.

-Melikim savaş da gevşeklik olmaz. Geri çekilmek hezimet olur. Ben derim ki kuşatma planımızı aynen uygulayalım. Ola ki muvaffak oluruz. İzniniz olursa Melikim, ben, bir oyun tezgahlamak isterim.

Melik Serges'in planını merak eder. Ama o pek ayrıntı vermez. Ortada bir tartışma yaşanır hileye baş vurmak doğru mudur, yanlış mıdır?

Melik, bilge kişidir Hz. Peygamberin hayatını iyi bilir. Savaşta hile yapılabileceğine dair sözlerini hatırlatır huzuruna. Komutanların tereddüdünü giderir.

Ahmet Serges'e savaş taktiğinin ne olduğu sorulur. O da sadece genel çerçevesini çizer:

-Bu gece askerlerimiz, görevlerinin başında olsun Kuşatma sürsün. Ben de Nestor'a bir mektup yazayım. Çok hoşuna gidecek şeyler diyeyim.

Artuk Bey:

-İnanmazlar ki, diye itiraz eder.

Ahmet Serges de:

-Bilirsiniz, der, iyi Rumca bilirim. Mektubuma Rum dilince “Tinti minti” diye başlarım. O zaman beni kendilerinden sanırlar, inanırlar.

Melik:

-Denemekte fayda vardır. Dilerim; o mektup, bize şehrin kapılarını açsın, diyerek Ahmet Serges’e destek verir.

Ahmet Serges Bey, Melik’in iznini almıştır. Plan kurmak için çadırına çekilir

Melik ise, ertesi günü uygulayacağı taktikleri düşünür. Hedefe varmanın, hem de bir an önce ulaşmanın çarelerini araştırır. O geceyi dua ve tefekkürle geçirir seccadesinin başında sarayda çalınan muştı borusunun ardından şehirde bir hareketlilik başlar. Halk şenlikler yapar, sokaklarda dans edip eğlenirler.

Nestor, tedbirlidir. Dışardan gelecek yardımın zaman alacağını bilir. Savunmayı güçlendirmeye çalışır. Şehir surlarının gediklerini tamir ettirir. Kale dışındaki hendeklere su takviyesi yapar. Surların üzerinde katran kazanlarını kaynatmaya devam eder. Mancılıkların yanına kağnılarla taş taşır.

Nestor, savaşın sadece askerlerle kazanılamayacağını da farkındadır. Silah depolarını açar, halka silah dağıtır. Halkın, şehrini savunmasını ister, onları yüreklendirir.

Bütün bu yapılanları uzaktan seyreden papazlar başka düşüncededirler. Şehrin baş piskopusu.

-Keşke durumu, imparator hazretlerine bildirsek. Ancak o, kurtarır bizi, deyince Nestor sert çıkar:

-Peder, biz iş yapıyoruz, siz laf yapıyorsunuz. Korku ve paniği artırmaktan başka bir işe yaramıyorsunuz. Manastırlara kapanıp dış dünyaya çeviriyorsunuz... Sizin hiç bir şeyden haberiniz yok...

Bu sözler, başpiskoposu ve keşişleri sarsar. Bir rahip, vaziyeti kurtarmayı başarır:

-Kralım, emrinize hazırız. De, yapalım.

Bu söz, Nestor'u coşturur. Emirler yağdırmaya başlar:

-Çabuk olun. Bütün kiliselerde çanlar çalın. Halk kiliselerde toplansın. Kutsal haçı çıkarın şehir meydanına Kutsal savaş ilan edin. Halkı savaşa çağırın, Türklere karşı gönüllüler toplayın. Haydin, beklemeyin burada..

Bu emir başpiskoposun hoşuna gider. Her ne kadar eleştirilse, azarlansa da haçlı ruhunu canlandıracak bir savaş çağrısı onun işine gelir.

-Emriniz İsa buyruğu gibidir, tekfurum. Bu, tam bize göredir. Onlar, bizim işimiz. İsa Mesih seni korusun, diye tekfuru kutsar. Tüm rahip ve keşişler oradan ayrıлып büyük kilisenin yolunu tutarlar.

Şehirdeki tüm kiliselerde çanlar çalınır. Halk toplanır. Papazlar, haçlı ruhuyla coşmuşlardır. Kutsal bir görevi yerine getirmenin heyecanıyla konuşurlar:

-Kardeşlerim! Bu, şehir yıllardır bizim yurdumuz. Onu koruyacağız. Kutsal haç için savaşaacağız. İsa Mesih için savaşaacağız. Yüce imparatorumuz için savaşaacağız. Bizans'ın bekası için çarpışacağız. Türkleri buradan kovacağız... Şimdi hepimiz, şehir meydanında büyük kilisenin önünde toplanalım. Başpiskoposumuz kutsal haçı çıkartacak. Hepiniz, İsa Mesih'in askerlerisiniz. Hepiniz haçlı ordusunun neferleriniz. Sizleri, kutsal haç önünde savaş yemini etmeye çağırıyoruz.

Bu sözler, büyük etki yapar halka. Toplanırlar şehir meydanında, Kutsal haç çıkarılır. Halk, huşu için de İstavroz çıkarmaya başlar. Coşku zirveye ulaşmıştır. Başpiskopos, halkı savaşa çağırır.

-Hepinizi İsa Mesih adına kutsuyorum. Sizleri kutsal savaşa çağırıyorum, diyerek kutsal haçı öper. Toplu halde savaş andı

içilir. Halk coşar, okunu yayını alan, kılıcını çeken surlara tırmanır.

Ertesi gün başlayacak şiddetli savaşta herkes yerini almıştır. Daha çetin, daha şiddetli bir çatışma için gönüllüler görev başındadır.

Nestor, gün boyunca hazırlıkları sürdürür. Gece geç vakitlere kadar komutanlarıyla durum değerlendirmesi yapar, yeni stratejiler geliştirmeye çalışır.

Nestor kurmaylarıyla toplantı halinde iken gece yarısı sürpriz bir gelişme olur. Burçların üstündeki durumu teftiş eden komutana bir muhafız, bir ok getirir. Komutan oku alır, inceler. Bakar ki okun üzerinde bir bez sarılı. Bunun bir mesaj olabileceği düşüncesiyle Nestor'a götürür.

-Tekfurum der, bu ok sarayın bahçesine düştü. Garip bir ok. Bir bez sarmışlar dışına.

Nestor oku alır. Hançeriyle ipini keser. Bezin içinden bir mektup çıkar. Endişelidir. İstavroz çıkarır ve heyecanla:

-İsa Mesih, bizi korusun, diyerek mektubu okumaya başlar. Okudukça hayret ve şaşkınlığı artar. Çevresindekiler ise onu merakla izlemektedirler.

Nestor, etrafındakilere.

-Gözlerime inanamıyorum, der, bu mektup ciddi mi? Yoksa biri, bizimle dalga mı geçiyor?

Kirakos:

-Şu can pazannda dalga geçilir mi? deyince;

Nestor, göğsünü gererek gururunu dillendirir:

-Yok canım... Gördüler savunmayı, şaşırıp kaldılar. Demek ki Melik'in ordusunda anlaşmazlık başladı. Bundan yararlanmak lazım Erzak tükenmek üzere... Askerlerimde de moral kalmadı. Yardımlar, kim bilir, ne zaman gelir? Belki bu mektup işe yarar. Şaka bile olsa bu mektup, işe yarar. Bunu saraya, komutanlara

duyurmak lazım.

Emreder; tüm komutanlar, hanedan, saray erkanı, hep toplanırlar. Herkes merak içindedir. Niçin çağırıldıklarını bir an önce öğrenmek isterler. Nestor:

-Size bir müjdem var, diye söze başlar.

-Bu, savaşın kaderini değiştirecek. Yarın gece savaş bitecek Zafer bizim olacak.

Komutanlar, eşi ve kızı , bu söze gülerler. Zira onlar, güçlerinin ve erzaklarının kalmadığını bilmektedirler. Takviye kuvvetlerin gecikmesinden de endişe duymaktadırlar. Gece gelen habercinin müjdesine de pek güvenememektedirler.

Komutanlardan biri:

-Ata ata attık. Atacak ok kalmadı, derken diğeri:

-Paçavraları bastırarak zift de tükenmek üzere, der.

Nestor:

-Ok yoksa taş atın. Zift yoksa kaynar su dökün. Onların ovalayın. Ne olur bir iki gün daha direnin, diye adeta yalvarır.

Eşi sormadan edemez.

-Ertesi gün ne olacak?

Nestor, elindeki mektubu uzatır:

-Bakınız, Melik Ahmet Gazi'nin başkomutanı Ahmet Serges'in mektubu.

Eşi, çocukları, asker ve komutanları buna inanmazlar. Düzmece olabileceğini öne sürerler. Belki de bir tuzak olduğunu söylerler.

Nestor, mektubu baş yardımcısı Kirakos'a verir:

Oku da duysunlar, der.

Kirakos mektubu okumaya başlar:

“Tinti minti. Bu mektup ben Ahmet Serges'den senin katına gelmektedir. Beni bilirsin. Yıllardır Danişmend Melik'i Ahmet Gazi'nin başkomutanıyım. O mel'unun her halini bilirim.

Amasya Bey'i Şedaat'ı, Ankara Bey'i Kaytal'ı gözünü kırpmadan öldürdü. Gönlüm onları övmektedir.

"Son günlerde Melik, benden şüphelenmeye başladı. Beni istemiyor, katına kabul etmiyor."

"Dilerim; yarın gece Melik'in başını keseyim senin katına ileteyim. Böyle yaparsam günahımı yüzüme vurma. Bu ana kadar işlediğim suçları affet."

"Şunu bil ve anla ki bir işe karar verdim mi pişman olmam. Bu mektup eline geçince tez cevabını bildir ki ben de işimi yapayım. "İsa Mesih'in diliyle derim ki: Göklerimiz, bizi günah işlemekten korusun ve kötülükten kurtarsın, Amen!"

İmza Ahmet Serges.

Kirakos mektubu okudukça yüz hatları değişir. Şaşkınlığını gizleyemez:

-Hayret!.. Ahmet Serges, böyle diyor. İnanılacak şey değil.

Kirakos'un dediği gibi bu, inanılacak bir şey değil. Ezeli düşman böyle bir mektup göndermiş. Buna herkes kuşkuyla bakıyor. Eşi, kızı, komutanları, bir türlü inanamazlar.

Nestor, onları anlayışla karşılar. Kuşkularına o da katılır. Ama iyimser düşünmeye devam eder:

-Belki haklısınız. Ama gerçekten imana gelmiş olamaz mı? Baksanız ya bizim gibi dua ediyor. Ben de derim ki bir mektup yazalım, gönderelim. Ne kaybımız olur?

Herkes birbirine bakar. Kısa bir sessizlikten sonra bir komutan.

-Ya bir tuzak ise?... diye asıl büyük tehlikeye dikkat çeker. Nestor, bunu da önemsemmez:

-O zaman Serges'i kale burcuna asarım. Melik'e de ders olur.

Bu söz üzerine herkes susmayı tercih eder. Kuşkuları gitmemiştir. Ama herkes birbirine sorar; denemekte ne sakınca var? Komutanlar, bu soruya olumlu ya da olumsuz cevap

vermekte zorlanırlar.

Nestor'un tezi, kabul edilmiş gibidir. Zaten kısa vadede başka çare de yoktur.

Nestor umutlanmıştır, sevinçli ve neşelidir. Vakit kaybetmek istemez. Derhal talimat verir; Kiakos bir mektup hazırlayacak, kendisi de inceleyip mühürleyecektir.

Nestor, sabah uykusundan keyifle uyanır. Gece gördüğü rüyanın etkisiyle neşelidir Melik'in kellesini avucunda gördüğü için umutludur.

Bu duygularla sarayın damına çıkar. Bakar ki, Melik yine karşısında. Çevresindeki asker sayısı çok az. Önce sevinir, sonra şüphelenir. Kurmaylarına, surlara çıkıp incelemelerini emreder. Komutanlar şehri çevreleyen surlardan etrafı kolaçan ederler. Bakarlar ki kuzey, güney ve özellikle batı tarafında yığınla insan... Kuşatma takviye edilmiş.

Zaten Melik, kurmaylarıyla öyle kararlaştırmışlardı. Surlar çepeçevre kuşatılacak, en zayıf noktalarından saldırılacaktı.

Bu durum, Nestor'u çileden çıkartır. O, hep saray çevresinin savunmasına ağırlık vermiştir. Bundan sonra savunma parçalanmak zorundadır. Dört bir yana dağılacaklardır. Bu durum, Nestor'un işini zorlaştırmaktadır.

Ama savaş bu. Hasımlar, bir birinin hoşuna gidecek şeyler yapmak zorunda değillerdir. Bu gün de durum böyledir.

Nestor, zihnini toparlamaya çalışır. Vaziyet bellidir. Çare düşünür. Aklına gönüllüler gelir. Onlar acemidir ama başka çare yoktur. Surların savunmasını gönüllülere bırakır.

Savaş erkenden başlar. Gün boyunca kaleden ve surlardan oklar ve taşlar atılır. Melik'in askerleri de buna karşılık verir. Eyüp Bey kuzey cephesinden, Osman Bey güneyden, Artuk Bey de batı yönünden bastırır.

Fedailerden bazıları hendekleri atlarlar, surlara tırmanmaya

çalışırlar. Surlardan boşaltılan kaynar sulardan dolayı bir türlü başaramazlar.

Türklerin hücumu, Nestor'un savunması... derken akşama kadar savaş sürer Ama bir sonuç alınamaz.

Bu durum her iki tarafta da bezginlik uyandırmıştır. Her İki taraf da yorgun ve bitkindir.

Nestor savunmada, Melik fetihde kararlıdır.

Akşam olmuş, savaşa ara verilmiştir. Her günkü gibi şehit cenazeleri toplanır, namazları kılınır. Elbiseleriyle defnedilirler. Şehitlerin sayısı hayli fazladır. Bini bulmuştur. Şehitlerin defninden sonra ordu, karargaha döner. Artık istirahat zamanıdır.

Savaş idare etmek kolay değildir. Melik de gün boyunca yorulmuştur. Namazı kılınca divan toplantısı başlayıncaya kadar biraz kestirmek ister. Seccadenin yanına uzanıverir. Oracıkta bir müddet uyumuştur. Kim bilir, rüya bile görmüştür. Komutanlar, olağan divan toplantısı için otağa gelmeye başlarlar Gürültü artar. Melik de uyanır. Alimler, kurmaylar, danışmanlar. Hepsi toplantıya katılırlar.

Melik günün yorgunluğu ve işin uzamasının bezginliği ile söze başlar.

-Hey benim ulu beylerim, arslanlarım, yiğit erenlerim, bilirsiniz, her şeyi size danışırım. Her şeyi size anlatırım. Sizden saklım, gizlim yoktur. Görüyorum ki, günlerdir surdan bir gedik açamadık. Bu gün de akşam oldu. Hala şehre giremedik. Ne dersiniz bu hale?

Komutanlar da bu durumdan hayıflanmaktadır. Günlerdir. şehit verilmekte, fakat sonuç alınmamaktadır. Ama yine de zaferden ümit kesmiş değillerdir. Artuk Bey, söz alır:

-Melikim, der, ümitsizlik bize yaraşmaz. İmanımız tamdır. Allah bizimledir. Böyle der, böyle inanırız.

Melik de farklı düşünmüyordu.

-Amenna Allah, bizimlidir. Hatta Resülullah hazretleri de bizimlidir.

“Resülullah da bizimlidir.” sözünü bir başka söyler. Sesinin tonu farklıdır. Heyecanlandığı bellidir. Askerler alimler, dervişler merakla bakarlar.

Melik bir ara duraklar. Söze devamda tereddüt eder. Tevazunun zirvesindedir. Konuşurken sesini daha da kısar. Sır ifşa eder gibi bir eda ile sözüne devam eder:

-Kardaşlarım, siz benim din kardaşlarımsınız. Sizden bir şey saklamadım, saklamam da. Diyeceğim şu ki, bir haftadır rüyamda Allah'ın Resülü Hz. Muhammed (SAV)'i görüyorum. Hem de Nestor'un sarayında. Eyyüp Bey:

-Müjdedir, inşaallah der.

Melik rüyasını anlatmaya başlar.

-Saray içi nurla dolmuştur. Hz. Peygamber, odanın ortasındadır. Ashab-ı güzün çevresine oturmuşlardır. Huzuruna vardım, yalvardım. Ey yüz yirmi dört bin peygamberin, yüz bin mürselin serseveri, kafirler karşısında himmet eyle, dua buyur; melekler imdadımıza erişse, dedim. imdat istedim. Resulullah (SAV) bana her defasında gam yeme, göreceksin, kerim olan Allah, size de kerem kılacaktır, buyurdu.

Melik Ahmet Gazi'yi dinleyen komutanların gözleri parlar. Sevinç ve heyecanla bakışırlar.

Ahmet Serges Bey;

-Keremi yakındır inşaallah der.

Melik rüyasını anlatmayı sürdürür.

-Bu esnada Resüllullah hazretleri, elini omuzuma koydu. Ve Ey Danişmend Meliki! Biz senden hoşnuduz. Yüce Allah sizden hoşnuttur. İslâm yurdunda hiç kusur etmedin. Müsterih ol... dedi.

Divan katibi Ebul Meali:

-Bence bu, bir işarettir, der.

Melik de böyle yorumlamaktadır. Komutanlar da... Ama Melik'in endişesi farklıdır:

-Nusret-i ilahi, henüz gelmemiştir. Acep bir kusurumuz mu olmuştur? Hep onu düşünürüm.

Artuk Bey;

-Biz tedbirimizi almışızdır. Azmimizden bir şey yitirmemiştir. Zafere de inanmışızdır. Düşmanın gücüne gelince, tükenme noktasına gelmiştir. En çok bir kaç gün dayanabilecek takattadır, deyince Ahmet Serges.

-Kim bilir, belki bir gün bile sürmez diyerek umut kapısını aralar.

Melik, merakla sorar:

-Ahmet kardışım, de bakalım, bir umut var mıdır?

Gözler, Ahmet Serges üzerindedir. Herkes bir açıklama beklemektedir. O da kuşağından bir mektup çıkartır:

Cevap gelmiştir, der. Melikimin kellesini müjdeleyince kafirler sabırsızlanmışlardır. Acele ederler.

Melik de arkadaşları da hayret içinde kalmışlardır. Heyecanlanmışlardır. Konu ciddidir. Ahmet Serges Bey'in böyle bir konuda şaka yapmayacağından emindirler.

Mektup yine oka sarılmıştır. Divan toplantısından biraz önce gelmiştir.

Ahmet Serges Bey, mektubu yavaş yavaş açar, okumaya başlar. Mektubun girişinde "Tinti minti" denmektedir.

Bizans İmparatoru Aleksiyos'un Nikonyo tekfurunu Nestor Şatur'dan Danışmend ordular başkomutanı Ahmet Serges'e. Mektubunu aldım. İsa Mesih'e iman ettiğine, göklerdeki babasına, kutsal yuha bağlandığına sevindim. Göklerdeki peder, oğlu İsa'yı bu dünyaya kurtarıcı olarak göndermiştir. O ancak

kendisine inananları kurtaracaktır.

Ne mutlu sana! Tövbe edip İsa Mesih'e ve dört İncil'e iman ettin. "Melik'e gelince o, İsa Mesih'e ve onun kutsal evi kilisemize düşmandır. O, zalim bir cadıdır. Şeddat, Kaytal gibi Bizans yığıtlerini, beylerini gördün, neyledi.

"Şimdi sana gereken, Melik'in zulmüne son vermektedir. Melik'in başını kesip katıma getiresin. Sana Ankara vilayetini vereyim. Ordusuna da başkomutan tayin edeyim. El birlik bu cadıları katıma getiresin. Kızım Masiye Banu'yu sana vereyim. Benden sonra Nikonya da sana kala...

"Gökteki Rab, oğlu Mesih İsa ve Kutsal Ruh adına seni kutsuyorum." "İmza Nestor Şatur"

Melik ve komutanlar, mektubu can kulağıyla dinlemişlerdir. Ahmet Serges'i hayretle izlemişlerdir. Tereddütleri vardır. Bu yüzlerinden okunmaktadır.

Ahmet Serges, mektubu bitirince.

-İşte vaziyet böyledir, der.

Melik biraz kuşkulu eda ile:

-Nestor, inanmış mıdır, acep?

Eyyüp Bey, bu soruyu iyimser cevaplar:

-Bence inanmışa benzer.

Ahmet Serges, mektubu okumuş, endişeleri duymuştur. O, bir planın peşindedir. Sonuç almak ister.

-Melikim! Mesele anlaşılmıştır Kararınızı beklemekteyim. Şimdi ben ne yapayım, diye sorar.

Melik Ahmet Gazi otoriter bir devlet adamıdır. Ama esprili bir insandır. Boynunu uzatarak:

Kes istediğin yerden, der.

Beklenmedik bir anda bu söz ortamı yumuşatmıştır. Komutanların gülüşmeleri, Ahmet Serges Bey'in mahcup

olmasına sebep olmuştur. Bu eziklikle.

-Haşa... Allah'tan korkarım, Melikim. Niyetimiz malumdur, diyerek özür diler.

Melik, işin ciddiyetini bilmektedir. Sadece bir espri yapmıştır. Bu mektubun bir umut olabileceğini düşünmektedir Konuyu tatlıya bağlamak ister.

-Sizin de bildiğiniz gibi Yüce Allah bize cihat emretmiştir. Hz. Muhammed (SAV)'de savaşta her türlü taktik uygulamaya izin vermiştir. Ben de derim ki; biz planımızı uygulayalım. Belki surun kapıları, kendiliğinden açılır.

Böylece Melik, kararını ortaya koymuştur. Belki de bu mektupta rüyanın sırları saklıdır Öyle düşünür, öyle yorumlar.

Karar kesindir. Mektupla hazırlanan plan uygulanacaktır.

Vakit gece yarısıdır. Ordunun çoğu uykudadır. Ancak komutanlar görev başındadır. Bir kısmı özel birlikleriyle yaya olarak gizlice kaleye doğru gider ve Nestor'un sarayı çevresinde mevzilenir. Diğerleri Ahmet Serges Bey'in emrini beklemektedirler.

Nikonya'da halk tedirgindir. Erzak sıkıntısı başlamıştır. Saraya yakın olanlar rahattır, refah içindedir. Sarayda şenlik vardır. Nestor, eşi, komutanları, danışmanlarıyla birlikte sarayın büyük salonunda toplanmışlardır. Eşine:

-Hayatım, bu gece her şey bitecek. Zaferimizi kutlayacağız, deyince eşi de:

-Bakalım, göreceğiz... cevabını verir.

Hazırlıklar, ta öğleyin başlamıştır. Mezeler hazırlanmış, mahzenden yıllanmış şaraplar çıkartılmıştır.

Kirakos da oldukça mutlu ve heyecanlıdır. Komutanlara neşeli neşeli müjde verir:

-Bu gece zaferimizi kutlayacağız. Yiyeceğiz, içeceğiz. Günlerin gerilimini atıp şöyle bir gevşeyeceğiz.

Başpiskopos, şarap düşkünüdür. Sabırsızlanmaktadır.

-Şaraba bayılırım, der. Hıristiyanlıkta şarap-ekmek kutsaldır Şarap İsa Mesih'in kanını, ekmek de bedenini temsil eder.

Nestor, şarabın kalitesini iyi bilir. Mezelere de hiç dayanamaz.

Kutlamaların başlaması için sarayda herkes nefeslerini tutmuş, Melik'in kellesini beklemektedirler.

Nestor, heyecandan bir oturuyor, bir kalkıyor. Kalkıp kalkıp pencerelerden bakıyor.

-Yahu neden geciktiler? diye sabırsızlığını dile getiriyor.

Komutanlarından en yaşlı, en deneyimli.

-Onlar, gece yarısından önce gelemezler, diyor.

Bu, bir gizli harekettir. Ancak gece yarısı yapılabilir.

Dün de böyleydi, bugün de böyledir.

Burçlardaki askerler, gecenin karanlığında etrafı gözetlemektedirler. Saray erkani, pencerelerden bakmaktadırlar. Fakat karanlıkta bir şey göremezler. Zaman geçmek bilmez.

Nestor, gözcülere sürekli fırça çeker:

-Daha bir şey göremediniz mi?

Gözcüler, bir türlü olumlu cevap veremezler bu soruya. Gözetlemeye devam ederler. Gecenin üçte ikisi geçmiştir. Sonunda uzaktan bir takım sesler duymaya başlarlar. Gecenin sessizliğinde sesleri algılamaya çalışırlar. Dikkatlerini yoğunlaştırırlar Sesler, gittikçe yaklaşır Nal sesleri, at kişnemeleri iyice belirginleşmeye başlar.

Gidip Nestor'a haber vermek isterler. Belki beklediği haber budur. O da fark etmiştir, duymuştur sesleri. Sarayın penceresinden bir şey görülmez, ama nal sesleri, kılıç şakırtıları, at kişnemeleri, kavgayı andıran gülültüler duyulur:

-Hain nereye gidersin?

-Nestor'un uşağı, dön geri.

-Satılmış... Rum dölü.

-Bunu da mı yapacaktın?

Bu sözlere, daha yakın bir sestem cevap gelmektedir.

-Melik'in kellesi elimde. Bu iş, bitti.

Bu sesi tanımasalar da, bu sözün Ahmet Serges'e ait olabileceğini anlarlar. Nestor da aynı kanıdadır:

-Ahmet Serges geliyor. Melik'in kellesini getiriyor, diyerek ilk müjdeyi verir kumandanlarına.

Bu haber, inanılacak gibi değildir. Sarayda sevinç çılgınlıkları atılır. Coşku, doruğa çıkar. Herkes birbirini kutlar. Nestor'un huzurunda saygıyla eğilirler.

Sesler, daha da yakınlaşır:

-İçimizde yılan beslemişiz.

-Tez yakalayın, Koman onu.

Prenseler, ellerini bitiştirerek dua eder:

-Tanrım, Serges'i koru. Kurtar onu.

Papazlar da avuçlarını yapıştırıp çenelerine götürerek İncil'den parçalar okurlar, Serges'i kutsarlar.

Sesler, iyice yaklaşır. Surların dibinden sesler gelmeye başlar:

-Çevirin Ahmet Serges'i, öldürün haini.

-Koman, vurun...

Kılıç şakırtıları, ok ışıkları kavga, gürültü... Karma karışık sesler.

Kirakos:

-Melik öldürüldüyse gerisi önemli değil, diyor.

Seslere bakılırsa, Melik'in kellesi geliyor. Ama bu kelleyi görmeden nasıl emin olunabilir? Nestor, işi garantiye almak ister. Gözü karanlıktaki karartılarda, kulağı seslerdedir. Biri, avaz avaz bağırılmaktadır:

-Kapı açılmadan öldürün onu. Melikimizi katletti .Kellesini götürüyor. Koman onu.

Ahmet Serges, Kale kapısına ulaşmıştır. Yanında Melik Ahmet Gazi, Eyüp Bey, Kara Tekin ve Artuk Beyler bulunmaktadır. Osman Bey ise yüz kişilik askeri birlikle kapı ağzına yerleşmiştir.

Ahmet Serges, Rumca seslenir:

-Çabuk açın. Askerler peşimde.

Nestor ve adamlar; sarayda, heyecandan kriz geçirmek üzeredirler. Kale muhafızlarına kızmaktadırlar.

Baş muhafız, emin olmak ister ve sorar:

-Kimsin sen?

Ahmet Serges, soluk soluğa cevap verir.

-Ahmet Serges... Çabuk açın. Yetişecekler.

Muhafızlar, artık inanmışlardır, Gelen Serges'dir. Kendilerine verilen talimat gereğince kapıyı açarlar. Önde Ahmet Serges, Melik ve komutanlar, ardından Osman Bey komutasındaki yüz kadar asker kaleye girerler. Dışarıda hala gürültüler vardır:

-Hain kaçtı.

-Kaçtırdık elimizden

-Kaçsan da kurtulamazsın...

Dışarıdaki seslere bakılırsa Ahmet Serges'i ellerinden kaçırın binlerce askerin feryadı vardır. Onlar Ahmet Serges'i bir türlü yakalayamamışlardır. Serges, Meliki öldürmüş kellesini Nestor'a götürmüştür. Kendisine katılan yüzlerce asker de Melik'e ihanet etmiştir. Dışarıdaki görüntü budur.

İçeriye giren Ahmet Serges, çevresine güven vermek zorundadır, Muhafıza:

-Çabuk kapatın kapıyı Melik'in adamları girmeye, der.

Baş muhafız, bu uyarıyı haklı bulur. Derhal kapıyı kapatır.

Nestor ve kurmayları, rahat bir nefes alır.

-Heyecandan çatlayacaktım, der.

Herkes neşelidir. Kutlama için her şey hazırdır. Sarayda sevinç

ve coşku vardır. Sofra hazırdır. Şaraplar gelmiş, kadehler doldurulmuştur. Nestor:

-Bu iş tamam, der. Pencerelerin kapatılmasını emreder

-Az sonra Melik'in kellesi elimde olacak. Selçuklu Sultanının azametli Melik'i Danişmend Ahmet Gazi avuçlarımda olacak, diyerek sevinç ve heyecanını ortaya koyar.

Herkes memnundur Herkes Serges'in başarısına alkış tutmaktadır. Herkes birbirini kutlamaktadır.

Sarayda bu gelişmelerden hiç de memnun olmayan biri vardır, Nestor'un kızı Masiye Banu. Bir kenarda seyretmektedir olanları. Asık suratla, ağlamaklı gözlerle..

Ahmet Serges, Melik'in kellesini getirirse, Masiye Banu ile evlenecek, saraya damat olacaktı. Oysa ki o, bir şövalyeye aşıktı. Onunla gizli gizli buluşuyor, evlilik hayalleri kuruyordu. Bir ara babasıyla göz göze gelirler.

-Ölürüm de Serges'le evlenmem, der Nestor:

-Kızım, düşünme bunları, diye teselli eder.

Sonuç onu ilgilendirmektedir. Düşünmeden hiç sevmediği insanla, ezeli düşmanla evlilik, korkunç gelir ona. Sırf bir pazarlık uğruna evlenmek zorunda kalmaya hiç de razı değildir.

Nestor;

-Seni Serges'e verecek değilim ki, der.

Bu söz herkesi şaşırır. Ne demek istediği pek anlaşılmaz Yine bir Firavunluk düşündüğü bellidir Nestor, sözünü artık saklamak ihtiyacı duymaz:

-Melik'in kellesini alınca onu da öldüreceğim. İki Muhammedi'den birden kurtulacağım, diyerek gerçek niyetini ortaya koyar.

Masiye Banu, buna çok sevinir.

-Çok yaşa babacığım, deyip boynuna sarılır. Yanaklarını öper.

Bu esnada Ahmet Serges ve arkadaşları, ağır ağır merdivenleri

çıkılmaktadırlar. Serges'in elinde, bir bohçaya sarılmış bir kelle vardır. Saray teşrifatçısı kabul salonuna gelir ve Nestor'a tekmil verir.

-Tekfurum, Ahmet Serges ve arkadaşları geldiler.

Nestor, çok heyecanlıdır. Merakla sorar.

-Melik'in kellesi de var mı?

Yaver:

-Elinde, der.

-Başka kimler var?

-Yanında dört komutan daha var. Yüze yakın asker de kaleye sığındı.

Nestor, olan bitenden çok memnundur. Olaylar planlandığı gibi gelişmektedir. Nestor, hiç bir şeyden şüphelenmemiştir. Oysaki işler çok farklıdır. Nestor oltaya takılmıştır.

Ahmet Serges, Melik Ahmet Gazi ve komutanlarla birlikte. Elindeki kelle de bir Rum askerine aittir. İçeri giren Türk askerlerinin başındaki Osman Bey saray muhafızlarını kale kapısındaki nöbetçileri halletmişlerdir. Hatta ana kapıyı açmışlar ve bini aşkın Türk askeri de içeri girmişlerdir.

Tam bu sırada Ahmet Serges, Nestor'un huzuruna çıkmak üzeredir. Nestor, arkadaşlarına Serges'i anlatırken övgüler yağdırır.

-Aferim, Serges, erkek adammış. Sözünde durdu. Yaverine emreder.

-Bekletme, konuklarımı içeri al.

Serges arkadaşlarıyla birlikte salona girerler.

İstavroz çıkartarak:

-Selam yüce tekfur, derler.

Serges elindeki bohçayı sımsıkı tutmaktadır. Tüm gözler, onun üzerindedir.

Nestor, Serges'in elindeki kelleye baktıkça rüyasını hatırlar. Melik'in kellesini avcunda görmüş ve sevinçle uyanmıştı. Şimdi rüyasının gerçekleşmek üzere olduğuna inanır. Bu duyguyla:

-Selam Serges, seni kutlarım, der.

Başpiskopos, elindeki kutsal haç başlıklı asasıyla:

-Ben de sizi kutsuyorum. İsa Mesih gökteki pederi ve Kutsal Ruh adına sizi kutsuyorum. Bu hizmetiniz, tarihe geçecek, der.

Ahmet Serges de öyle düşünmektedir.

-Evet, bu gece tarihe geçecek, der.

Nestor Serges'e yaklaşarak:

-Ey Serges, bu gece ruhbanlara çok mal verdim. Senin tüm günahlarını bağışladılar, diyerek papazlara doğru bakar.

Yaşlı keşiş, haçlı asasıyla Serges'in karşısına durup istavroz çıkartarak onu kutsar ve Tanrı'nın vekili olarak konuşur:

-Mesih, tüm günahlarını bağışladı. Şimdi sen, günahsız bir Hristiyansın.

Ahmet Serges, rolünü iyi oynamaktadır. Keşişi ve Nestor'un iltifatlarını memnun bir eda ile karşılar:

-Günahlarım bağışlanmış. Ne güzel! Hizmetlerim büyük. Artık cennetlik olurum... Ahmet Serges, sözü uzatmaya çalışır. Niyeti, onları oyalamaktır. Ama Nestor'un akli Melik'in kellesine takılmıştır. Acelesi vardır:

-Ver Şu Melik'in başını. Sabırsızlanıyorum, der.

Ahmet Serges, alçak gönüllü bir eda ile.

-Yüce tekfur altın tepsiyle sunmak isterdim. Ama olmadı. Ancak sarığıma sarabildim, diyerek bohçayı Nestor'a verir.

Sarayda tüm gözler, bohçaya yönelmiştir.

Nestor, bohçayı alırken ürperir. Melik canlanıp bohçadan çıkacak gibi ürkek ve çekingen bir tavırla tutar.

Yavaş yavaş açmaya başlar. Boyun kısmının kesik halini görünce

korkusunu, cesaret gösterisiyle örtmeye çalışır:

-Ey Melik Danişmed Ahmet Gazi! İşte avuçlarımdasın. Artık seni kimse kurtaramaz.

Eşi ve kızının suratında buruk bir sevinç vardır. Onlardan başka herkes neşelidir. Ama Kirakoş'un neşesi çok daha fazladır.

-Bu iş bitti, der. Melik'in kellesi elimizde. Komutanları yanımızda. Ordu başsız kalmıştır. Başsız ordu çobansız sürü gibidir...

Nestor, konuklarının rahat etmelerini ister.

-Birazdan kutlama başlayacak, der.

Ahmet Serges ve arkadaşları.

-Böyle daha rahatız Kutlamaya ayakta katılmak isteriz, cevabını verirler.

Nestor:

-Hizmetiniz büyük. Nasıl isterseniz... diyerek onları kendi hallerine bırakır.

Nestor, keşişleri de göreve çağırır:

-Muhterem peder! Söyle papazlara, kiliseleri açsınlar. Zangoçlar çan çalsın Bu gece Nikonya'da bayram var. Halk çalsın, oynasın, şenlik yapsın.

Bu söz salondaki papaz ve rahiplere bir emirdir. Onlar da emri yerine getirmek üzere salondan çıkarlar Sonra Kirakoş'a talimat verir.

-Şaraplar getirilsin. Kızlar raksetsin.

Görevliler, derhal harekete geçerler. Şarap fiçilerini salon kapısına yaklaşıtırlar. Ama bir şarap küpü vardır ki oldukça büyüktür. İçindeki şarap da Nestor kadar yaşlıdır. Mahzendeki en kıymetli şarap, işte budur. Bu küp de tekfurun huzuruna getirilir.

Şarap kaseleri doldurulurken dansöz kızlar kıvrak danslarla salona girerler. Eğlence başlamıştır. Melik'in ortadan kaldırılması, öldürülmesi, kutlanmaktadır.

Herkes kadehlerini kaldırıırken Nestor coşar:

-Siz kadehlerle için. Ben, Melik'in kafatasıyla içeceğim.

Ellerindeki kadehleri öylece tutarlar. Büyük ve keyifli bakışlarla Nestor'u izlemeye koyulurlar.

Nestor, hançerini çıkarır.

-Önce beynini oyacağım, der. Bakalım beyni var mıymış?

Hançeriyle kelleyi oymaya başlar.

-İşte buraya şarap dolduracağım. Kanlı kanlı içeceğim, diye övünür.

Eşi bulanarak.

-Çok iğrenç, der.

Kızı Masiye Banu tiksindir.

-Vampir gibi, diyerek babasına tepki gösterir.

Nestor, suratların burulmasına aldırış etmez. Hatta kin, nefret ve intikam duygusuyla buna itiraz eder:

-Siz ne bileceksiniz onun zevkini?!..

Tekfur hançeriyle kelleyi oymaya çalışırken başyardımcısı Kirakos, onu yakından izlemeye başlar. Sonra birden bire çılgılık atar.

-Bu, Melik'in kellesi değil.

Herkes elinde kadehiyle dona kalır. Kızlar, dansı bırakır. Eğlence durmuştur.

Nestor, Kirakos'u azarlar:

-Kaçırma keyfimi, der.

Kirakos iddiasında ısrarlıdır.

-Yüce tekfurum, Melik'i yakından gördüm. Bu kelle, onun değil. Sakiler şarap dağıtmayı kızlar raks etmeyi bırakmışlardır. Herkes olan biteni izlemeye başlar. Kelleyi yakından görmek isterler.

Kirakos, Serges'in arkadaşlarını süzer. Tebdil-i kıyafet etmiş

Melik'i işaret ederek:

-Melik, şu adama benziyordu, der.

Kirakos'un ısrarlarından kuşkulan Nestor, Serges'e:

-Ne dersin buna? diye sorar.

Ahmet Serges ve arkadaşları gayet sakindirler. Soğuk kanlılıklarını koruyarak.

-Ne diyelim? Bu adam hayal görüyor, diye cevap verir.

Bu cevap Kirakos'u susturmaya yetmez. O yine:

-Yüce kralım, Meliki çok iyi tanırım. Suratı gözümün önünden hiç gitmiyor. Bu o değil, diye feryat eder.

Ahmet Serges, onu ikna etmek için tekrar söze başlayacağı sırada Melik Gazi, suskunluğunu bozar. Tek elini kılıcının kabzasına yerleştirir. Diğer eliyle Kirakos'u göstererek:

-Bu adam doğru söylüyor, der.

Nestor'un gözü çakmak çakmak olur. Kadehler düşer, şaraplar dökülür. Büyük bir şaşkınlık yaşanır.

Melik, kılıcını sıyırıp haykırır:

-Selçuklu atabeyi Danişmend Melik Ahmet Gazi benim...

Nestor'un elindeki kelle düşer. Şaşkınlığından bir an ne yapacağını bilemez ve:

-Yakalayın, öldürün, diye buyruklar yağdırır.

Kılıçlar çekilir.

Nestor'un eşi, kızı sazendeler rakkaseler...kaçışırlar.

Komutanlar arasında göğüs göğüse çarpışmalar başlar.

Nestor, kendini yırtıyor, bağırıyor, çağırıyor.

-Ne duruyorsunuz, öldürün onları..

Nestor'un rengi benzi solmuş, korkudan gözleri adeta dışına fırlamıştır. Hem bağımakta, hem de adım adım geri çekilmektedir. Sesinin alabildiğine avaz avaz haykırmaktadır:

-İmdat yetişin!..

Artık imdadına yetişecek kimse kalmamıştır. Ama Nestor, kalede olup bitenden habersizdir. Kalenin kapıları açılmış, Türk askerleri şehre girmiştir. Askerler arasında şiddetli çatışmalar cereyan etmektedir.

Melik salondaki bir kaç kumandanın kellesini uçurup Nestor'a doğru yönelir ve gerçeği bütün çıplaklığıyla haykırır.

-Askerlerim, şehre girdi. Saray teslim alındı. Çaren yok; teslim ol, çağrısında bulunur.

Nestor, köşeye sıkışmış kedi gibidir. Kılıcını çekerek Melik'e karşı koymak ve bir anlamda çağrısına cevap vermek ister.

Melik'in.

-İmana gel, İslâm'a gir. Kanını canını bağışlayım, sözü Nestor'un uyanmasına yetmez. O, inadını ve direnişini sürdürür. İstavroz çıkartarak:

-Ben, İsa dininden dönmem, deyip saldırır.

Melik ve Nestor her ikisi de iyi kılıç kullanır. İyi savaşçıdır. Aralarındaki düello uzun sürer.

Bu esnada kumandanlar da çarpışmaktadırlar. Ahmet Serges, Kirakos'la vuruşmaktadır. Eyyüp Bey, Nestor'un yaveriyle kıyasıya kılıç sallamaktadırlar. Eyyüp Bey, son vuruşunda hasmının kılıcını savurup göğsüne oturmuştur.

-İmana gel zındık, deyince yaver:

-Ben, keşiş oğluyum. Dinimden dönmem diyerek çağırıyor reddeder.

Eyyüp Bey:

-Günah benden gitti, deyip canını cehenneme yollar.

Kara Tekin de saraydaki baş muhafızla dövüşmektedir. Kılıçların şakırtısı salonu doldurmaktadır.

Kara Tekin.

-Cihadımız Allah içindir. Ona inan canını kurtar, diyerek hasmına fırsat tanır.

Ama o:

-Mesih İsa'dan başkasına inanmam deyince olanca gücüyle kılıcını sallar. Kellesini Nestor'un önüne savurur.

Ahmet Serges'le Kirakos'un mücadelesi devam etmektedir. Serges, Kirakos'u defalarca imana çağırır. Ama o her defasında:

-Kutsal haç için savaştım. Onun uğruna ölürüm, diyerek reddeder.

Her şeye rağmen Serges hasmını öldürmek istemez. Onu sürekli sıkıştırır.

Melik, salonda Nestor'u köşeye kısırmıştır. Son teklifini yapar: -İnat etme, imana gel. Seni yine Nikonya'ya vali yapayım.

Nestor, direnişini sürdürür. Hala hayal dünyasındadır. İmparator'un geleceğini sanar. Gelip kendisini kurtaracağını düşler. Bu duyguyla inadında ısrarlıdır.

-Ben, Mesih'e inandım. Muhammed'i tanımam, der.

Melik, hep imana gelmesini beklemiştir. Ama bir türlü olmamıştır. Artık ısrarın fayda vermeyeceği kanısına varmıştır. Yapılacak bir şey kalmadığını görmüştür.

-Günah, benden gitti, deyip kılıcını kaldırır. "Ya Allah!" nidasıyla bir hamle yapar ki saray inler. Sesi kalede yankılanır. Nestor'u kelleden gövdeye ikiye böler. Keferenin canını cehenneme gönderir.

Ortaklık sus pus olmuştur. Salonda asker, muhafız kalmamış kayıplara karışmıştır.

Ahmet Serges - Kirakos düellosu bile duraksamıştır.

Serges, kılıcıyla hasmını etkisiz hale getirmiştir. Nestor'un akıbeti, her şeyi değiştirmiştir.

Serges:

-Gördün kralın halini imana gel, diyerek kılıcı göğsüne bastırır.

Kirakos, çaresizdir. Kıpırdama imkanı yoktur. Göz ucuyla salonu

süzer, kapıyı izler, imdadına yetişecek kimse göremez Teslim bayrağını çeker:

-Tamam, Kabul... Siz kazandınız. Söyleyin; nasıl iman edeceğim? Melik Ahmet Gazi sevinçlidir. Serges de ferahlamıştır.

-Benimle beraber şehadet getir, der.

Birlikte “Eşhedü en lâ ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve Resülühü” diyerek şehadet getirirler.

Kirakos, bozuk bir şiveyle kelime-i şehadeti tamamlamaya çabalar. Ahmet Serges, kılıcını kınına koyar, Kirakos’u tutup kaldırır ve bağrına basar.

-Korkma, şimdi sen benim din kardeşimsin, der.

Melik de kucaklar ve güvence verir.

-Bundan sonra kimse kılına dokunamaz.

Melik ve komutanları böylece salona ve saraya hakim olurlar.

Nikonya, bir bakıma saraydan ibarettir. Saray ele geçirilince şehirde direnişin sürme şansı yok gibidir.

Yine de şehirde yer yer çarpışmalar, göğüs göğüse vuruşmalar vardır. Kale muhafızları, askerler, savaşçılar, şövalyeler, Türk askerlerine karşı direnmektedirler.

Şehir meydanındaki büyük kilisenin önünde halk toplanmıştır.

Çaresiz ve perişan vaziyettedir. Papazlar, büyük haçı çıkartmışlar. Halkı hala kutsal savaşa çağırmaktadırlar.

Halkın gücü ve umudu tükenmiştir. Nestor’un ölümü, sarayın teslimi, kale kapılanının açılıp Melik ordusunun elini kolunu sallayarak şehre dalması, halkın moralini bozmuştur. Halk, başsız ve sahipsizdir.

Papazların kutsal savaş çağrısı, onlarda bir kıpırdanışa vesile olmaz. Herkesin elinde silah vardır ama onu kullanacak cesaret ve moral kalmamıştır. Zaten şehir mahalle mahalle, sokak sokak Türk ordusunun kontrolü altına girmiştir. Bir iki kilisenin çevresinde bazı direniş noktaları varsa da onlar da

teslim bayrağını çekmek zorunda kalmışlardır.

Gece yarısı olmuştur. Karanlığı ay ışığı delmektedir. Şehirde direniş bitmiştir. Kafirler aman dilerler. Çoğu imana gelmeye razı olduklarını da bildirirler. Yeter ki canları kurtulsun.

Durum, Melik'e bildirilir. Melik, buna çok sevinir. Ama tek başına bir karar vermek istemez. Birlikte savaştıkları silah arkadaşlarına danışmak ister. Onlarla birlikte hareket etmeyi yeğler. Kumandanları ve danışmanları saray önünde ayak divanına çağırır.

ŞÜKÜR SECDESİ

Gecenin alaca karanlığı kaybolmak üzeredir. Ay ışığının yerini tanyerinin aydınlığı almaktadır. Melik, salonun bir köşesine çekilmiştir. Nestor'u ortadan kaldırıp şehri teslim aldığı için şükür secdesine varmıştır. Arkadaşları toplanana kadar Rabbına yalvarmakta, dua ve niyazda bulunmakta, benliğinin tutsağı olmamak için Allah'dan yardım dilemektedir.

O, bilge kişidir. O, zaferlerin sadece askerin gayretiyle değil, Allah'ın nusret ve inayetiyle kazanılabileceğine inanır. Gururuna kapılıp yaratanını unutacak birisi değildir. Onun huzurunda dua ve niyazda bulunmanın kulluk borcu olduğunu bilir. Ve hep öyle yapar.

Melik'e bir asker gelir; kumandanlarının ve danışmanlarının divan toplantısı için hazır olduklarını haber verir. Melik, dizleri üzerinde oturmakta ve Rabbına şükretmektedir. Derhal kalkar, askerin peşinden vakur adımlarla saray merdivenlerinden iner. Bakar ki herkes onu beklemektedir.

Melik'e Ahmet Gazi, muzaffer komutan havasında değil, tevazunun doruğundadır. Ayak divanına katılan silah arkadaşlarına, kader birliği yaptığı hocaları ve danışmanlarına kısa bir konuşma yapar.

"Kardaşlarım, yoldaşlarım, birlikte cenk etmişiz, birlikte gülmüşüz, birlikte ağlamışızdır. Yıl 1075. Malazgirt zaferinin üzerinden tam dört yıl geçmiştir. Allah'ın izni, sizlerin gayreti, Ümmet-i Muhammed'in duası, evliya ve enbiyanın himmeti ile kış gelmeden zafere ermişizdir. Bunun için Rabbimize şükredelim:

Bugün savaş bitmiştir. Artık şehre barış, hakim olacaktır.

“Size demem odur ki; tüm esirler serbest bırakıla, halk evine işine döne.

“Yaşlılara, kadınlara hürmet edile. Papazlara keşişlere dokunulmaya, kiliselerde ibadetlerine devam edeler. Çiftçiler toprağını işleye. Esnaf dükkanını aç. Bu böylece duyurula. Bizans, halkı ezmiştir. Ağır vergiler koymuştur. Bu, zulümdür. Bu vergiler, kaldırılmıştır. Bunlar da ahaliye duyurula...

Melik, diyeceğini demiştir. Hep halkın hayrına söylemiştir. Şimdi sıra icraatta.

Melik'in femanını halka duyurmak gerektir. Bu görev de Artuk Beyindir.

Artuk bey, görevinde acelecidir. Güneşin ilk ışıklarıyla birlikte bu müjdeyi ahaliye duyurmakta kararlıdır. Davul zurna ile beraber tüm Nikonya'ya yayılır.

O gün güneş, farklı doğmuştur. Halkın yıllar süren karanlığını, kara bahtını aydınlatmıştır.

Haberi duyan ahali kulaklarına inanamaz. Ölüm fermanı beklerken özgürlük müjdesi almaları, gerçekten de inanılacak şey değildir onlar için.

Korkudan evlerine, kiliselere, manastırlara kapanan insanlar, haberi duyar duymaz sokaklara dökülürler. Halk sevinçlidir, halk neşelidir. Şehirde şenlik havası vardır.

Ölümden, esirlikten kurtulup özgür oldukları için birbirine sarılıp sevinç gözyaşları dökerler. İşlerini güçlerini kaybetmedikleri, mallarına mülklerine sahip oldukları için mutludur.

Ahali bunu kutlar. Muhteşem bir kutlama yaparlar. Gönllerince eğlenirler. Yenilgiye uğramış bir millet, teslim olmuş bir kent gibi değil, özgürce eğlenirler.

Aslında Nikonyalılar Nestor'dan bıkmışlardır.

Haksız vergilerden bıkmışlardır. Baskı ve zulümden bıkmışlardır. Zorunluluktan onu desteklemişlerdir, ya da destekliyor görünmüşlerdir. Ama için için ondan kurtulmak istemişlerdir.

Şehir teslim alınmıştır. Halkın endişeleri giderilmiş, destekleri sağlanmıştır. Ahali, geleceğinden umutludur.

Melik Ahmet Gazi, günlerdir yorgun ve uykusuzdur. Sabah namazından sonra saraydaki bir odada dinlenmek istemiş, oradaki sedirde uyuvermiştir.

Yorgun insana kuru sedir, kuş tüyü yatak gibi gelir, derler ya Melik de işte orada o kadar rahat uyumuştur. Günlerdir, haftalardır rüyasına girmiş midir, bilinmez. Ama kuşluk vakti gözlerini açtığında kendisini Harşana Kalesi'nde sanmış ve eşi Gülnuş Banu'yu hatırlamıştır.

Sedirde oturumuna gelmiş ve etrafını incelemeye koyulmuştur. Sarayın inşasından tezyinatına içindeki eşyaların döşenişine kadar her şeyi gözden geçirmiştir. Bunların yapımı için harcanan paraları, halktan toplanan vergileri düşünmüştür. Bu kâşâneler bize göre değil, diyerek mütevazı hayatını sürdürme kararını yinelemiştir.

Eşi Gülnuş Banu'nun şu pencereye oturup kendisini beklediğini hayal etmiş ve ona bir gün buraları da gezdireceğine kendi kendine söz vermiştir.

Ama doğacak çocuğunu da düşünmeden edememiştir. Ona konulacak adları zihninden geçirmiş şehzadelik dönemini gözünün önüne getirmiş, tahta geçeceği günleri düşlemiştir. Bir ara "ya kız olursa" diyecek olmuş "mutlaka oğlan olur, öyle olmalı" diye hep şehzade ve veliaht beklemiştir. Eee ne de olsa Melik! Saltanatı devam ettirebilmek için erkek evlada, veliahda ihtiyaç var. O da bunu düşünmüştür.

Sedirde hayallere dalan Melik, birden kendine gelir. Savaşı

zaferi ve sonrasını düşünür.

Şehir halkının desteğini alan Melik, kumandan ve askerlerini de ödüllendirnek ister. Ama bu halka yeni vergiler koymak ya da şehri yağmalamak şeklinde olmaz, olamaz. Melik bunu inancına ve töresine uygun bulmaz.

Sonra düşünür. Aklına Nestor'un hazineleri gelir Emreder; hazinelerin anahtarları getirilir. Altın gümüş, mücevher ve ziynet eşyalarının saklandığı odalar açılır. Buradakilerin büyük bir kısmı, ganimet olarak kumandan ve askerlere dağıtılır.

Nestor'un hazinesindeki altın ve mücevher ile ziynet eşyaları o kadar çoktur ki Melik'in her askeri yeterince aldığı halde epeyce de artmıştır. Kalanlan çoğu Hıristiyanlık sembolü haç veya haç süslemeli kap kaçak, ev eşyasıdır. Hepsisi de som altındandır.

Melik, kalanların devlet malı olarak saklanmasını ister, hazinenin tekrar kilitlenmesini emreder. Burada herkese bir şeyler vermiştir, ama kendisine hiç bir şey ayırmamıştır. Bir ara eşi Gülnuş Banu için bir kolye düşünmüş, sonra onu da bırakmıştır.

Altın, para, katı yürekli insanları bile yumuşatır. Kaba sözlü insanları nazikleştirir. Bey, askerini memnun etmelidir. Yoksa kılıç bir daha kınından çıkmaz. Kılıç kımıldayamayınca düşman azar. Melik bunların bilicindedir. Ve öyle yapar.

Nestor'un hazinelerinden sonra sıra, erzak ve mühimmat depolarına gelir. Ertesi günler onlar da tek tek açılacaktır.

Asker için hazine kadar kıymetli bir ganimet daha vardır ki onlara paha biçilmez. Sarayın tavlasyndaki atların her biri bir hazine değerindedir.

Melik; saraya ait Nestor ve komutanlarına ait ne kadar at varsa hepsini askerlerine dağıtır. Melik'in ordusundaki süvari sayısı bir anda ikiye katlanır.

Atlardan sonra sıra koşumlara gelmiştir. Süslü süslü gemler, gümüş kaşlı sedef kakmalı meşin eyerler, sapı altın ve gümüşten yapılmış çift başlı kartalla süslenmiş kamçılar... Hepsi hemen hepsi askerlere dağıtılmıştır.

Kılıcı kırılan kılıç almış, oku tükenen sadağını okla doldurmuş, yayı hasar gören yeni yayla değiştirmiş, gürzler, mızraklar askerler tarafından kapış kapış edilmiştir.

Buna rağmen sarayın mahzenlerinden gizli depolarından birçok silah ele geçirilmiştir. Ambarlarında halktan esirgediği birçok erzaka el konmuştur. Ambarlar dolusu buğday, un, nohut, mercimek, bulgur çuvallara doldurulmuştur.

Nestor ve adamlarının yenip tüketmek kısmet olmayan onca erzak, gözünden bile kışkırdığı onca silah ve mühimmat ortaya çıkartılmıştır. Bunların bir kısmı Amasya'ya bir kısmı da Tokat'a gönderilmek üzere ayrılmıştır.

Yüz hayvan yüklü ilk keman Tokat'a doğru yola çıkar. Dualarla, tekbirlerle, alkışlarla, sevinç ve neşe içinde ilk kervan yollanır.

***

AMASYA'DAN İLK HABER

Fethin üzerinden bir ay geçmiştir. Artık sıra ikinci kervana gelmiştir. Yüz deve, katır ve attan oluşan kervana yükler vurulmak üzeredir.

Bu sırada bir yabancı, kaleye doğru dolu dizgin at sürmektedir. Kale burçlarındaki Danişmendli askerler, bunu ta uzaktayken fark ederler. Sur kapısına yaklaşınca durdururlar. Başlarlar sorguya:

-Sen kimsin? Nereden gelirsin?

Yolcu kendinden emindir. Oldukça sakindir. Atından iner.

-Amasya'dan geliyorum, der. Melik'e bir müjdem var.

Askerler, bu cevaptan tatmin olmazlar. Adamı iyice ararlar. Üzerinde silah-hançer gibi kesici, yaralayıcı bir alet çıkmaz.

-Söyle müjdeni; biz iletelim, derler.

Ama yolcu, bunu kabul etmez.

-Müjdeyi bizzat ben vermek isterim, diye ısrar eder.

Adamı bir türlü ikna edemezler. Müjdesinin ne olduğunu öğrenemezler. Bunun üzerine kervan hazırlığını denetleyen Melik'e durumu bildirirler.

-Melik'im, derler. Amasya'dan bir adam geldi. Çok önemli bir haber getirdiğini söylüyor. Melik de merakla sorar:

-Haber nedir?

-Bize demiyor. Huzurunuzda gelmek istiyor.

Melik daha da meraklanır.

-Getirin, der.

Adam, Melikin huzuruna getirilir Yol yorgunu olduğu halinden bellidir.

-Selamün aleyküm, ey asrın padişahı! der ve elini öpmeye çalışır. Melik ziyaretinin sebebini öğrenmek ister. Ama yolcunun acelesi yoktur. Önce Melik'i, Nikonya'nın fethinden dolayı tebrik eder, hayır dualarda bulunur, uzun ömürler diler.

Melik, haberi ya da müjdeyi merak eder. Sözlerinin bitmesini, sadede gelmesini sabırsızlıkla bekler. Ne de olsa Amasya'dan ayrılalı bir ayı aşmıştır. Orada neler olduğunu merak eder, öğrenmek ister.

Eşi Gülnuş Banu'dan haber alamamıştır. Onu düşünür. Gelecek olan haberin hayır mı, şer mi olduğunu merak eder.

Adam, sözü uzatır da uzatır. Bir türlü asıl beklediği konuya gelmez. En sonunda,

Melik'im Amasya'da herkes işinde gücündedir. Endişe edilecek bir şey yoktur. Ben muhterem zevceniz Banu Sultan'dan selam getirdim. Bir de müjdem var, deyiverir. İşte bu noktada Ahmet Gazi'nin sabrı taşmıştır. Sert bir tavırla:

-Müjdeyi de, müjdeyi, deyince adam sözü uzattığının farkına varır. Gülnuş Banu'nun gönderdiği mendili verir ve:

-Melikim, der, bir oğlunuz dünyaya geldi.

Adam lafı uzatmıştır, ama müjdesi dünyaya değmiştir. Bu, her insan için önemlidir. Hele ilk çocuksa daha da önemlidir.

Bir melik için böyle bir haber, dille tarif edilemeyecek kadar büyük bir müjdedir.

Bu, Melik Ahmet Gazi için çok büyük ve çok önemli bir müjdedir. Danışmendli tahtı, varisini bulmuştur. İlk şehzade dünyaya gelmiş, veliaht doğmuştur.

Bu, Melik'in hayatında Nikonya'nın fethi kadar önemlidir. Günlerdir stres yaşayan Ahmet Gazi'nin gözleri parlamış, sevinci ve neşesi yüzüne yansımıştır. Ellerini semaya kaldırır:

-Allah'ım, sana binlerce şükürler olsun, diyerek dua ve şüküranda bulunur.

Çevresindekilere döner

-Bu, ilk oğlum. Şehzadem benim. Rabbim bana bir saadet daha nasip etti. Dileğim odur ki; oğlum büyüyünce Allah yoluna başkoya, rızası için cenk ede.

Sonra Amasya'dan gelen yolcuya döner, ona iltifatta bulunur. Müjdesini boşa çıkamaz. Ona bahşış olarak kese kese altın verir. Emreder, sarayda özel bir oda hazırlanır. Misafir, gitmek ister ama Melik onu bırakmaz. Özel odada dilediğince kalmasını söyler.

Misafir, gitmekte ısrar edince Melik Amasya'ya gidecek kervandan bahseder. O hazırlanıncaya kadar beklemesini ister. Kervanla gitmesinin daha güvenli olacağını söyler. Yolcu da çaresiz emre uyar.

Misafir, odasına gitmek üzeredir. Melik ise gözlerini ondan ayırmaz. Ardından seslenir.

-Umarım keman bir kaç gün içinde hazırlanır. Korkarım o sırada bazı şeyleri söyleyemem. Demem o dur ki; Amasya'ya gidince Mavişime selam söylesin, söyleyesin ki oğlumun adını

“Gazi” koysun. Bunu böylece de ona.

Misafir:

-Sözünüz, bizim için bir fermandır. Emriniz, başım üstüne, diyerek merdivenleri çıkmaya başlar.

Melik, geri döner, Artuk beyle göz göze gelir.

-Bugün önemli bir gün, der. Bir tarafta zafer bir taraf da veliaht müjdesi. Bu gün tam şölen günü. Diyeceğim şu ki, askerlerim günlerdir açlığa susuzluğa katlanmıştır. Büyük bir ziyafeti hak etmişlerdir. Sen, komutanlarımın en gencisin. Dilerim ki Allah için bin sığır kurban edeyim, orduma ziyafet vereyim. Bunu da sen halledesin. Sana güvenim tamdır.

Artuk bey bu emri zevkle yerine getirecektir. Çünkü bugün çok farklı bir gündür.

Bugün, tarihi bir gündür.

Bugün, Selçuklunun onur günüdür.

Bugün, Danişmendlinin zafer günüdür.

Bugün, Nikonya'nın fetih günüdür.

Aylardan Ekim,

Yıl;

Hicri: 458

Miladi:1075

Evet bu gün, çok önemli bir gün.

Bu zafer, bu fetih şenliklerle kutlanmalıdır. Şölen olmalıdır, şölen. Öyle de olmuştur.

KENTE YENİ ÇEHRE

Artık fetih gerçekleşmiş, savaş bitmiştir. Bizanslılar yenilgiyi kabul etmiş ve teslim olmuşlardır. Ama bir korkuları vardır; galip gelen ordu şehri yağmalar, kızlara ve kadınlara tecavüz eder. Endişeleri budur. Bizans ordusu bir şehre girse böyle yapardı. Onlar bunu böyle biliyordu.

Oysaki Melik, böyle yapmamıştır. Melik'in davranışına bir anlam veremez, yaptıklarına bir türlü inanamazlar. Hal bu ki Melik, galip ordunun kumandanı gibi davranmamış, İslamın savaş töresini, dinin hoşgörüsünü sergilemiştir. Onların beklediklerini değil.

Halk, özgür olmanın tadını çıkartırken Melik, fethin sorumluluğunu, sinesinde hisseder. Kendi çıkarlarını düşünmeyen insanlarla istişare eder. Bilir ki beylik; baş üzerinde bir kılıç gibidir. Her gün onu bekleyen bin bir tehlike vardır.

Son sözü o söyleyecek olsa da danışa konuşa iş yapmayı tercih eder. Başkomutanı Ahmet Serges Bey, ilk hocası ve silah arkadaşı Eyüp Bey ve hocam diye hitap ettiği Şemsettin Efendi, ordu kadısı Celalettin Bey ve divan katibi Ebul Meali ile sarayda bir toplantı yapar.

Melik savaşı, zaferi, fethi hatırlatır. Sonra da asıl konuya gelir: -Bunları bilirsiniz... Ben size bunları tekrar edecek değilim. Asıl diyeceğim şudur ki; biz burayı teslim aldık Hocam, siz fethedeceksiniz. Bir belde askerle ele geçirilebilir. Ama askerle elde tutulamaz. Artık görev sizin Şimdi söz verin. Söyleyin; neler yapalım?

Melik, kuş gibi ferahlamıştır. Yükünü paylaşacak insanlar bulmuş, onlara sorumluluk yüklemiştir.

Şemseddin Efendi, sorunun büyüklüğü karşısında başını ellerinin arasına alır, şöyle bir düşünür. Sonra başını kaldırır, söze başlar:

-Melik'im, der, buralara Diyar-ı Rum derler. Bir adı da Diyar-ı Küfürdür. Buraları islamaştırmadıkça hakim olunamaz. Ben derim ki; şehrin tam merkezine bir mescit yapalım. Rum'un kulağına da ezan sesi ulaşsın... Oradan kalbine varır da belki imana, islama gelir. Bu günden tezi yok büyük bir namazgah çevirelim Cuma namazlarını orada kılalım. Kafirler cemaatteki haşmeti görelersin de hile ve desiseye kalkışmayalar.

Melik Ahmet Gazi, teklifi çok uygun bulur. Ahmet Serges Bey'e gereğinin yapılmasını söyler, o da:

-Yarımdan tezi tok, başlarız diyerek emre icabet eder.

Melik, cami yapımının pek zor olmayacağını düşünür. Ama bu camileri dolduracak cemaat konusunda endişelidir.

Öyle ya ordu çekilince bu camiler ne olacak? Hep bu soru meşgul eder, zihnini. Üstad Eyüp Bey, endişelerini giderecek görüşler serdedir:

-Ben de derim ki; buralara medreseler kuralım ki bu şehrin çocukları islam terbiyesiyle, Türk töresiyle yetişsin. Gelecek nesiller, islamın hadimi, Türkün dostu ola. Buralara gönül dostları, alperenler, dervişler çağıralım ki halka iyi örnek ola.

Eyüp Bey söyledikçe Melik ferahlar.

-Ağızına sağlık hocam, der. Aklımdan geçenleri bir bir saydın. Bilesin ki hocam, sizin tavsiyeleriniz, bizim için bir emirdir.

Melik'in sözleri, boş bir vaad değildir. Bunu herkes bilir. Zaten büyük devlet adamları, gerçek fethin gönüllerini kazanılmasından geçtiğinin bilincindedirler.

Ahmet Serges Bey de, fethin başka bir boyutunu ele alır. Askeri

boyutuyla sosyal boyutunun birbirinden ayrılmayacağını vurgular.

-Melik'im, burada her şey konuşulmalıdır. Elbette denecekler denmelidir. Ben de derim ki; buralara Türk boyları yerleştirelim. Bölgenin Türkleşmesini ve islamlaşmasını sağlayalım. Nüfusumuz artsın ki ehl-i küfür isyan ve ihanete cesaret edemeye.

Melik de aynı tedbiri şart görür. Ama her şeyden önce yapılması gerekli olanı yapmak lazımdır. Melik, hep onu düşünür:

-Kardaşlarım, kader birliği yaptık. Allah izin Verdi, iller aldık, uzaklara daha uzaklara vardık. Aldığımızı tutmak, tuttuğumuzu onarmak gerek Ama buradan her yana uzanmak zordur, imkansızdır. Gayri her ili bir ehline emanet etmek lazımdır. Ben böyle derim.

Yapılacak çok iş vardı. Hepsini de Melik, tek başına yapamazdı. Hedef büyük, yol uzundu. O, buraya mihlanıp kalamazdı.

Buraya ivedi olarak bir vali, ilbeyi atamak gerektir. Atanacak ilbeyi, bey oğlu bey olmalıdır. Güçlü, kudretli cesur yürekli biri olmalıdır. Sözüne ümit bağlanacak, güven duyulacak bir bey olmalıdır. Kötüleri yanına koymayacak, iyilerle birlikte olacak, görgülü, görenekli, kent idaresini becerebilecek adil bir yönetici olmalıdır.

Yöreden isim araştırılır, Türkmen boylarının reisleri gözden geçirilir; şehir halkından olabilirler incelenir. Bu, tam bir gizlilik içinde yapılır. Çıkarıcılar etrafı sarıp, iş ehlinde çıkmasın diye kimselere duyurulmaz.

Sonunda bir isim ön plana çıkar. Bir Türkmen reisi bu.

Alayuntlu soyunun Çorumlu boyu reisi İlyas Bey üzerinde görüş birliğine varılır.

İlyas Bey, işinde gücündedir. Durumdan hiçbir haberi yoktur. Bir gün obasına iki asker gelir, kendisini Melik'in çağırdığını

söyler. İlyas Bey, irkilir. Çağrı Melik'tendir, endişelenir. Ama kendisinden emindir. Cesaretini toplar ve onlarla birlikte yola çıkar. Çorumlu boyu endişelenmiştir, meraklanmıştır.

Bey, buyruğudur, deyip içeri girer. Selam verip el pençe divan durur. Melik ona yer gösterir, oturmasını ister.

-İlyas Bey, sizi bana anlatmışlardır. Hakkında iyi şeyler demişlerdir. Bilirim; sen Alayuntlu soyundan Çorumlu boyunun reisisindir. Oymağın kalabadır. Göçer hayatı zordur. Yazın başka, kışın başka derttir. Size sabit yer lazımdır. Ben derim ki; oymağını buraya yerleştiresin. Seni buraya vali yapayım. Hem kabileni, hem de şehri idare edesin... Ben diyeceğimi demişimdir. Şimdi karar senindir.

İlyas Bey, birden bire böyle bir görevle karşılaşınca apışır kalır. Kabul etse Köseadağ kadar bir yük, kabul etmese töreye aykırıdır. Melik sözü, buyruktur. İtiraz etmek, kabul etmemek yakışık almaz. Görev kutsal, sorumluluk büyüktür. Kabul etmekten başka çare kalmamıştır.

-Melik'im emriniz başım üstünedir. Lakin bir şehrin idaresi kolay olmasa gerektir. Kabile idare etmekten başka olmalıdır. İrşadınıza İhtiyacım vardır.

Melik, bu tevazuudan hoşlanır. Nikonya'da yeni bir dönem başlayacaktır. Bunun sorumluluğunu benliğinde hissedenden ilbeyi bulduğundan emindir. Ona nasihat etmeyi, yol göstermeyi, hatta uyarmayı da bir görev bilir:

-Evela şunu bilesin ki; halkı memnun etmek zordur. Ola ki ahali kötü söz diye, haksız yorumda buluna, şom ağızlılık yapar... Sana bağışlamak yakışır. Seni ve adamlarını suçlaya; katlanmak gerektir. Sana öfkeleneni, güceneni; hoş görmen lazımdır. Aralarında anlaşmazlıklar, geçimsizlikler, uyuşmazlıklar, çatışmalar çıktığında sana tarafsızlık yakışır ve aralarında adaletle hükmedesin.

İlyas Bey, her biri altın değerindeki öğütleri can kulağıyla dinler, her birini beyninin derinliklerine, belleğine kaydeder, Melik, talimatlarına devam etmektedir:

-İlyas Bey, bundan böyle bu şehrin valisisin, ilbeyisin. Burayı yeni baştan imar edesin. Camiler, mescitler, hanlar, hamamlar yaptırasin. Şunu da unutmayasin; burası kutsal beldedir. Süheyb-i Rumi, Ubeyd Gazi, Kereb-i Gazi, Said b. Vakkas gibi sahabeler burada yatmaktadır. Dilerim ki; onların mezarlarını bulup çevresini ihya edesin. Bir de ahaliye ehemmiyet veresin. insanı yaşat ki devlet yaşaya... Köyleri de ihmal etmeyesin. Köyüne kentine Türk boyları yerleştiresin.

Ahmet Gazi, sözlerini tane tane söylüyor, İlyas Bey, omuzları çökmüş dinliyor.

-Son olarak diyeceğim şu ki; işin çetindir. Gücün kıla bağlıdır. Allah yar ve yardımcın ola.

İlyas Bey'in işi zor, görevi güç, sorumluluğu ağırdır. Aşiret reisliğinden valiliğe geçiş, kolay olamasa gerektir. O da bunu farkındadır. Bu bilinçle işe koyulur.

Nikonya, artık İlyas Bey'in yönetimine geçmiştir. Çorumlu oymağının reisi İlyas Bey, kısa sürede varlığını kabul ettirmiş, ahalinin sevgisini kazanmıştır. Şehir zamanla yöneticisinin adıyla anılmıştır. Nikonya, tarihin derinliklerine gömülmüştür. Diğer bir ifadeyle Nikonya'dan Çorum'a geçilmiştir.

İlyas Bey, Melik'in talimatına uymuş; köye kente Türk boylarını yerleştirmeye başlamıştır. Şehir merkezine Alayuntlu aşiretinin Çorumlu boyunu, Çepni, Karakeçili oymağını yerleştirmiştir.

Kırsal kesimde de Kınık, Bozak, Oğuz, Karkınlı, Bayat Salur, Kayı, Bayındır, Yavi, Karapürçek, Beydilli, Alpagut, Dodurga, Eymir gibi Türk boyları birer köy kurmuştur. Kendilerine ev ve toprak verilmiştir.(*). Savaş ve depremle harabeye dönen şehrin yıkıntıları, yeni yapılara malzeme olmuştur.

Danışmendliler, saray kalıntısı taşlardan da yararlanarak şehrin güneyinde kente hakim bir tepeye yeni bir kale, şehir içinde de cami ve medreseler inşa etmişlerdir.

Böylece Çorum'un fethi: askeri, siyasi sosyal boyutlarıyla tamamlanmıştır. Manevi boyutu ise, daha uzun zaman sürecektir.

Aslında Melik Ahmet Gazi, bunun temellerini atmıştır. Amasya'nın fethinde uyguladığı bütün tedbirleri, burada da uygulamaya geçmiştir.

Artık herkes, görevinin başına dönmüştür. Devlet çarkı işlemeye başlamıştır. Melik Ahmet Gazi, gecenin geç vakitlerinde seccadesinin başında Rabbına yalvarmış ve:

-Allah'ım! Askerlerimle girdiğim bu şehre İslâm'ın mührünü vurmuşumdur. Buraları; Türk yurdu, İslam beldesi olarak kıyamete kadar payidar eyle, diye dua etmiştir.

İşte Çorum, bin yıldır Türk yurdu, İslâm beldesidir. Kıyamete kadar da böyle kalacaktır.

SON

(*Çorum'un fethini hazmedemeyen bazı, Rumlar, intikam peşindedirler. Korkudan Müslüman olan Kirakos, bir müddet sonra Melik'i bir ziyafete davet eder. Amacı, Melik ve adamlarını zehirlemektir.

Melik rüyasında Hz. Peygamber'i görür. Hz. Muhammed (S.A.V.) rüyasında onu uyarır. Melik, askerleri ve tüm müslümanlar şehir dışına çıkarlar. Şehir, şiddetli bir depremle sarsılır. Harap olan şehri yeniden imar etmek de Çorumlu reisi İlyas Bey'e kalır.